«Aer bruge bi bort Vaaben kun til Lyst,
Men kalder Fødelandet, da og i Albors dyst»

En 150-års skytterlagssaga

SKARPSKYTTEN

En 150-års skytterlagssaga

1849 1999

Utgitt av Skarpskytten i Oslo Skyttersamlag
i anledning 150-årsjubileet 1999

Eget forlag

Redaktør: Gunnar Lønne

Vi takker for alle hyggelige hilsener i anledning jubileet.
Videre takker vi annonsørene som har medvirket økonomisk i utgivelsen av boken.

Skrift: 11/13 Palatino
Sats, trykk og innbinding: AIT Otta AS, 1999
Papir: 100 g Bulky Partner fra Norske Skog
Redaksjon: Gunnar Lønne
Laila Hagen Paakjær og Lars Johan Hereid
Fotos: Fra tidligere års jubileumsskrift,
NTB, P.S. Bugjerde, A. Røgden, A.R. Bjone,
T. Sønju, G. Finstad.
ISBN 82-995292-0-4

Innhold

Forord 7
Resymé 9
Hilsninger til jubilanten 14

SKARPSKYTTEN 1849–1990
Skarpskytten stiftes 21
Landets eldste skytterlag 23
Skytterhuset på Lindøya 28
Det første åpne stevne 29
Jubiléer i Skarpskytten 31
– 25-års jubiléet 31
– 50-års jubiléet 32
– 75-års jubiléet 34
De neste 25 år 37
– 100-års jubiléet 40
En ny fase i historien 41
Årene 1974–1990 44
– 125-års jubiléet 45
Utdrag fra årsberetningene 45

FRA LAGSSAMARBEID TIL SAMMENSLÅING 53

SKARPSKYTTEN 1991–1999 57
Utdrag fra årsberetningene 58
Oversikter: 69
Formenn i Direksjonen 69
Æresmedlemmer 70
Innehavere av Fortjeneste-medaljen 71
Skarpskyttens Bragdmedalje 72

Tradisjonsskytinger:
Kongeskytingen 73
Beste skytter 78
Grumpelskytingen 80
Hjorteskytingen 81

Hva veteraner forteller
Johan Evensen:
– Store premier før i tiden 83
– Skarpskytterminner 84
Harald Uggen:
– Skarpskyttergeværer 87
Børsemaker Hans Frode Petersen 89

OSLO NORDRE SKYTTERLAG
Forhistorien 91
De første lederne 92
Skytebaneproblemer 93
Skytebanen på Langmyr 93
Kjente skytternavn 95
Mange begivenheter 96
– En ny storskytter 97
– 50-års jubiléet 98
– Avbrudd igjen 99
Krigstid 100
Ny skytebane i Maridalen 101
– 75-års jubiléet 102
Nye baneproblemer 103
– 100-års jubiléet 104
– En ny god periode 105

En epoke avsluttes 106
Store Nordre-navn 106
Resymé 109
Oversikter 110

SKYTTERLAGET RIFLERINGEN, av 1954 118
Forhistorien 118

SKYTTARLAGET I BONDE-UNGDOMSLAGET (BUL), 1905 118
Innflytterne 118
– Bondeungdomslaget stiftes . 119
Skyttarlaget i BUL 120
Krigstiden 120
Reorganiseringen 123
Økt aktivitet 123
Fortsettelsen 124
Ny krigstid 125
Fredstid 125
Bul-skytterne 126
Lagsaktiviteten 128
– 1920-årene 128
– 1930-årene 130
– Etter krigen 131
Resymé 133
Skytterlagets ledelse 134

SKYTTERLAGET BY OG BYGD, 1946 136
Bakgrunn og stiftelse 136
Et aktivt skytterlag 137
– Skytebane 138
– Våpen og ammunisjon 139
Medlemmer og skyteaktivitet . 140
– Baneskytingen 140
– By- og bygdelagsskt. 141
– Feltskytingen 142
– By og Bygds Damegruppe .. 143
Tillitsvalgte i Skytterlaget By og Bygd 144
Resymé 145

SAMMENSLUTNING 146
Forhandlingsutvalget 146
Beslutningen 147
Skytterlagets navn 147

SKYTTERLAGET RIFLERINGEN 1954–1990
Innledning 149
Første driftsår 150
– Skytebanespørsmålet 151
– Skytterhuset 152
– Et aktivt år 154
Fellesskap og fremgang 155
– Antall skyttere 155
– Informasjon og medlems-kontakt 156
– Sosialt samvær 156
– Hedersbevisninger 157
Lagets ledelse 157
Aktiviteter i felt og på bane 159
– Feltskytingen 159
– Baneskytingen 160
– Mange store arrangementer 160
Andre aktiviteter 163
– By og Bygdelagskonkurran-sene 163
– Ungdoms- og rekrutterings-arbeid 163
– Rifleringen Kragminiatyr 164
– Cupskytinger og bedrifts-skytinger 166
Tidsskifte 166
Resymé 168
Oversikter 169

Forord

En saga forteller alltid begivenheter fra fortiden. Siden fortiden danner noe av grunnstenen for ettertiden, er det viktig å kunne noe om den. Den historieløse mangler noe av sitt ståsted og et fast punkt for nåtid og fremtid.

Dette jubileumsskrift forteller interessante ting om skyttersaken i vårt land, spesielt fra tiden rundt 1850 og i 1860-årene, men også om hendelser senere i denne 150-års skytterlags saga.

Skydeselskabet Skarpskytten, som ble stiftet i 1849, er landets eldste skytterlag. Det var i drift i sin opprinnelige form helt frem til 1990. Da sluttet Skarpskytten seg sammen med to andre DFS-lag, – Oslo Nordre Skytterlag og Skytterlaget Rifleringen. De har også røtter langt tilbake i tiden, og historien kan fortelle om interessante faser og hendelser gjennom tidene også for disse to aktive skytterlagene.

Kildematerialet er en avgjørende faktor for hvor interessant og fullkomment et historisk skrift kan bli. Kilder for dette jubileumsskrift er dels tidligere skrevne periodiske beretninger, dels forhandlingsprotokoller og årsberetninger og dels også opplysninger som enkeltpersoner har «lagret» i sitt minne.

For tiden frem til og med 1990 er de tre skytterlagenes historier beskrevet i separate kapitler. Fra 1991 begynner en ny fase i historien.

Forfatterne av jubileumsskriftet har på en fin måte koblet sammen de tidligere beretninger med de senere års kildemateriale og opplysninger.

Det er vårt håp at leserne vil finne inneressant og nyttig innhold i denne 150-års saga, og at den samtidig også kan være et verdifullt supplement til skyttersakens historie.

Skarpskyttens direksjon

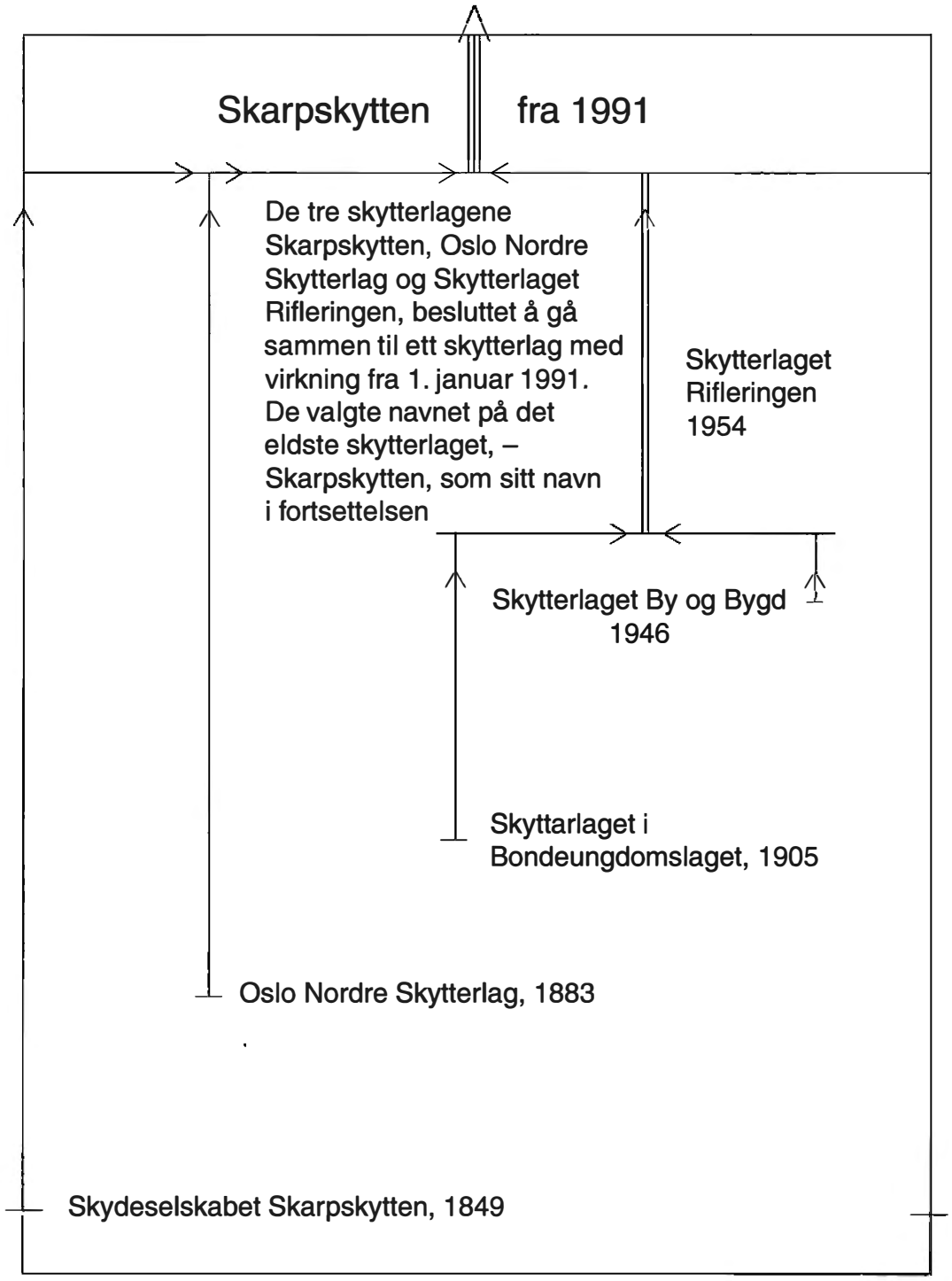
Skarpskytten fra 1991
De tre skytterlagene Skarpskytten, Oslo Nordre Skytterlag og Skytterlaget Rifleringen, besluttet å gå sammen til ett skytterlag med virkning fra 1. januar 1991. De valgte navnet på det eldste skytterlaget, – Skarpskytten, som sitt navn i fortsettelsen
Skytterlaget Rifleringen 1954
Skytterlaget By og Bygd 1946
Skyttarlaget i Bondeungdomslaget, 1905
Oslo Nordre Skytterlag, 1883
Skydeselskabet Skarpskytten, 1849

Resymé

Landets eldste skytterlag i Det frivillige Skyttervesen, *Skydeselskabet Skarpskytten*, ble stiftet 20. juli 1849.

Skarpskytten har vært i virksomhet hele tiden siden stiftelsen, bortsett fra krigsårene 1940-1945, og feirer nå i 1999 sitt 150-års jubileum.

På stiftelsesmøtet 20. juli 1849 ble det valgt styre og 29. juli s.å ble den første generalforamlingen holdt. Den 5. august begynte skytingen på Lindøya, der Skarpskytten hadde sin bane i nesten 100 år.

9. september ble det vedtatt at selskabet skulle kalles SKARPSKYTTEN.

I stiftelsesåret ble det hold 8 skytesamlinger. Det ble også lagt vekt på sosialt samvær, med blant annet selskapelige sammenkomster.

Samhørighet og sans for tradisjoner er noe som alltid har preget Skarpskytten i de 150 år som nå er tilbakelagt. Spesielt nevnes den årlige «Kongeskytingen», som første gang ble hold 21. juli 1850.

Navnet er også holdt uforandret, selv om det nå kan høres noe antikvarisk ut for mange.

I stedet for skytterlag ble betegnelsen *skydeselskab* eller *skydeforening* mye brukt i den første tiden. Styret hadde gjerne betegnelsen *direksjon* og skytterstevner het *skytterfester.*

Den første «Skytterfest»

I slutten av 1850-årene og utover ble det stiftet flere skytterlag, blant disse Christiania Vaabenøvelsesforening (nå Oslo Skytterlag) av 1859.

En spesiell og interessant sak i Skarpskyttens første år er tiden rundt 1860. Det ble da faktisk lagt en grunnsten både for skyttersaken og hele idrettsbevegelsen i vårt land.

Skarpskytten tok i 1859 opp tanken om å arrangere en «alminnelig Skytterfest», åpen for skyttere fra alle skytterlag. Dette ville kreve mange mann i avviklingen, men det ble tatt kontakt med Christiania Vaabenøvelsesforening om et samarbeid, og stevnet kom istand. Det ble holdt på Fredriksborg på Bygdø 1. juli 1860 hvor 100 skyttere deltok.

Centralforeningen

På den etterfølgende bankett på Fredriksborg ble spørsmålet om stifting av en felles skytterledelse drøftet. Dette førte til stiftelsen av *Centralforeningen for Udbredelse af Legemsøvelser og Vaabenbruk* 15. mars 1861.

Målsettingen for foreningen var å samle spredte, men felles interesser for å utdanne dyktige fedrelandsforsvarere. Da som nå var dyktige skyttere av den største betydning for forsvaret. Som en naturlig konsekvens av dette forhold, bevilget stortinget allerede i 1863 statsstøtte til Centralforeningen. Det var sterkt ønskelig å få stiftet stadig flere skytterlag, for derved å øke dyktighetsgraden i rifleskyting innen det norske folk.

Centralforeningen skulle også organisere «Legemsøvelser» (bl.a. linjegymnastikk med og uten våpen). Dette ble også forløperen for Norges Idrettsforbund.

Idrettsforbundet har derfor 1861 som sitt stiftelsesår. Også denne organisasjons røtter går følgelig tilbake til Skarpskyttens første ti-år.

Flere merkesaker

Skarpskytten kom til å markere seg på flere måter også i de etterfølgende år.

Skarpskytten var det første skytterlag i landet som begynte med «frihåndsskyting», (1860). I 1866 tok Skarpskytten og Horten Skytterlag, som de første skytterlag, opp «hurtigskyting» på programmet. I 1867 tok Skarpskytten opp skyting mot «bevegelig mål».

I 1863 ble nytt skytterhus på Lindøya innviet. Dette ble en vesentlig styrke for lagets drift. Det la også forholdene til rette for at det i tiden frem til århundreskiftet ble holdt mange åpne skytterfester. Fra 1865 var skytterfestene, ofte kalt landsfester, årlige. Skarpskyttens skyttere hadde alltid mange fine plasseringer.

I 1872 var det kappskyting mot Kjøbenhavn og Stockholm med 50 skyttere fra hver by. Skarpskytten stillte med 20 og Kristiania Skytterlag med 30 skyttere.

Skarpskytten deltok også i den første skandinaviske skytterfest i Stockholm i 1885.

Etter århundreskiftet ble det ikke holdt noen større skytterfester på Lindøya. Banens kapasitet ble da ikke stor nok.

Organisasjonsmessig samling

I begynnelsen av 1880-årene fikk skytterlagene i Centralforeningen konkurranse. Flere skytterlag ble stiftet, og i 1881 fikk man Folkevæbningen og folkevæbningssamlagene. Dermed ble det to konkurrerende skytteror-

ganisasjoner. Det utviklet seg uoverens-stemmelser og dels stridigheter mellom dem, og som kjent tok Stortinget affære i 1892 og opprettet Det frivillige Skyttervesen, med virkning fra 1893.

Noen lag i Centralforeningen hadde fra før gått over til Folkevæbningen. Skarpskytten vedtok i generalforsamlingen 1893 enstemmig å slutte seg til den nye organisasjon.

I 1894 meddelte Centralforeningen at den i fremtiden kom til å omfatte bare idrettssaken. Navnet ble så endret til «Centralforeningen for utbredelse av idrett», – senere Norges Idrettsforbund.

Skyting med tradisjoner

Skarpskytten fortsatte sin virksomhet i Det frivillige Skyttervesen i henhold til de grunnregler som Stortinget ga for organisasjonen. Men samtidig ble også tradisjoner fra tidligere opprettholdt, både på skytebanen og på det mer sosiale og selskapelige plan.

Skytemessig hevdet skytterne seg ofte godt, både individuelt og lagmessig, og Skarpskytten kunne se tilbake på en fin tid i sin historie.

Men i bakgrunnen spøkte også alvoret. Fra å være et stille og idyllisk sted, begynte hyttebyggingen på Lindøya å skape problemer. Man ble klar over at skytebanen ville komme i faresonen. Hva ville da skje om gamle ærverdige Skarpskytten måtte flytte fra banen og skytterhuset, var spørsmålet skytterne ble mer og mer opptatt av.

En ny fase i historien

Generalforsamlingen 12. desember 1947 ble et historisk møte. Det ble enstemmig besluttet å legge ned skytebanen på Lindøya.

98-års saga på Lindøya var dermed avsluttet for Skarpskytten.

Den nye Løvenskioldbanen i Bærum ble Skarpskyttens redning. Skytterlivet kunne likevel gå videre. En ny historisk dag ble 18. april 1948. Tomt for skytterhuset skulle utpekes sammen med godseier Carl Otto Løvenskiold.

Skytterhuset på Lindøya ble flyttet til Løvenskioldbanen og huset kunne tas i bruk allerede til feiringen av 100-års jubileet 17. juli 1949.

Dermed begynte en ny fase i lagets historie.

Løvenskioldbanen ble offisielt åpnet 25. august 1951, men Skarpskytten fikk allerede holde sin første skytedag med Kongeskytingen i forbindelse med 100-årsfeiringen i 1949. Gavebrevet som godseier Løvenskiold overrakte til Norges Skytterforbund ved baneåpningen, inneholdt også en passus om at Skarpskytten var tildelt plass på banen.

Kvinner selv ....
Skarpskytten kunne dermed fortsette sin virksomhet som tidligere, og stort sett i samme omfang. Skytterne hevdet seg generelt bra også på stevner utenfor laget, og laget hadde sin beste periode i 1960-årene og første halvdel av 1970-årene. Spesielt markerte Skarpskyttens kvinnelige skytter, Laila Hagen Paakjær seg. I 1968 vant hun Kongeskytingen og ble Skarpskyttens første «Dronning», og på Landsskytterstevnet 1972 ble hun skytterprinsesse.

Antallet medlemmer hadde årlig variasjoner i Skarpskytten som i andre skytterlag.

På Løvenskioldbanen ble det fra 1965 ialt 7 DFS-skytterlag. Det ble gjennom årene utviklet et nært samarbeid mellom lagene på mange måter. De fleste av lagene var imidlertid relativt små. Problemer med å fylle alle tillitsvervene og å få noen til å «dra lasset» gjorde seg mer og mer gjeldende. Skarpskytten, som i sin administrasjon hadde en gammel ordning med et representatskap, valgte i 1987 å sløyfe dette organisasjons-ledd, da det ofte ble vanskelig å finne medlemmer til å bekle alle tillitsvervene.

Tre skytterlag blir ett
Året 1990 ble et nytt merkeår i Skarpskyttens historie. Nok en epoke ble avsluttet ved at tre av skytterlagene på Løvenskioldbanen besluttet å gå sammen til ett skytterlag, med virkning fra 1. januar 1991. Dette var Oslo Nordre Skytterlag, Skytterlaget Rifleringen og Skydeselskabet Skarpskytten.

Etter forutgående forhandlinger og beslutninger i hvert av de tre lagene, ble det avsluttende møtet og vedtak om sammenslutningen holdt den 15. februar 1991.
Det ble også vedtatt at det nye skytterlag skulle ha navnet til det eldste laget, Skarpskytten, som foruten å være det eldste i landet, også er navngitt i gavebrevet for Løvenskioldbanen.

Godt rotfeste
De to andre skytterlagene hadde også røtter langt tilbake i historien. Oslo Nordre skytterlag ble stiftet i 1883 og tilhørte da Folkevæbningen. I sin 100-årige historie hadde laget mange år med stor aktivitet og skyttere av høy klasse. Skytebaneforholdene skapte imidlertid problemer for lagets drift.

Skytterlaget Rifleringen ble stiftet i 1954, men lagets aner gikk adskillig lengre tilbake i tid. Det begynte med stiftingen av *Skyttarlaget i Bondeung-*

domslaget i 1905. I 1946 stiftet By og Bygdelagsforbundet *Skytterlaget By og Bygd*. Begge lagene holdt til på Oslo Østres Skytebane på Årvoll. I 1954 ble disse to innflytterlagene enige om å gå sammen til ett skytterlag med navn Skytterlaget Rifleringen.

Rifleringen var et svært aktivt skytterlag og plasserte seg ganske snart blant hovedstadens største.

Felles for de tre skytterlagene var at de alle hadde sine glansperioder, både med dyktige skyttere og resultater i toppskiktet. De tre lagenes historie er beskrevet i separate bolker i denne jubileumsbok.

Et godt valg

Ved en helhetsvurdering kan det slås fast at sammenslutningen av de tre skytterlagene i 1991 var et godt valg. Fra litt småproblemer i starten, som naturlig vil være, er Skarpskytten og dets skyttere igjen å regne med i de store skytterdyster.

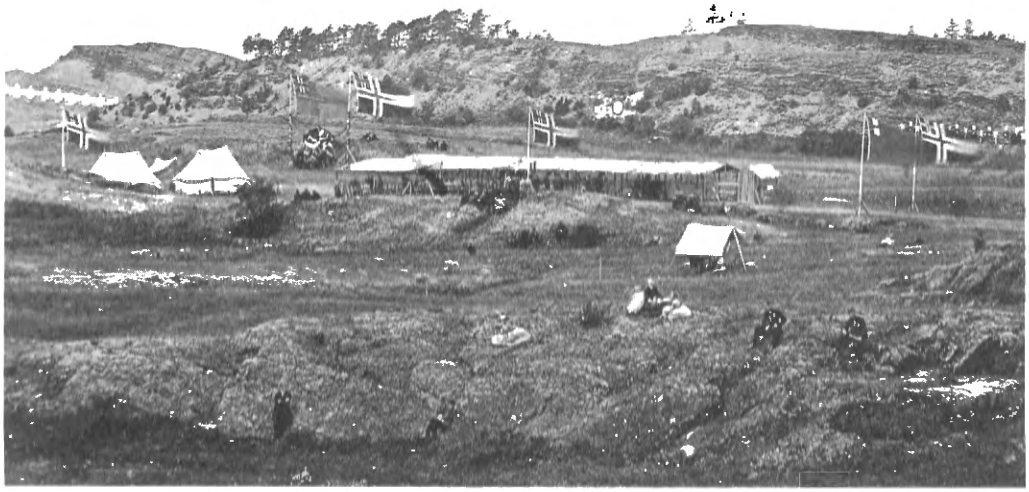

Skarpskyttens skytebane på Lindøya i de første årene.

HILSNINGER TIL JUBILANTEN

Lykke til med Skydeselskabet Skarpskyttens 150-års jubileum!

Vi benytter anledningen til også å gratulere med 50-års jubileum for tilhold på Løvenskioldbanen.

Alt godt i de neste 150 år!

Oslo, 31. august 1999
LØVENSKIOLD-VÆKERØ AS

Carl Otto Løvenskiold

Skyttersak er forsvarssak

Stortinget og Det frivillige Skyttervesen har sammen med Forsvaret en lang felles historie, så vel gjennom bevilgninger så tidlig som 1863, som gjennom Stortingets inngripen i 1892, som endte med opprettelsen av Det frivillige Skyttervesen i 1893.

En markering av 100 år for denne begivenhet foregikk 1993, gjennom et møte i Lagtingets sal, mellom DfS og Stortingets forsvarskomité. Den videre kontakt mellom Stortinget og DfS kommer bl.a. til syne gjennom årlige bevilgninger på forsvarsbudsjettet. For inneværende år er summen ca. 27,4 mill. kroner.

På denne bakgrunn er det eldste skytterlag i en særstilling for oppmerksomhet når 150 års eksistens skal markeres. Skytterlaget Skarpskytten blir således en «bjellesau» for resten av den organiserte skytterbevegelsen.

Som leder av Stortingets forsvarskomité gjennom mange år – har det vært mange saker som har betydd felles løft – så vel for skytterbevegelsen som for vårt forsvar. Begrepet «skyttersak er forsvarssak» har fortsatt sin gyldighet etter 150 år.

Som stortingsrepresentant for Hordaland må jeg bare slå fast at Det Bergenske Skydeselskap ikke sto løpet ut i dobbelt betydning – og således ikke kan konkurrere med Skydeselskapet Skarpskytten.

At Skarpskytten etter reorganiseringen i 1991 fører navnet videre gjennom en fusjon – viser at de gamle fortsatt vil være eldst.

Til lykke med en viktig markering av 150 år.

Hans J. Røsjorde

Storingets visepresident/leder Stortingets forsvarskomité

Hilsen til Skydeselskabet Skarpskyttens 150-års jubileum

I dag er det kamp om ungdommens fritid og oppmerksomhet. Det er derfor en utfordring for oss i Forsvaret å motivere unge kvinner og menn til tjeneste og rekruttering. I dette perspektivet er skytterlagenes aktiviteter og oppdragende virksomhet meget viktig for å skape positive holdninger.

Skarpskytten har en imponerende historie som et av landet eldste skytterlag i Det frivillige Skyttervesen. Forsvarssaken, beredskapsviljen foruten sosialt samvær, var drivende faktorer allerede i oppstarten av skytterlaget. Med glede registrerer jeg at skytterlaget fra starten av ikke bare bedrev skyting, men også organisering og utbredelse av Legemsøvelser, som senere skulle danne opptakten til Norges Idrettsforbund.

Jeg gratulerer Skarpskytten med 150-års jubiléet og ønsker dere lykke til i de fremtidige aktiviteter og arbeider.

Sigurd Frisvold
General/Forsvarssjef

Gratulerer med 150 års jubileet

På vegne av Oslo by er det en glede for meg å få lov til å gratulere Skydeselskabet Skarpskytten med 150 år jubileet.

Skydeselskabet Skarpskytten har som landets eldste skytterlag i Det frivillige Skyttervesen satt sine spor i Oslo. Ikke minst som en av miljøene som var forløper til Norges Idrettsforbund. De som stiftet Skarpskytten i 1849 hadde både forsvar og beredsskap i tankene så vel som selve skyttersporten. Dette gjenspeilet seg i skytterselskapets aktiviteter hvor samhørighet og tradisjoner har spilt en sentral rolle.

I nesten 100 år hadde Skarpskytten bane på Lindøen, før Løvenskioldbanen i Bærum kunne tas i bruk ved 100-årsjubileet i 1949.

I alle disse årene har Skarpskyttens medlemmer gjort seg bemerket, bl.a. med fine plasseringer også i utlandet. Det er av stor betydning for Oslo by at tradisjonsrike foreninger kan tilby aktiviteter for byens innbyggere. Jeg vil takke alle som har bidratt i Skarpskytten i løpet av disse årene. Lykke til med det videre arbeidet.

Per Ditlev-Simonsen
Ordfører i Oslo

Skarpskytten 150 år

Det er en betydelig historisk begivenhet som fortjener bred oppmerksomhet når skytterlaget Skarpskytten i år kan jubilere som 150-åring. Som Norges eldste skytterlag representerer Skarpskytten det beste av de rike og stolte tradisjoner som landets skytterbevegelse kan vise til. Skytterbevegelsen har i nasjonal sammenheng en solid posisjon langt ut over den store idrettslige aktivitet generasjoner av dens utøvere har stått for.

Jeg vil ved denne anledning få takke Skarpskytten for skytterlagets innsats når det gjelder de samfunnsmessige sider ved skytterbevegelsens omfattende virke. Mine beste hilsner til en av idrettsbevegelsens opprinnelige og sentrale organisasjoner, som i jubileumsåret med full rett kan ta imot vår hyldest.

Gratulerer med de 150 år og gode ønsker for fremtiden!

Odd Reinsfelt
Ordfører i Bærum

Til lykke med jubiléet!

Det er en stor ære for meg som formann i Det frivillige Skyttervesen å gratulere Skydeselskabet Skarpskytten med 150-årsjubileet. Som landets eldste gjenlevende skytterlag kan Skarpskytten se tilbake på en unik historie.

Skarpskytten har klart å skape et sosialt miljø som har vært en svært viktig faktor for lagets drift i 150 år. Den årlige kongeskytingen er viden kjent over hele landet, og laget framstår i dag som et sunt og aktivt skytterlag med et stort aktivitetstilbud.

Det at godseier Carl Otto Løvenskiold etter 2. verdenskrig ga sitt tilsagn om tomt til den nye skytebanen, var et avgjørende vendepunkt i lagets historie. Flyttingen fra Lindøya til Løvenskioldbanen ga laget et stort løft for skytterlagsdriften. Forhåpentligvis vil banen fortsatt kunne bestå og utvikles til det beste for skyttersporten i Oslo.

Jeg vil på vegne av Norges Skytterstyre ønske lykke til med jubileet med håp om at laget fortsatt vil satse på sosiale begivenheter for å styrke lagets samhold.

Lars Stenerud
Formann i Det frivillige Skyttervesen

I 1863 ble det besluttet å oppføre et nytt skytterhus på Lindøya. Skytterhuset ble innviet 17. mai samme år.

Skarpskytten 1849–1990

Denne historiske beskrivelse om Skarpskytten er en videreføring av John Solheims 125-års jubileumsskrift fra 1974. Et par av avsnittene er supplert eller omskrevet, bl.a. for perioden 1950–1973. Laila Hagen Paakjær har ført historien videre, med bl.a. utdrag av årsberetningene fra 1974–1998 og en kort oppsummering av 1999. Gunnar Lønne har skrevet noen supplerende generelle oversikter. Ellers er det foretatt noen redaksjonelle endringer i manuskriptet fra 125-års skriftet.

Skarpskytten stiftes

Av forhandlingsprotokollen for 1849 siteres:

«Den 20 Juli 1849 samledes, efter forudgaaende Indbydelse, endel unge Mennesker paa «Klingenberg», for at overveje og fatte Beslutning om Dannelsen af et nyt ***Skydeselskab*** *i Christiania.*

Efter at de tilstedeværende var blevne enige om Oprettelse af et saadant Selskab, foretoges straks, inden Deres Midte, Valg paa en Bestyrelse, bestaaende av 3 Direktører og 1 Kasserer, der skulle fungere i 1/2 – et halvt – Aar fra idag af.

Valget havde følgende Udfald:

1) *Boghandler A. Th. Nissen, der fungerer som ordfører,*
2) *Handelsfuldmægtig Chr. E. Schreiner,*
3) *Boghandler A. D. Wulfsberg, der tillige er Sekretær, og til Kasserer valgtes Musikhandler W. Lindorff. Næst efter disse Herrer havde Kjøbmand Køkeritz og Boghandler H. West de fleste stemmer til Suppleanter.*

Direktionen foreslog derefter, at man skulde give Selskabet et Navn: men da Forsamlingen ønskede nærmere at overveie dette, besluttedes denne Sag udsat til næste Møde.

De tilstedeværende anmodede Direktionen om til næste Møde at udarbeide og forelægge Selskabet et «Udkast til Love» for samme, likesom det overdroges til Direktionen at undersøge, hvor et passende Lokale for Selskabet kunde erholdes og herom underrette i første Samling.

Endvidere overdroges Direktionen det Hverv at sørge for Anskaffelsen af det fornødne Inventarium etc. til Selskabets fremtidige Virksomhed.

Da intet videre var at forhandle idag, hævedes nærværende Møde, hvorefter det nu grundlagte Selskaps Konstituenter samtlige underskrev Protokollen.

A. D. Wulfsberg, Chr. E. Schreiner,
A. Th. Nissen, W. Lindorff,
H. P. C. Nissen, A. W. Brøgger,
J. H. Hansen, Carl Christensen,
Herman West, H. A. Brorsen,
Carl C. Werner, C. F. Køkeritz,
Svenningsen, M. F. Jensen.»

Søndag den 29. juli 1849 ble Generalforsamling holdt på Lindøya. Av Selskabets 14 medlemmer møtte 11.

Først behandlet man utkast til lover, som ble vedtatt etter endel diskusjon. Deretter diskuterte man et passende navn for Selskabet, men avgjørelse ble utsatt til neste møte, da man gjerne «*ønskede den størst mulige Enighed, forinden man satte denne Sag under Votering.*»

Søndag den 5. august 1849 fant den første skiveskyting sted på Lindøya, hvor 11 skyttere skjøt 7 skudd hver.

De to første årene brukte man treskiver, hvor hvert treff ble plugget. I de første årene foregikk skytningen kun med Selskabets egne våpen. Å bruke private våpen var strengt forbudt. Først på Generalforsamlingen i 1860 ble det besluttet mot 3 stemmer, at medlemmene kunne benytte såvel egne som Selskabets rifler. Dette forslag hadde flere ganger vært oppe til behandling, men alltid blitt avvist. Årsaken til avslaget var blant annet at de med egne geværer ikke skulle være begunstiget ved premie-skytingene. Det ble også oppgitt som grunn «*den skade, selskapeligheten ville lide derved, at enhver ville være beskjæftiget med pusning og ladning av sine rifler*».

Den 9. september ble det, ved enstemmig votering, besluttet at Selskabet skulle hete **Skarpskytten.**

Landets eldste skytterlag

Skydeselskabet Skarpskytten er landets eldste skytterlag og har sine forhandlingsprotokoller ajourført fra stiftelsesdagen.

Det første skytterlag i landet – «Det Bergenske Skydeselskab», ble stiftet i 1769, og fikk kongelig «Confirmation» den 20. januar 1774, men opphørte etter 1824, nærmere tidspunkt kan ikke angis.

«Skydeselskabet Christian August's Venner» ble stiftet 22. juli 1810, og ble oppløst på generalforsamlingen 14. oktober 1869.

«Christiania Frivillige Skarpskytterkorps» ble stiftet i 1868 og oppløst i 1887.

Fra 1860 og fremover til midten av 1880 årene holdt Skarpskytten årlige større og mindre skytterfester på sin bane på Lindøya.

Den første almindelige skytterfest ble holdt her i landet på Bygdø den 1. juli 1860 og kom istand etter initiativ av Skarpskytten i samarbeide med Christiania Vaabenøvelsesforening. Her dukket tanken frem om en felles skytterledelse for hele landet, og i 1861 ble «Centralforeningen for Udbredelse av Legemsøvelser og Vaabenbrug» dannet.

Den 10. november 1849 holdt Skarpskytten sitt første møte hos restauratør Lütken, Schjervens gård, på hjørnet av Østregade (nå Karl Johansgate) og Grændsegade.

Den 26. oktober 1850 holdt man vintersamling hos fru Holm i Syversens gård på hjørnet av Dronningensgate og Rådhusgaten, hvor man skulle betale 2 speciedaler i måneden for leie av lokalet. Den 4. desember 1852 flyttet man til Madame Thybring i Lille Kirkebakken. Fra 1854–1860 holdt man til på Klingenberg.

Det kameratslige samvær har like fra første stund vært fast programpost i Skarpskytten. Aftenene tilbragte man med diskusjon og kortspill – samt et lite glass.

Julegilder ble holdt fra 1850 i begynnelsen av januar måned. De var godt besøkt. I 1856 deltok 56 medlemmer. En festkomité sto for arrangementet. Først en bastant «eftasvæl», så litt kortspill eller «passiar» og diskusjon om det forløpne års skyting. Deretter ble deltakerne kalt inn i salongen, hvor opplesning av årets skuddresultater samt høytidelig dekorering av årets «beste skytter» fant sted. Dekorasjonen ble overrakt kongen, som med noen velvalgte ord festet den på vedkommende skytters bryst, hvoretter fulgte det tradisjonelle «Skarpskytterhurra». Så gikk man til et solid aftensbord ved 22–23 tiden, hvor taler og sanger vekslet.

Etterpå ble det ofte, især de første årtier, arrangert forskjellig slags un-

derholdning med musikk, skyggebilder, panorama, fugleskytning med pusterør, undertiden juletre med gaver til hver enkelt.

Fra og med 1883 ble det en forandring ved julegildene, idet man fra den tid begynte å innby Skarpskyttens damer til ball eller, som det også kaltes, dansemoro. Av og til var det kanefart til et eller annet sted utenfor byen. Dansen gikk lystig til klokken 3–4 om morgenen.

Allerede første året besluttet man at Selskabets stiftelsesdag skulle feires med en festlig tilstelning med premieskyting. Komitéen som ble nedsatt i den anledning, foreslo at det skulle holdes **Kongeskytning,** hvilket ble enstemmig vedtatt.

Til hver Kongeskytning ble det oppnevnt festkomité. Forhandlingsprotokollen for 1853 beretter:

«Den valgte Festkomité følte sig i den Grad smigret ved dette anbetroede og ærefulde Tillidshværv, at den på Stedet spenderede Portvin og udbragte en Toast for Selskabets Medlemmer. Det var en nobel Komité, af hvem man allerede paa Forhaand lovede sig meget.»

De første årene ble det brukt en 15-delt «Bjørneskive» av tre. Kulehullene ble plugget med treplugger. Samme skive ble brukt til Kongeskytingen.

Forventningene ble da heller ikke gjort til skamme. Da man i de «vel bemannede og festlig smykkede båter» ankom til Lindøya, ble man mottatt med kanonsalutt. Med festkomitéen i spissen bega man seg i prosesjon til skytesalongen, hvor alt var festlig arrangert. Direksjonens opplesning av selskapets virksomhet i det foregående år tok imidlertid så sterkt på kreftene, så tidlig på morgenkvisten, at samtlige tilstedeværende med glede mottok festkomitéens innbydelse til en liten frokost før Kongeskytningen begynte.

Det første året foregikk Kongeskytningen mot en 15-delt

bjørneskive av tre, hvor hullene ble plugget. I 1851 gikk man over til en 42», 10-delt jernskive med løs blink for 8, 9 og 10. Traff man blinken, slo denne tilbake mot en fjær, hvor det var festet et lite flagg, som da sprang opp over kanten på skiven. Nå ble det også enstemmig vedtatt at «*Den som skyder Kongegevinsten for en anden, bliver at honorere som Selskabets Konge, medens Gevinsten bliver at levere Vedkommende for hvem der bliver skudt*». Altså var det ikke uvanlig på den tiden at andre skjøt for en i premieskytinger.

J. K. Thesen har i 85-års beretningen fortalt om ritualet ved Kongeskytningen i de første år, og som man forstår avviker det ikke vesentlig fra det som praktiseres i våre dager:

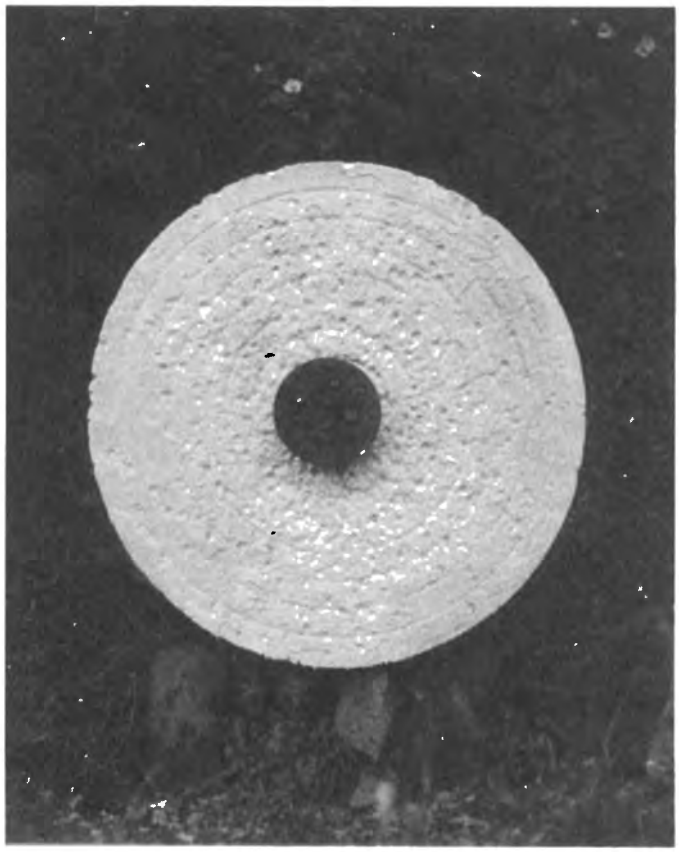

I 1851 ble jernskiva tatt i bruk i Kongeskytingen. Den har senere blitt brukt i denne historiske og tradisjonsrike skyting.

Festkomitéen mottok skytterne ved ankomsten til øya. I det samme Kongen satte foten på bryggen, gikk salutten. Så marsjerte man opp til skytterhuset, hvor skytterne ordnet sine geværer og sin ammunisjon, hvoretter loddtrekning fant sted. Kongen skyter alltid som nummer én. Skytningen begynte med to prøveskudd etter opprop i «nedgangen», idet hver skytter kun skjøt ett skudd av gangen. Etter de to prøveskudd innbød festkomitéen til en særdeles rikholdig frokost. Hvis været var pent, ble den servert i det grønne på et stort langbord med sitteplass for alle. Etter å ha styrket seg både vel og lenge med mat og drikke, gikk man over til selve Kongeskytningen. Man fikk atter et prøveskudd til kontroll av at øye og sikter fremdeles var i harmoni.

Et kanonskudd forkynte første nedgangs begynnelse. Foruten av sekretær og et direksjonsmedlem, ble resultatene også kontrollert av et annet parti gjennom en stor kikkert.

Skytningen foregikk også etter gammel tradisjon med 5 skudd på 150 meter mot to faste, 9-ringede jernskiver med bevegelig blink, som viser flagg ved treff i blinken (8 og 9). For hver nedgang ble det avfyrt et kanonskudd. Etter tredje nedgang ringte formannen med en klokke for å samle alle skyttere, hvoretter antall poeng for de 4–5 beste ble opplest. Det samme etter fjerde nedgang. Spenningen var nå stor da femte nedgang begynte, for ofte stod flere med samme antall poeng, og siste skudd ble avgjørende.

Før i tiden kunne det hende, at en sikker aspirant da med vilje skjøt dårligere for ikke å bli konge. Kongeverdigheten medførte nemlig etter gammel tradisjon enkelte forpliktelser, bl.a. i form av champagne til middagen.

Så ble den nye «Konge» kåret. Den slagne fikk sitt kongebånd fjernet. Den nye Konge knelte på en skammel og ble iført båndet av formannen, som utropte ham til Konge, hvoretter hans skål ble drukket, ledsaget av det tradisjonelle skarpskytter-hurraet.

Festkomitéen innbød til en «vel arrangert» middag i skytterhuset, hvor der hersket den mest gemyttlige stemning med taler og sang. De obligatoriske taler var for:

- Norges Konge.
- Fedrelandet.
- Skarpskyttens Konge.
- Skarpskytten.
- Forrige års beste skytter.
- Æresmedlemmene.

Før i tiden leiret man seg gjerne i det grønne, hvor det ble arrangert kappløp, man spente revekrok, kastet på stikka o.l., mens det ble servert et glass rykende punsj til ettermiddagspipen. De nuværende skarpskyttere er imidlertid ikke så humørfylte som den gamle garde og foretrekker et slag kort, hvilket er tillatt denne dag. Så dro man om aftenen med dampskip for «over havet at vende tilbage til Fastlandet».

Fra den første tid og utover var ankomsten til Lindøya nokså vanskelig. Man måtte ro fra og til byen. Den fast ansatte båtfører, Paul Monsen, fikk for tur og retur 5 skilling pro persona. Våren 1858 anskaffet selskabet 2 robåter, som ble rodd av anviserne. Medlemmene måtte betale fergepenger helt til januar 1863.

Første gang man benyttet dampskip til Lindøya var på Kongeskytningen 19. juli 1887 – (dampskibet «Dragen»). Etter denne tid benyttet man dampskip til Kongeskytingen og avslutningsfesten.

Ved robåtturene kunne den som satt ved roret pådra seg mulkt, hvis båten gikk på et skjær. De som rodde fikk også mulkt hvis de nådde bunnen eller land med årene. Mulkten besto i en flaske vin til felles fortæring. På vestsiden av Hovedøen er det et flatt skjær som ligner en skinke. Nådde man dette (som kaltes «Skinka») med åren, var det mulkt. Fra stenbryggen og opp mot landet, like ut for Kongebukt er det en del undervannsskjær som man lett kan støte på ved lavvann. Mang en rormann har i årenes løp støtt på her, og ikke alene fått mulkt, men samtidig satt seg et minne, idet skjæret ble oppkalt etter vedkommende som satt ved roret. Følgende navn er kjent:

«Morkholmene» – etter tollkontrollør Mork, som kom feiende i sin tollbåt. «Heenshellene» – etter Hans C. Heen og «St. Olavs klippe» – etter C. O. Thesen.

Når man nærmet seg disse farlige skjær, var det ofte en eller annen som kom med en historie for å distrahere rormannen så han skulle glemme seg og gå på. De som rodde forsøkte visstnok også å gjøre sitt til å få rormannen mulktert.

På en rotur fra Lindøya en av de første søndager i mai 1900 sier grosserer C. T. Trønnes: «Er det noen som vil påta seg å få lagt en stenbrygge ute på øya, så skal jeg bekoste den.» Et par herrer, med O. Skymoen i spissen, påtok seg hvervet og allerede den 19. juli var bryggen ferdig.

Lindøya var et idyllisk og så å si fredlyst sted, inntil motorbåttrafikken begynte omkring 1912, og folk med Landbruksdepartementets tillatelse fikk lov å oppføre teltleir der.

Den 31. oktober 1869 mottok Skarpskytten et brev sammen med 8 salutt-kanoner av metall fra det oppløste skyteselskap «Christian Augusts Venner». Brevet lød:

«Til skydeselskabet Skarpskytten.
Skydeselskabet Christian Augusts Venner, stiftet den 22. juni 1810 er ifølge Generalforsamlings-Beslutning av 14. Oktober d.Å. opløst.
De Selskabet i sin Tid af afdøde Groserer Thor Olsen skjænkede 8 Metalkanoner, besluttedes overdragne Skydeselskabet Skarpskytten som Eiendom, med den Klausul, at disse Kanoner ikke maa selges, men saafremt Skarpskytten engang i Tiden maatte ophøre som Skydeselskab, Kanonerne da blive at overdrage til et i Christiania bestaaende Skydeselskab på Betingelsen som anført.»

Skytterhuset på Lindøya

På generalforsamlingen i 1863 kom det forslag om at man burde begynne å planlegge bygging av et nytt skytterhus, «da man vanskelig kunde vide hvorlænge det gamle vilde staae». Forslaget ble så godt mottatt, at det på stedet ble samlet inn 119 spd. til formålet.

Følgende medlemmer ble valgt inn i byggekomitéen:

O. J. Schmidt, E. Eriksen, C. Müller, Chr. E. Borgen og Chr. E. Schreiner.

Den 21. mars ble det holdt ekstraordinær generalforsamling, hvor det enstemmig ble fattet beslutning om å oppta et lån på inntil 400 specidaler til bygging av det nye skytterhuset.

Under skytesamlingen 25. april utbrøt det imidlertid brann på Lindøya og Skarpskyttens nye hus, som var under oppførelse, var truet med ødeleggelse. Ved anstrengelser fra brannvesenets side ble huset reddet og fikk ingen annen skade enn at det ble litt brunbrent.

Innvielsen ble foretatt den 17. mai samme år. 26 medlemmer og 8 innbudte var møtt frem. Arkitekt Nordan, som gratis hadde levert tegningene til huset, var sammen med flere andre medlemmer forhindret fra å komme på grunn av «en sterk Sydvest Vind».

De fremmøtte medlemmer syntes imidlertid å finne seg vel tilrette i det nye lokalet, hvor det snart hersket en svært så gemyttelig stemning med sanger og taler. Senere på ettermiddagen fikk man seg et glass Punch på Caféen, og dro så hjem ved 6-7-8-tiden.

Den 11. juni var byggekomitéen på Lindøya for å motta sitt nye hus fra byggmesteren.

Etter å ha besiktiget huset og gjort oppmerksom på noen mindre mangler som skulle rettes, ble det enstemmig besluttet at byggmester Struck

skulle få utbetalt 660 Spd. Grunnen til denne forhøyelsen av kontraktsbeløpet var dels en sterkere fundamentering enn påregnet, dels ved montering av flere dører i huset enn planlagt samt innredning av laderom og sekretariat.

Det første åpne stevne

I mai 1860 dukket tanken opp om å arrangere et åpent skytterstevne. Hittil hadde man bare dyrket skyting innen Selskabet. Ideen ble mottatt med begeistring. Det ble besluttet å ta kontakt med Christiania Vaabenøvelsesforening i sakens anledning. Det førte til at det ble etablert en arrangementskomité med 3 medlemmer fra hvert av de to skytterlagene.
Stevnet ble fastsatt til den 1. juli og lagt til Fredriksborg på Bygdø – eller Ladegaardsøen – som det het den gang. Her ble det målt opp en bane på 150 alen. Skivene var 9-delte og av papp. Blinken, – nieren, var en sort sirkel 4 tommer i diameter. Hver av ringene var 1 tomme brede og markerte verdiene fra 1 til 8.

Deltagerne, 100 ialt, samt 85 funksjonærer og tilskuere møttes tidlig om morgenen i Frimurerlosjens vestibyle. Derfra marsjerte man med det norske flagget i spissen til Piperviksbryggen, hvor et dampskip lå klar til å transportere dem ut til Fredriksborg. Under overfarten ble det foretatt loddtrekning om rekkefølgen man skulle skyte i, og skytterne ble inndelt i lag.

Skarpskyttens deltagere markerte seg på en utmerket måte:

1) Maler O. P. Holm, Skarpskytten, 21 poeng.
2) Fanejunker J. Næs, Skarpskytten, 19 poeng.
3) Student Ernst Motzfeldt, Christiania Vaabenøvelsesforening, 18 poeng.
4) Politifullmektig Frode Knudssøn, Skarpskytten, 17 poeng.
5) Kasserer J. Gjerdrum, Skarpskytten, 14 poeng.
6) Bokholder J. Landmark, Skarpskytten, 13 poeng.
7) Sproglærer A. Scharpe, Christiania Vaabenøvelsesforening, 13 poeng.
8) Kjøpmann S. Pavels, Skarpskytten, 13 poeng.
9) Handelsfullmektig J. Ambjørnsen, Skarpskytten, 13 poeng og
10) Kontorist J. R. Jansen, Skarpskytten, 12 poeng.

Det fremgår av protokollen at Skarpskytten deltok med 33 mann og at det fra Riflen var med 4 deltagere. Hvor mange som representerte Christiania

Vaabenøvelsesforening er ikke oppgitt. Men at Skarpskytten la beslag på 8 av de 10 første plassene røper at skyteferdigheten hos medlemmene var høy.

Den etterfølgende fest med premieutdeling på Fredriksborg var lang og vellykket.

Henrik **Ibsen** hadde skrevet en sang for anledningen. Den bar tittelen «Sang for de vinnende» og gikk på melodien «For Norge Kjæmpers Fødeland».

Sangen lyder slik:

Vort Norge er en Fæstning god
Med sine gamle Volde;
For dem sank Ufredsmænd i Blod,
Med dem brast Fiendens Skjolde;
Thi bagved stod paa Landevagt
En fylking, arm, men uforsagt,
Og Frihedsflagets høie Pragt
Sig over dem mon folde.

Saa hvast var norske Bondens Syn,
Saa sikkert var hans Sigte;
Hans gamle Rifle slængte Lyn,
Som Fienden ilde likte.
Men saa kom Fredens Sommerpust;
Paa Væg hang Riflen klædt i Rust,
Dog vee, om slig den hænger, just
Naar ingen Mand tør svigte!

Nei, Norges Mand er fri og stærk,
Han har en Arv at hæve;
Han ved, at før var Idrætsværk,
Et Storværk blandt de gjæve.
Et hurra da for En og Hver,
Som Seirens Løn fra Stævnet bær!
Ram, alle Mand, som disse her,
Naar Tiden Daad mon kræve!

Jubileer i Skarpskytten

25 år

25-års jubiléet i 1874 ble feiret med Kongeskytning den 19. juli i et strålende vær. Fra Jernbanebryggen dro man avsted med dampbåt kl. 8.30 til Lindøya, hvor deltakerne ble mottatt av festkomité og salutt.

Etter tre prøveskudd ble det inntatt en god frokost, hvoretter Kongeskytningen foregikk med 23 deltagere. N. Hals ble Konge med 40 poeng.

Deretter skjøt 20 medlemmer en dupp-skytning på 250 alen med tre skudd hver, «efter hvilke anstrengelser man gikk til bords». Stemningen var som vanlig den beste og det ble vekslet med taler og sanger.

Kongeskytingen foregikk i de «historiske» dager i en helt annen skytterbeklædning enn 100–150 år senere.

Av formannens tale ved middagsbordet siteres følgende:

«.... Af de 14 Mænd som lagde Grunden til Skarpskyttens Dannelse staar kun tvende tilbage inden Kredsen, men disse er også Idéens Fædre; Dagens Helte er d'Herrer Nissen og Chr. E. Schreiner. Om Grundtanken til Skarpskyttens Dannelse end ikke oprindelig var den, at give Exempel til at gaa i Spidsen for en patriotisk Bevægelse, der skulde føre til at hver Norges Mand maa være vaabendygtig, saa var dog denne Mening derom end ikke ganske bevidst.

Hvem erindrer ikke Begivenhederne i 1848 i vort Naborige Danmark. Disse vakte de mindre Stater til Eftertanke og opflammede især Nordboens Fædrelandskjærlighed. Hvem af Os, der levede hine Tider, glemmer vel den ædle idé, som flammede i hver Nordboers Bryst og bragte ham til at tænke paa Forsvar – bragte ham til at tænke paa at dygtiggjøre sig til at værne om Fædres Arne. Om end smaa vilde man ved fælles Styrke og Sambaand gjøre sig store...»

50 år

Den 23. juli 1899 feiret Skarpskytten sin 50de stiftelsesdag med Kongeskytning, hvor det deltok 51 medlemmer samt som gjest, oberst Sylow, Centralforeningens formann.

Det var en solblank, vakker sommermorgen da deltakerne klokken 9 reiste ut med den flaggsmykkede «Kringsjaa» til Lindøya. Skytterhuset var dekorert med kranser og grønt og utenfor huset var det plassert flagg og vimpler.

Etter at ett prøveskudd var avgitt serverte man en herlig frokost, og så var det igjen ett prøveskudd, hvoretter Kongeskytningen begynte. Konge ble Olav Sæter med 41 poeng. Umiddelbart etter skytningen foretok man kroning av Kongen, som «måtte presentere seg på skytterhusets veranda iført sine insignier for å bli beundret av en rekke damer, som forlangte å ville se Hans Majestet».

Deretter var det ekstraordinær skytning på 400 meter, hvor 1ste premie tilfalt O. Skymoen med 42 poeng.

I dagens anledning ble det i Kongeskytningen utdelt 12- og i den ekstraordinære skytning 8 premier. Beste skytter under vernepliktsalderen, H. Skirstad, ble tildelt damenes pokal. En ekstrapremie, satt opp av H. Hagen, til den som hadde den laveste poengsum, tilfalt Karl Olsen etter loddtrekning med Alfr. Johansen.

Etter premieutdelingen «begav man sig med sine borddamer til mid-

Kongeskytingen 1934: «Kong» Harald Hagen stiger iland på Lindøya, der han ble mottatt av formannen Georg Johansen (t.v.) og Sigv. Fjelhus (med fanen).

dagsbordet som i alle dele lod til, saavidt vides, at vinde gjæsternes behag».

Ved middagen, som varte ca. 2 timer, ble det selvfølgelig, foruten de tradisjonelle og offisielle taler, holdt en rekke uoffisielle. Formannen, grosserer A. Løwlie, gjennomgikk i sin tale Skarpskyttens virksomhet gjennem de forløpne 50 år.

Etter middagen ble det servert kaffe med det fornødne tilbehør i det fri, hvorpå man forlystet seg med de vanlige leker, som kappløp m. v.

Så plutselig ble lekene avbrutt ved at det mangeårige medlem, G. T. Trønnes, overrasket medlemmene ved å overrekke Skarpskytten en vakker sølv punsjebolle, idet han uttalte ønsket om at denne «måtte blive et samlingsmerke, som benyttet på den rette måde, ud gjennem tiderne, måtte samle Skarpskytten ikke alene til fest, men også til et samlet enigt hele».

Bollen ble øyeblikkelig innviet og da innholdet var fortært ved 22-tiden dro man tilbake til byen glade og veltilfredse med 50-årsfesten.

75 år

På generalforsamlingen den 20. februar 1924 ble det besluttet å innstifte en fortjenstemedalje, hvor man skulle benytte Skarpkyttens medlemsmerke påsatt en medalje, forsynt med inskripsjon. Medaljen kunne utdeles til medlemmer som i høy grad hadde vist selskapet sin interesse ved å ha arbeidet i styret eller på annen måte arbeidet i selskabets interesse, dessuten kunne medaljen utdeles til medlemmer, som ved sin skytning hadde kastet glans over selskabet utad. Med medaljen fulgte diplom. Direksjon og representantskap ble gitt fullmakt til å utdele medaljen til verdige medlemmer.

Skarpskyttens 75de stiftelsesdag ble feiret 20. juli med Kongeskytning. Foruten 48 medlemmer og æresmedlemmet oberstløytnant F. G. Seeberg, deltok endel innbudte gjester, blant annet den svenske fabrikkeier Drewes, som hadde satt opp en praktfull sølvbolle som vandrepremie. Denne skulle det kjempes om på stiftelsesdagen og den første aksje fikk Chr. Seeberg med 73 poeng: 41 poeng på 400 meter og 32 på Kongeskiven. Drewes satte også opp en svensk ti-krone i gull i likhet med hva han hadde gjort året

Harald Hagen i aktivitet i Kongeskytingen. «Kongen» må skyte med kongebeltene over skuldrene. De to malmskivene er plassert 150 alen ute i terrenget.

før. Den skulle vinnes av bestemann i den ekstraordinære skytning på 400 meter. Chr. Seeberg vant også denne premie. Olaf Sæter ble jubileumsårets Konge med 35 poeng.

Ettermiddagssolen var til stor gene for skytningen, så resultatet ble under middels. Kongeskytningen begynte ikke før de innbudte gjester var kommet klokken 12.30.

De ekstraordinære skytninger hadde man tatt først. På grunn av det store fremmøte var man ikke ferdig med premieutdelingen før klokken 17.30. Deretter gikk man til festmiddagen, hvor stemningen selvsagt var den aller beste. Det kom inn en rekke
telegrammer, bl.a. fra *Kong Haakon*, som også hadde skjenket en stor sølvpokal som tilfalt Skytterkongen. Foruten Kongens pokal var det premier gitt av Aftenposten, Hagen & Korneman, Larsens Våbenforretning og frøken Ester Singer.

Ved middagen ble den nyinnstiftede fortjenstemedaljen tildelt den høyt skattede våpenmester Arnt Christiansen for fortjenstfull virksomhet, blant annet ved å ha fungert som våpenmester i hele 11 år.

Skytterpaviljongen var festlig smykket med flagg samt kranser av friskt ekeløv og skytterhuset var oppmalt utvendig. Materialene var skjenket av medlemmene Narve og Hans Ellingsen. Været var vakkert og festkomitéen hadde vært flinke, så jubileumsdagen ble meget vellykket.

Selskapet fikk en rekke gaver dette år.

Om våren hadde dr. Arne Fryjordet gitt 200 kroner som en begynnelse til anskaffelse av en selvanvisende skive. Frivillige bidrag ble tegnet og skiven anskaffet. Den ble montert ca. 30 meter bakenfor 200 meters holdet, da man her kunne få anbrakt den på fjellgrunn. Dr. Fryjordet ga også 200 kroner som skulle anvendes fortrinnsvis til en pokal for konkurranse på den selvanvisende skiven. Joh. Kristiansen ga 50 kroner til premier ved den ekstraordinære skytning på 400 meter under Grumpelskytningen og Chr. Seeberg stillte opp en pokal til en verdi av 100 kroner som det skulle kjempes om under salong-skytningen om vinteren. En anonym giver ga en sølvskje som ble utdelt som 3dje premie i den ekstraordinære skytning ved Grumpelskytningen og J. Øynæs satte opp en pokal for flest antall poeng i 1 minutt på 200 meter selvanvisende skive.

Fra Alf og Thorleif Tjersland mottok Skarpskytten en praktfull vandrepokal ledsaget av en miniatyrpokal til minne om deres far, fabrikkeier Abraham Tjersland. Av brevet som fulgte pokalen, siteres: «Det er oss en stor glede å kunne hedre vår kjære fars minne på denne måte og kunne yde litt gjengjeld for all den hygge han i sin tid hadde på Lindøen.»

PROLOG VED 75 ÅRS JUBILEET

Forfatteren M. B. Landstad hadde påtatt seg oppdraget å skrive prologen ved Skarpskyttens 75 ås jubileum.

Det straaler op. Selv somren gjør idag
Honør for Norges ældste skytterlag.
Det første Lag som steg av Tidens Brytning,
det første Lag, som optok Frihaandsskytning.

«Skarpskytten» er det, som vi hædre skal
paa denne Dag med Sang og Riflers Knald.
«Skarpskytten» som har fyldt Maal i Striden,
«Skarpskytten» som staar like ung i Tiden.

I atten hundrede og ni og førr
sprang denne Kilde paa en Jordbund tør.
Fra Piperviken roddes over Vandet
de første Skyttere til Lindøi-landet.

Og snart stod Rækken fast og uten Brudd
og sendte Konge-skudd paa Konge-skudd.
Vi tør nok si, at «Skarpskytten» har favnet
de bedste Mænd som vandt sig Skytternavnet,

Der møtte andre Lag paa Banen frem –
«Skarpskytten» Foregangsmand var blandt dem.
Med Flagg-skudd og med Hurtigskytning stevnet
«Skarpskytten» frem indtil den seire evnet.

I disse fem og sytti år
«Skarpskytten»s Gjerning som en Bølge gaar.
Ja, la oss si det høit: Den tar det største
og titt det tyngste Tak, som tar det første.

Naar Skyttersaken fik slik Tidens Magt,
det skyldes dette Frø i Solbund lagt.
Og naar til Landets Hæder op det grodde
saa skyldes det de første Mænd som trodde.

Vi staar her alle fyldt av Fest idag
og stolte av vort eget kjære Lag.
Med godt Humør som Konge for sæsongen
vil mangen mindes Skyte-paviljongen.

Her brukte vi vort Vaaben kun til Lyst,
men kalder Norge til en Alvors-Dyst,
da skal saavisst «Skarpskytten»s Maal det være,
at løfte det for Fædrelandets Ære.

Vel møtt da her til Fredens Kamp idag
– et Skytter-Hurra for vort gamle Lag.
Og lad det klinge høilydt over Vandet:
«Skarpskytten» leve! Leve Fædrelandet!

M. B. Landstad.

Skarpskyttens historie gjennem disse 75 år forelå trykket i bokform. Den var utarbeidet av oberstløytnant F. G. Seeberg, Narve Ellingsen og Hans C. Heen.

De neste 25 år

I den neste 25-års periode etter at 75-års jubileet var brakt i havn, fortsatte lagsaktiviteten i tradisjonelt spor. Det mest aktive år ble 1934, da ble nemlig 85-års dagen markert med en skytterfest (stevne) der DFS-lagene i Oslo var invitert. Det var da 30 år siden forrige stevne ble holdt. I mellomtiden hadde ikke skytebanen vært i tilstrekkelig stand til at et tidsmessig skytterstevne kunne avvikles. Banen hadde nå gjennomgått en opprustning og skytingen ble avviklet på en fin måte. Etter skytingen var det en stemningsfull fest, med premieutdeling og gaveoverrekkelser.

Til dette «mellom-jubileumsår», forelå J. K. Thesens utmerkede skrift om Skarpskyttens første 85 år. Thesen tilhørte Skarpskyttens mest trofaste medlemsstab. Han ble medlem i laget så tidlig som i 1891.

For de etterfølgende år, frem til 100-års jubileet, ble Skarpskyttens historie ført videre i pennen av Per Jorsett. Om denne perioden skriver Jorsett innledningsvis at virksomheten fortsatte i vanlige former frem til 90-års jubileet, mens de siste årene ble de mest dramatiske i Skarpskyttens historie.

Allerede i siste halvdel av 1930-årene merket man konsekvensene av den økende hyttebyggingen på Lindøya.

Så kom krigen og 5 års avbrudd, med de virkninger og bitterhet som fulgte med.

Også i Skarpskytten bidro denne tiden til å sveise medlemmene enda mer sammen, både med hemmelige «generalforsamlinger» og på annen måte.

Fredstid, men likevel krise

Da man kunne starte opp igjen med skytterlagsarbeidet etter krigsavslutningen ble det mange vanskeligheter å hanskes med. Våpenmangel og ammunisjon var en sak for seg, men samtidig kom også skytebaneproblemet og «kampen om Lindøya».

Straks skyteaktiviteten var tatt opp igjen, gikk beboerne på Lindøya til aksjon for å få banen nedlagt. Forholdene ble mer og mer uholdbare.

Skarpskytten besluttet først å stenge banen, men på den historiske generalforsamling den 12. desember 1947 ble det besluttet å legge ned skytebanen på Lindøya, etter at den hadde vært i bruk i nesten 100 år.

Til tross for fredstid igjen, var det fortsatt «mørke skyer» over Europa. Sett ut fra datidens situasjon var det ganske utrolig at en forsvarstilknyttet aktivitet som skytterbevegelsen representerer, ble tvunget til å bli den tapende part i skytebaneproblematikken. Men Skarpskytten var ikke alene om å møte motstand fra annerledes tenkende.

Etter at man var blitt klar over at tiden på Lindøya var i sluttfasen, befant Skarpskytten seg i den vanskeligste krise i sin lange historie. – Hva ville nå skje med gamle ærverdige Skarpskytten, – var det noen løsning i sikte for fortsettelse? Dette var det store spørsmålet skytterlaget sto overfor.

Løvenskioldbanen redningen

Men løsningen på baneproblemet var nærmere enn man trodde. Den nye Løvenskiold-banen i Bærumsmarka var redningen.

Skarpskytten fikk benytte skytebanen på Gressholmen i en overgangsperiode.

Hva som skjedde i tiden inntil Løvenskioldbanen var ferdig til bruk, er følgende:

Daværende formann i Skarpskytten, Georg Johansen, forteller i lagets 125-års beretning at han under Hovedstadsstevnet i 1946 hadde den ære å være sammen med godseier Carl Otto Løvenskiold. Johansen var også Løvenskiolds gjest ved en middag som han holdt for uten- og innenlandske ledere og en rekke innbudte gjester. Det var under denne middag at godseieren fremla sin gigantiske plan om anlegg av en skyte-bane som han ville stille til skytternes disposisjon.

Ved første anledning forela Johansen overfor Løvenskiold, Skarpskyttens fortvilede situasjon, og spurte om godseieren kunne tenke seg å gi en tomt for lagets skytterhus i tilknytning til den nye banen.

Godseieren svarte omgående, skriver Johansen, at det skulle han gjerne ordne.

Ny historisk dag

Søndag 18. april 1948 ble en gledens og historisk dag for Skarpskytten. Formannen ble anmodet om å bistå med valg av tomt for det store skytterhuset, – Skytterkollen – som skulle reises på den nye skytebanen. Samtidig skulle man finne en passende tomt for Skarpskyttens hus. Godseieren, arkitekt Arneberg og A. M. Vik deltok i befaringen.

– Det var høytid over øyeblikket da formannen kunne rekke godseieren hånden – og takke, heter det i beretningen.

Mandag 7. juni 1948 var rivingen av skytterhuset på Lindøya igang. Det var bygget i 1863. Materialene ble sirlig oppstablet og merket ferdig til transport. Mandag 5. juli begynte innlastingen på en stor ferge og to dager senere forlot transporten Lindøya med kurs for Vækerø. Ombord var også kongeskivene og det øvrige skivemateriell.

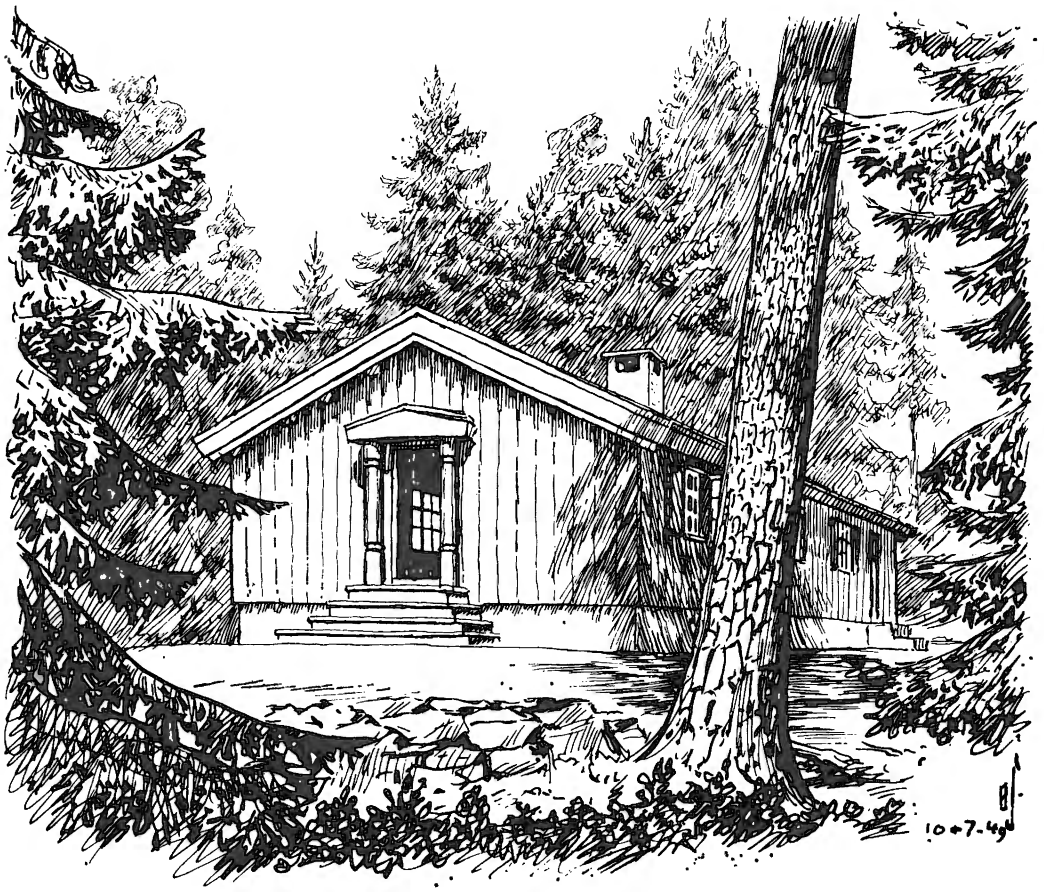

Etter nedleggelsen av skytebanen på Lindøya i 1947, ble skytterhuset flyttet til Løvenskioldbanen. Feiringen av 100-års jubiléet i 1949 fant sted i det gjenreiste skytterhuset. (Tegning av Øivind Sørensen).

Skarpskyttens saga på Lindøya var avsluttet.

En betydningsfull dag ble 23. oktober 1948. Skytterhuset fra Lindøya var kommet under tak og det ble holdt kranselag. Godseier Løvenskiold hadde ordnet alle formalia og levert diverse materiale til huset.

Innvielsen av det gjenreiste skytterhus på Løvenskioldbanen fant sted 29. mai 1949. Klokken 12oo kunne flagget igjen gå til topp for Skarpskytten.

Både Carl Otto Løvenskiold og A. M. Vik deltok i innvielsesseremonien og godseieren ble selvsagt behørig takket og hyldet ved denne historiske begivenhet.

100-års jubileet

Feiringen fant sted søndag 17. juli 1949 i det gjenreiste skytterhuset på Løvenskiold-banen. Deltakerne ankom med buss, mange også i egne biler.

Da kongen, Bjørn Flom, steg ut av bussen drønnet salutten fra det gamle batteri.

Festkomitéen, med formannen Thor Dahl i spissen, ønsket kongen og gjestene velkommen, hvoretter selskapet med fanen i spissen toget inn gjennom portalen.

Kongen tok plass ved fanen til venstre for inngangen, hvoretter formannen, Georg Johansen, ønsket alle velkommen til Skarpskyttens 100-års jubileum.

Skytingen begynte så etter det gamle program under Thorshaugs ledelse og den vanlige kontroll med kikkerter. Hver deltager skjøt ett skudd ad gangen, og trådte så tilbake. Etter at de to første prøveskuddene var avgitt, bød festkomitéen på frokost. Da denne var fortært kunne skytingen fortsette. Blant deltagerne så man også selskapets æresmedlem, den 86 år gamle J. K. Thesen.

Resultatet av konkurransen ble at Johan Evensen seiret med 34 poeng foran Sigurd Bruun og Harald Hagen, som begge hadde ett poeng mindre. Dermed var Evensen konge for 7. gang – noe som var rekord i Skarpskyttens historie. Han ble sterkt hyllet og saluttbatteriet understreket begivenheten.

Så gikk de 42 deltagerne til bords. Godseier Løvenskiold utbrakte H. M. Kongens skål og banksjef Thorshaug talte for fedrelandet. Deretter holdt formannen sin jubileumstale.

Dr. Fryjordet talte for Skarpskyttens Konge. Overrettssakfører Arne Arnesen talte for våre æresmedlemmer, og de tilstedeværende J. K. Thesen og Carl Otto Løvenskiold ble varmt hyllet. Ingeniør Hervig talte så for Georg Johansen og overrakte ham et vakkert sølvfat som minnegave i anledning av jubileet. Med fatet fulgte også en krystallbolle, fylt av vakre blomster.

Senere var det taler av Skytterstyrets formann, Johs. Espelund, Samlagets formann Sverre Glomnes, oberst Carl Mork og Øyvind Sørensen. Glomnes overrakte en vakker sølvskje fra Samlaget og av oberst Mork mottok formannen Forsvarsforeningens medalje.

Til slutt talte den nykårede konge, Johan Evensen – og Carl Otto Løvenskiold takket for maten.

Det har skjedd forandringer på så mange hold i løpet av disse 100 år. Skarpskytten har måttet finne seg i å skifte «ham». Tidligere foregikk Selskapets virksomhet ute i fjorden med salt sjø som nærmeste «nabo». I dag har Skarpskytterne byttet bort sjøen og fått gran- og furuskog istedet. Men

tross alle forandringer i årenes løp: Skarpskytterånden er den samme, like ung og levende som for 100 år siden! – heter det så vakkert i beretningen.

En ny fase i historien

Etter å ha feiret sitt 100-års jubileum i 1949, begynte egentlig en ny fase i Skarpskyttens historie. Selv om skytterlaget allerede i 1949 fikk holde sin tradisjonelle Kongeskyting på Løvenskioldbanen, ble 1950 året da lagsaktiviteten kunne starte opp igjen etter gammelt tradisjonelt mønster.

Men i 1951 skjedde det en ny stor begivenhet. Den 25. august ble Løvenskioldbanen offisielt åpnet. Gavebrevet for banen, som Carl Otto Løven-

Løvenskioldbanen ble offisielt åpnet 25. august 1951 i nærvær av Kong Haakon VII. Til høyre for Kongen, godseier Carl Otto Løvenskiold.

skiold overrakte Norges Skytterforbund, inneheldt blant annet en passus om at Skarpskytten var blitt tildelt plass på banen. Gavebrevets avsnitt om dette har følgende ordlyd:

«Hensikten med gaven er å fremme skyttersaken og forsvarsinteressen hos det norske folk, og det er giverens ønske at Norges Sportsskytterforbund eller dettes rettsefterfølgere i hele sin disposisjon av skytebanen lar seg lede av dette ønske. Selv om det er giverens ønske at også andre skytterforeninger får anledning til å benytte banen, vil giveren spesielt fremheve Bærums Skytterlag og Skydeselskabet Skarpskytten. Giveren forutsetter videre at forsvarets regulære avdelinger, heri inkludert Heimevernet, får anledning til å gjøre bruk av banen»

Det tok naturlig nok litt tid før Skarpskytten kom ordentlig igang igjen under de nye omgivelsene. Medlemstallet fikk imidlertid et oppsving, – fra 155 i 1950 til 198 i 1952. Dette var det høyeste i lagets historie. Deretter ble det nedgang igjen til det stabiliserte seg på rundt 130-140 helt frem til midten av 1970-årene. I de etterfølgende år var det noe varierende, fra 100 til rundt 120.

Det avgitte antallet skudd gir et visst bilde av aktiviteten på skytebanen. I de første årene varierte det stort sett mellom 10.000 og 12.000 skudd. I 1960-årene og frem til midten av 1970-årene lå skuddantallet år om annet på mellom 13.000 og 17.000, for deretter å falle noe tilbake igjen.

Skyteaktiviteten begrenset seg i de første årene stort sett til det interne plan for størstedelen av medlemmene. Noe stevnedeltakelse var det selvsagt. Nevnes kan at Skarpskytten i 1950 ble nr. 2 lagmessig på Samlagsstevnet i terrengskyting. På Landsskytterstevnet deltok laget samme år med 8 skyttere.

Samarbeid mellom DFS-lagene

Fra og med 1954 ble det 5 DFS-skytterlag på Løvenskioldbanen. Det ble nå nødvendig med koordinering av endel ting lagene imellom, blant annet om bruken av banen. Skarpskytten tok initiativet til samarbeidet. Det ble samtidig enighet om en felles åpningsdag for banesesongen om våren.

Skytterne samles da ved flaggstangen på høyden. Etter en kort tale heises flagget, og «Ja, vi elsker .....» runger fra kraftige mannsstemmer.

Denne fine tradisjon har hele tiden fra 1954 vært årlig. Og slik må det være.

Ansvaret for seremonien ambulerer lagene imellom.

I 1956 gikk lagene sammen om å innstifte en lagkonkurranse om høsten.

Det ble satt opp en vandrepokal, – Løvenskioldbanepokalen. Denne konkurranse har senere vært årviss. Også Skarpskytten har noen ganger plassert seg som vinner.

Økt konkurranseinteresse

Fra slutten av 1950-årene merket man seg en noe stigende konkurransemessig interesse. Laget ble nå i større grad representert med deltakelse i åpne stevner. Flere av skytterne plasserte seg med gode resultater, blant annet på Landsskytterstevnet. I 1961 var 10 av skytterne med på Samlagsstevnet. Samme år ble nye skiver av panserstål tatt i bruk i kongeskytingen. Det var en gave fra lagets medlemmer.

I årene som nå fulgte ble det relativt stor deltakelse i skytingen både om Dugleiksmerket og Organisasjonsmedaljen. Det ble i årenes løp både mange 5-årsmerker og statuetter, og organisasjonsmedaljer både i gylt og sølv. Det vil føre for langt her å gå mer detaljert inn på skyteresultatene.

Det fortsatte med god deltakelse både på Landsskytterstevnet og i åpne stevner forøvrig. Laget var også representert på Oslolaget i De Nordiske Hovedstadsstevner.

I 1968 kunne Skarpskytten kåre sin første Dronning, ved at Laila Hagen vant kongeskytingen.

Den største begivenhet kom imidlertid i 1972, da Laila ble Skytterprinsesse på Landsskytterstevnet i Bergen. Dette var første gang i Skarpskyttens 125-årige historie at et medlem har nådd så høyt i landets fremste skytekonkurranse. For denne bragd ble hun også tildelt selskabets fortjenestemedalje ved årets generalforsamling.

Nevnes må også at Kjell T. Kristiansen fikk medalje på Landsskytterstevnet i 1965 og stjerne i 1970.

Fra denne perioden frem til 1973 er ellers å nevne at det i 1966 ble innstiftet en «Hjorteskyting» som avslutning på banesesongen. Harald Uggen satte opp en jaktkniv som vandrepremie til vinneren.

I 1965 var et eldre medlem av Skarpskytten, Anton W. Olsen, tilstede på general-forsamlingen og overrakte til laget den O. Skymoens Kanne som hans bror, P. Olsen, vant i 1910. Dette var første året det ble skutt om denne ettertraktede premie, og Olsen er den eneste i Skarpskytten som har vunnet den før 1990. O. Skymoen var medlem i Skarpskytten.

Ellers kan nevnes at Johan Evensen i 1950 ble tildelt Norges Forsvarsforenings medalje for sin mangeårige aktive innsats som skytter. I 1952 ble Carl Otto Løvenskiold tildelt Skarpskyttens fortjenestmedalje.

Da Øistein Rudie trakk seg tilbake som formann i 1965 etter 10 år i dette

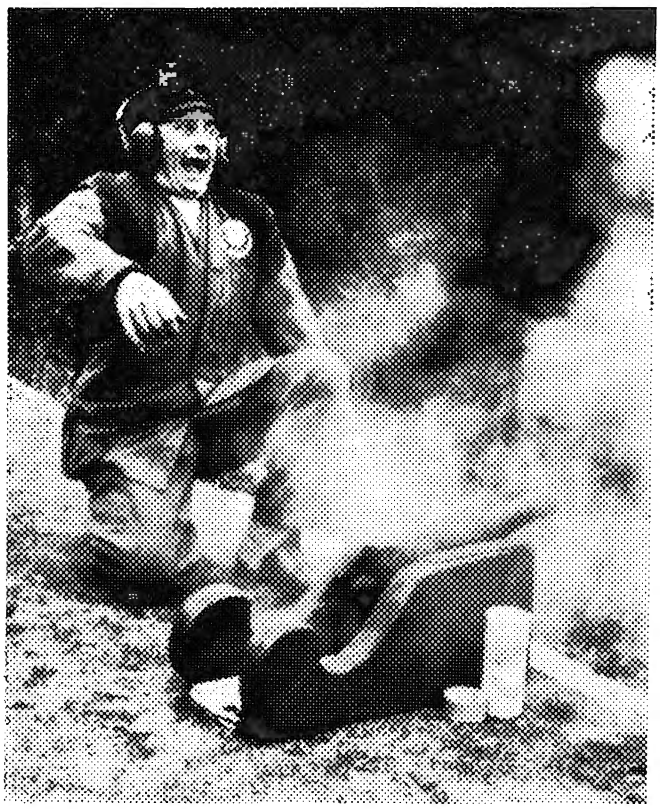

Skarpskyttens våpenmester Thorodd Kjos var i mange år «skytebas» ved avfyringen av saluttkanonene under den årlige Kongeskytingen.

verv, overtok Carl Thomas Thiis som ny formann. Øistein Rudie ble i 1966 tildelt DFS' takkediplom for 10 år som formann i Skarpskytten.

I 1969 ble det vedtatt å opprette en aktiv gruppe for konkurranseskytterne, med mer trening og utvidet stevnedeltakelse.

En vennskapskonkurranse med Bjoneroa skytterlag ble innstiftet i 1971.

Årene 1974 til 1990

Året 1990 danner avslutningen på Skarpskyttens første historie. Da kom man over i nok en ny fase ved at Skarpskytten og to andre DFS-lag på Løvenskioldbanen ble enige om å samle sine ressurser til én lagsenhet.

Fra og med 1974 har vi derfor funnet det mest praktisk for oversiktens skyld å ta utdrag fra årsberetningene år for år. Da vil man kanskje lettere danne seg et bilde av hvorfor man gikk til lagssammenslutningen.

125-års jubileet

Jubileumsfeiringen i 1974 fant sted med stor bankett på Skytterkollen Restaurant den 23. august med inviterte gjester både fra Forsvaret, Skytterforbundet , Det frivillige Skyttervesen, Skyttersamlaget, formennene i de andre DFS-lagene i Oslo og selskabets egne medlemmer. I alt deltok 47 i den meget vellykkede og stilfulle feiringen og under middagen var talelisten lang.

Skarpskytten fikk mange flotte gaver i anledning sitt 125-års jubileum, bl.a. en vakker sølvpokal fra Kjøbenhavn Skytterforening. I hilsningsbrevet som fulgte med, takket de også for utvist gjestfrihet i forbindelse med Hovedstadsstevnet samme år. Selskabet fikk også gavepremier fra medlemmer og skytterlag, som ble benyttet ved jubileumsstevnet den 31. august og 1. september. Nevnte stevne ble arrangert med god hjelp fra Skytterlaget Rifleringen. Deltakelsen var over all forventning i det fine høstværet. Det deltok ialt 285 skyttere fordelt på de 4 klassene. Stevnet ble vunnet av Øivind Mørk, Oslo Østre med 337 poeng. Det ble et meget vellykket arrangement.

I forbindelse med jubiléet ble det også gitt ut et eget jubileumsskrift, ført i pennen av John Solheim.

Fra årsberetningen 1974 nevnes ellers:

Det har vært stor møtevirksomhet og mye arbeid i forbindelse med vårt jubileum, noe som har resultert i mindre skyteaktivitet. Det samlede medlemstallet i jubileumsåret var 129. Totalt ble det avgitt 12.200 skudd – en nedgang fra i fjor på 3.400.

Kongeskytingen ble avviklet søndag 8. september med 22 deltakere. Tor Hagen vant med 40 poeng. Skytingen om «Kong Oscar I's sælespende» fant sted på hjortebanen 9. november med 18 deltakere. Seieren gikk iår til Oddbjørn Nordnes som oppnådde 20 poeng. Under den påfølgende middag ble det servert en velsmakende elgstek, skjenket av en av medlemmene.

På generalforsamlingen ble Kjell T. Kristiansen tildelt hederstegnet for 10 års «Beste Skytter».

Utdrag fra årsberetningene

1975:

Samlet medlemstall er nå oppe i 142. Totalt avgitte skudd var 11.700, som er en liten nedgang fra fjorårets 12.200.

I skytingen om Den norske Skyttermedalje vant Tor Hagen denne i sølv.

Under årets kongeskyting erobret Emil Bjone kongetittelen for 4. gang med oppnådde 41 poeng. «Hjortedræber» av året ble Oddbjørn Nordnes. Også i år hadde et av våre medlemmer skjenket en fortreffelig hjortestek til middag – likeens deilige bløte kaker.

På Generalforsamlingen ønsket Carl Thomas Thiis å gå av etter 10 år som formann. Sammenlagt hadde han sittet 19 år i Direksjonen. Ny formann ble Arne Paakjær.

1976:

Medlemstall og avgitte skudd har stort sett holdt seg stabile med henholdvis 141 medlemmer og 11.200 skudd.

Under vår årlige vennskapsskyting med Bjoneroa skytterlag vant Tor Hagen individuelt. Hvert av lagene stillte med 9 skyttere. Asbjørn Sandnesmo vant eliteklassen i Samlagsmesterskapet skiskyting og i skytingen om Den norske Skyttermedalje tok Tor Hagen gull.

For 5. gang sikret Emil Bjone seg kongetittelen ved Skarpskyttens årlige kongeskyting.

På Generalforsamlingen ble Carl Thomas Thiis og Harald Uggen tildelt Skarpskyttens fortjenestemedalje.

1977:

Medlemstallet er nå sunket til 128, mens totalt avgitte skudd stort sett er det samme som ifjor.

Vårt ærverdige skytterhus trengte sårt til et nytt tak. Dette arbeidet ble utført av Emil Bjone med god hjelp fra Anders R. Bjone og Vidar Lillehagen.

Asbjørn Sandnesmo vant også i år Samlagsmesterskapet i Skiskyting.

Emil Bjone fortsetter å samle på kongetitler og tok i år sin 6. under Skarpskyttens kongeskyting.

På årets Generalforsamling ble Bjarne Hervig tildelt æresmedlemskap og Thorstein Smith-Christensen fortjenestemedaljen.

1978:

Skarpskyttens medlemstall er nå nede i 121. Totalt avgitte skudd viser derimot en økning på 2.300 i forhold til i fjor. Dette skyldes nok at det i år er satt i gang en prøveordning hvor laget dekket startkontingent og ammunisjon til de av våre skyttere som deltar ute på åpne stevner.

På Landsskytterstevnet i Trondheim hadde Skarpskytten med 3 skyttere. Her ble Anders R. Bjone beste skytter fra Oslo Skyttersamlag på felthurtigskytingen med en

3. plass i klasse 3, noe som ga ham en 5. plass totalt på «Stuper'n».

Anders Bjone var også beste skytter under vennskapsskytingen med Bjoneroa skytterlag og nok engang vant Emil Bjone kongeskytingen.

1979:

Medlemstallet er 116. Det ble avgitt totalt 14.700 skudd, en gledelig økning på 1.300. Anders R. Bjone noterte seg for flest skudd med 1.421.

På Landsskytterstevnet i Kristiansand deltok Skarpskytten med 6 skyttere. Alle gjorde en hederlig innsats.

I anledning vårt 130 års jubileum ble kongeskytingen i år arrangert med innbudte gjester. Samlagsformannen i Oslo, formennene i DFS-lagene på Løvenskioldbanen og banemesteren deltok i egen «gjesteklasse». Per Amund Trulsrud, Bærums skytterlag ble gjestekonge og Arne Paakjær ble Skarpskyttens konge.

Ved årets hjorteskyting ble Håkon Heie «Hjortedræber» med 23 poeng. Under den påfølgende middag ble det samlet inn 950 kroner til «Flyktning -79».

1980:

Ingen stor nedgang i medlemstallet som nå teller 114. Totalt avgitte skudd var 15.700, det er 1.000 skudd mer enn fjorårets – til tross for færre medlemmer.

Årets store skytterbegivenhet, Landsskytterstevnet, var i år lagt til hovedstaden.

Avviklingen fant sted i dagene 2.–9. august. Den høytidelige åpningen fant sted på Løvenskioldbanen. Etter at alle åpningstaler var unnagjort ble høytideligheten avsluttet med *dundrende* salutt fra Skarpskyttens kanoner. Hovedarena var Løvenskioldbanen hvor all baneskyting foregikk, mens de feltmessige skytinger for klasse 1–4 og veteraner var lagt til Vaagaard ved Hønefoss. Rekruttklassene skjøt felt i Sørkedalen.

Skarpskytten var medansvarlig for innkvartering/leirkomitéen og hadde også en mann med i premiekomitèen. Pressen hadde tilhold i Skarpskyttens hus. Åtte skyttere fra Skarpskytten deltok på stevnet.

Skarpskyttens kongeskyting i august ble vunnet av Anders R. Bjone. Dette var hans andre kongetittel. Magne Nes vant årets hjorteskyting, og ved middagen ble det denne gang samlet inn penger til «Kreftaksjonen 1980».

Even Haga har skaffet Skarpskytten et våpen som er håndlaget av børsemaker Hans Frode Petersen. *(Les om børsemaker Petersen i egen artikkel lenger ut i boken).

På Generalforsamlingen ble Carl Thomas Thiis tildelt æresmedlemskap i Skarpskytten.

1981:

Medlemstallet har nå gjort et kraftig hopp til 156. På Landsskytterstevnet i Bodø deltok Skarpskytten med to mann som begge ble premiert med standardbeger.

Årets kongeskyting ble vunnet av Emil Bjone, som med denne seieren plasserte seg øverst på Skarpskyttens kongeliste med åtte titler. Skytingen om «Kong Oscar I's Sælespende» (hjorteskytingen), ble ikke arrangert da det foregikk reparasjonsarbeider på hjortebanen. Denne skytingen vil bli arrangert før sommersesongen 1982 starter opp.

1982:

Skarpskytten har nå 125 medlemmer og 32 skytesamlinger er avholdt. Flest fremmøter hadde Reidar Kraft med 27.

Fire av våre skyttere deltok på årets Landsskytterstevnet i Bergen. For første gang stilte Skarpskytten med lag i Østlandscupen.

Ved årets kongeskyting gikk Eivind Jacobsen av med seieren. Fjorårets utsatte skyting om «Kong Oscar I's Sælespende» ble vunnet av Anders R. Bjone for 3. gang og Emil Bjone sikret seg troféet ved årets skyting, som ble holdt en måned senere.

Dette året døde to av våre eldste og mest trofaste medlemmer Johan Evensen og Bjarne Hervig, begge æresmedlemmer i Skarpskytten. På årets Generalforsamling ble Harald Uggen tildelt æresmedlemskap og Arne Paakjær og Henrik Sverdrup fortjenestemedaljen.

1983:

Medlemstallet er i løpet av året sunket igjen til 113 og det er avholdt 24 skytesamlinger. Det lave antall skytesamlinger skyldtes at NSF ikke leide ut banen på flere av våre skytedager i mai og juni og på grunn av andre stevnearrangement som satte skytterlagene til side.

Under skytingen om Det militære Skarpskyttermerket, som ble arrangert på Løvenskioldbanen, ble Even Haga stevnets beste skytter med 92 poeng. Samme poengsum hadde Anders R. Bjone som ble rangert på 3. plass. For sin seier ble Even Haga tildelt Løvenskioldbanemedaljen i gull.

Søndag 12. juni arrangert vi «Familiens Dag». Hensikten med dagen var å få med de som vanligvis blir sittende hjemme. Det møtte i alt fire familier på tilsammen 11 personer. Deltakelsen var ikke helt i samsvar med forventningene, men det ble en hyggelig dag med litt uhøytidelig skyting og god middag etterpå.

Kongeskytingen foregikk i år på et provisorisk skivearrangement da NSF hadde fylt igjen skuddlinje og grav til de opprinnelige kongeskivene. Skivene måtte flyttes og ble plassert på trestativ ute på 300 m banen. Konge av året ble Anders R. Bjone – hans tredje kongetittel.

1984:

I alt ble det holdt 31 skytesamlinger. Medlemstallet var nå kommet ned i 112. Avgitte skudd ble registrert til 9 800 mot 5 600 i 1983. Flest skudd noterte Anders R. Bjone seg for med 1 473.

Våre skyttere har deltatt på mange åpne stevner. Flest stevner har Sigurd Nes med 19. Skarpskytten var med i Østlandscupen for 2. gang, men ble også denne gang slått ut i 1. runde. På Landsskytterstevnet i Sandnes i august deltok Skarpskytten med 8 skyttere. Av disse ble Magne Nes, Sigurd Nes og Anders R. Bjone premiert. Sigurd Nes vant Den norske Skyttermedalje i sølv. Gull ble delt ut på samme poengsum, men med flere 10-ere. I skytingen om Det Militære Skarpskyttermerket ble Anders R. Bjone bestemann og fikk Løvenskioldbanemedaljen i gull. I årets kongeskyting ble det satt ny rekord med 44 poeng, dette gode resultatet noterte Arne Paakjær seg for. På grunn av de rådende baneforhold måtte det skytes på 9-delte pappskive istedenfor de originale malmskivene. Vanskelighetsgraden var imidlertid like stor, da skivene var av samme størrelse.

1985:

Skarpskytten har pr. idag 114 medlemmer. Det er avholdt 34 skytesamlinger hvorav Knut Sørensen noterte seg for de fleste, med 30. Det ble registrert 1 000 flere skudd enn i 1984. Økningen i avgitte skudd skyldtes en betydelig større aktivitet blant våre yngre skyttere. Flest registrerte skudd hadde Arne Bjone med 1 523.

Det foregikk også regelmessig innendørs miniatyrskyting i vinterse-

songen. Baneåpningen på Løvenskioldbanen, som i år var Skarpskyttens ansvar, fant sted søndag 28. april under full vinterstemning. Store snøfonner og 15–20 cm med nysnø gjorde at man måtte spa seg frem både til skytterhus og til flaggstangen på høyden.

Det årlige Løvenskioldbanestevnet, som også telte i Norgescupen, fikk ekstra stor oppmerksomhet da Kong Olav V besøkte stevnet. I hans følge var også ordførerne fra både Oslo og Bærum.

Vi deltok med ti skyttere i Landsskytterstevnet som i år ble holdt på Lesja. Her gjorde Roald Bjone og Magne Nes det meget bra i feltskyting og ble premiert med henholdsvis stort- og lite fat. I Samlagsskytingen for junior under Viken II bane hadde Skarpskytten med 2 av de 4 fra Oslo, nemlig Arne Bjone og Henrik Smith-Christensen. Knut Sørensen tok sølv i skytingen om Den norske Skyttermedalje.

I Skarpskyttens årlige kongeskyting seiret nok en gang Anders R. Bjone, som med denne seieren tok sin 4. kongetittel.

1986:

For første gang på mange år er medlemstallet kommet under hundre og er nå kun 96. Totalt er det avgitt ca. 10 000 skudd. Også i år har det vært innendørs skyting hvor 13 av våre mest aktive skyttere har avfyrt mer enn 3 000 skudd.

Direksjonen har holdt 4 protokollerte møter samt en ekstraordinær generalforsamling hvor det reviderte lovendringsforslaget ble behandlet og anbefalt vedtatt på ordinær generalforsamling.

Viken II felt ble arrangert i Enebakk hvor Skarpskytten deltok i forberedelse og gjennomføring av et meget vellykket stevne.

Sigurd Nes var med på Oslo's lag til Hovedstadstevnet i Helsingfors, og ble der premiert i 2 av 4 skytinger. Anders R. Bjone var med som leder.

Våre representasjonsskyttere har deltatt i 24 åpne stevner og tatt premier i neste alle. Under Nasjonens Landsskyting i Oslo Skyttersamlag ble Arne Bjone nr. 1 i klasse 1, og både han og Roald Bjone sikret seg Den norske Skyttermedalje i sølv med henholdsvis 266 og 254 poeng. Ved Samlagsstevnets bane ble seks av våre skyttere premiert, tre mottok også DFS jubileumsmedalje.

I forbindelse med Landsskytterstevnet i Målselv ble 125-årsjubiléet for Skyttersaken i Norge (1861–1986) markert. Som landets eldste skytterlag ble Skarpskytten anmodet om å stille med sin fane først i prosesjonen ved innmarsjen til Gimlehallen i Skjold Garnison og kulturaftenen som ble holdt der.

Årets kongeskyting ble vunnet av Roald Bjone etter en meget spennende omskyting med Arne Paakjær.

På Generalforsamlingen ble Anders R. Bjone tildelt fortjenestemedaljen.

1987:

Medlemstallet er nå så lavt som 89. Det deltok i alt 7 skyttere fra Skarpskytten på årets Landsskytterstevne. Årets kongeskyting ble holdt i tradisjonelle former og ble, ikke uventet, vunnet av Emil Bjone som nå tok sin 9. kongetittel.

I løpet av året har Skarpskytten mistet to av sine trofaste medlemmer Douglas Clark og Reidar Kraft. På Generalforsamlingen ble det fremmet forslag om endring av Skarpskyttens lover som innebar en vesentlig forenkling av lagets administrasjon. Det har ofte vært vanskelig å finne nok tillitsvalgte til de mange styreverv og komitéer innen laget. Lovendringsforslaget baserte seg på Det frivillige Skyttervesens lover for skytterlag. Forslaget ble vedtatt for ett år og nye Lover skulle fremlegges ved Generalforsamlingen i 1988 for endrlig godkjenning. Man valgte deretter en Direksjon (styre) sammensatt av formann og 4 styremedlemmer.

1988:

Medlemstallet har nå steget til 123 og det er avholdt 34 skytesamlinger. Som et fellesarrangement avviklet DFS-lagene på Løvenskioldbanen Skytingens Dag den 5. juni. Det var skuffende få som møtte opp.

Skarpskytten deltok med seks skyttere på Landsskytterstevnet i Førde – tre av disse ble premiert. Under Samlagsstevnet bane, som i år foregikk på Løvenskioldbanen, var syv av våre skyttere med – seks av disse var å finne på premielisten.

Anders R. Bjone fikk Den norske skyttermedalje i gull og alle våre fem skyttere som deltok i skytingen om Det militære Skarpskyttermerke klarte sølvkravet.

Til vår tradisjonsrike kongeskyting møtte det iår 22 skyttere og konge for 5. gang ble Anders R. Bjone. Årets Grumpelskyting måtte utsettes til 1989 da banen ved en feiltakelse var utleid til annet arrangement.

Hjorteskytingen ble arrangert så tidlig som lørdag 13. august. Dette viste seg å være et heldig tidspunkt, for så mange som 18 skyttere deltok. Emil Bjone tok her sin 4. «hjortedræber»-tittel.

1989:
Igjen er medlemstallet under 100 og er nå så lavt som 82. Totalt ble et avviklet 31 skytesamlinger.

Også i år arrangerte DFS-lagene på Løvenskioldbanen Skytingens Dag i fellesdag. Då årets Landsskytterstevne i Kristiansand hadde vi med syv skyttere. Magne Nes fikk middels standard beger i hovedskytingen. I Samlagsmesterskapet bane, som ble arrangert på Løvenskjoldbanen, ble vår rekrutt Reidar Nes nr. 2 i sin klasse, bare slått med ett poeng.

Løvenskioldbanestevnet ble arrangert i samarbeid med Oslo Garnisons-, Rifleringen og Oslo Nordre skytterlag. Stevnet ble vunnet av Kjell Kristian Rike, Asker skytterlag. I skytingen om Løvenskioldbanepokalen ble Skarpskytten nr. 2, bare slått av Bærums skytterlag med 6 poeng.

Vårt 140 års jubileum ble markert ved å innby samlagsformannen i Oslo samt formennene for de andre DFS-lagene på Løvenskioldbanen til den årlige kongeskyting. Totalt var det 34 tilstede, hvorav 12 gjester. 27 deltok i skytingen. Gjestekonge ble Jan Erik Foss fra Oslo Garnisons skytterlag. Konge i Skarpskytten ble for første gang Magne Nes. En meget hyggelig kongeskyting i god gammel tradisjon.

For å styrke samarbeidet mellom DFS-lagene på Løvenskioldbanen ble det i april måned arrangert en felles årsfest. Det ble et svært vellykket arrangement.

1990:
Vi har i beretningsåret hatt en gledelig stigning i medlemstallet igjen til 122. Det er holdt 28 skytesamlinger. Skarpskytten deltok i år med flere skyttere både i Viken II bane, Nationens landsskyting/Den norske Skyttermedalje, Landsskytterstevnet i Elverum og Samlagsstevnet.

Det nordiske Hovedstadsstevnet ble arrangert på Løvenskioldbanen og i forkant av dette ble det lagt nytt tak på 300 m standplass sammen med de andre lagene. Totalt 450 dugnadstimer ble nedlagt, hvorav Skarpskytten noterte seg for over halvparten. Oslo vant samlinge skytinger med unntak av én.

Nok en gang ble Skarpskytten nr. 2 i skytingen om Løvenskioldbanepokalen. Denne gang så vidt slått av Rifleringen.

Anders R. Bjone tok sin 6 kongetittel og i hjorteskytingen sikret Magne Nes seg nok en seier. Beste skytter (3. skyting), Old boys pokalen, Grumpelpokalen og Damenes pokal ble utsatt til neste år på grunn av for dårlig fremmøte og innbrudd i hytta som vanskeliggjorde tilgangen på ammunisjon. Pokalene vil det bli skutt om i begynnelsen av 1991-sesongen.

Fra lagssamarbeid til sammenslutning

Året 1990 dannet på mange måter en avslutning på Skarpskyttens første epoke. Med 7 DFS-skytterlag på samme skytebane var det nødvendig med koordinering og samarbeid mellom lagene om forskjellige ting. Etter initiativ fra Skarpskytten kom dette istand allerede i 1954.

Men samarbeidet utviklet seg etter noen ti-år til noe mer. Spesielt i 1980-årene ble det, mest mann og mann imellom, stillt spørsmål om det ville være tjenlig med en sammenslåing av 2 eller flere av skytterlagene.

I 1990 ble det tatt opp reelle forhandlinger mellom Oslo Nordre skytterlag, Rifleringen og Skarpskytten om å gå sammen til ett skytterlag.
Et forhandlingsutvalg bestående av lagsformennene Lars Johan Hereid, Oslo Nordre, Ola Fuglestved, Rifleringen og Anders R. Bjone, Skarpskytten, utarbeidet høsten 1990 et konkret forslag om sammenslutning av de tre skytterlagene.

Vi lar Anders R. Bjone fortelle om forhandlingene og resultatet:

«Den historiske dagen for sammenslutningen av skytterlagene Oslo Nordre, Rifleringen og Skarpskytten var vårt fellesmøte 15. februar 1991. Styre og komiteer ble valgt og lagets navn, lover og regler for lagsdriften ble vedtatt.

Det er alltid konflikter i forbindelse med en sammenslutning, men jeg mener alt ble løst på en god måte. En av de ting det skulle legges vekt på i lagenes styrer var åpenhet og orientering til alle medlemmer, slik at saken skulle modnes blant medlemmene. Det var ikke vanskelig å se fordeler fremfor ulemper ved en sammenslutning.

Samarbeidet mellom skytterlagene ble sterkt utviklet etter Landsskytterstevnet på Løvenskioldbanen i 1980. Så kom åpent Løvenskioldbanestevne hvert år, som etterhvert ble et fellesarrangement for lagene. Gunnar Lønne, som var Samlagsformann for Oslo i denne tiden, var svært opptatt av å utvikle samarbeidet og en pådriver for å få til en samling av lagene på Løvenskioldbanen.

Hele perioden i åttiåra ble det snakket om samarbeide og sammenslutning da altfor mange var opptatt med de samme gjøremål i hvert sitt «lille» skytterlag. Vi hadde også konflikten med Norges Skytterforbund (NSF) gående vedrørende driftsforholdene på banen. De sa plutselig opp lagenes leieavtaler, men måtte trekke oppsigelsene tilbake. Dette var et bidrag til at skytterlagene måtte samarbeide også angående baneforholdene. Formannsmøtet utarbeidet felles terminliste for mer effektiv bruk av banen som et mottrekk mot NSF. Skytterlagene stod nå frem med felles organisasjon, *Formannsmøtet*, mot NSF.

Høsten 1988 fikk jeg ideen om å arrangere en felles fest for skytterlagene. Formannsmøtet 22. november 1988 ga sin tilslutning. Fellesfesten ble holdt 21. april i Bygdelagsskipnaden til svært rimelige priser. Festen var meget vellykket med stor deltagelse, der alle hygget seg.

Så gikk sommersesongen mot slutten i 1989.

Den 23. september mottok lagene invitasjon fra Oslo Nordre skytterlag om et fellesmøte med dagsorden; *Sammenslåing av skytterlagene på Løvenskioldbanen* etter sterk oppfordring i vedlagt brev fra Gunnar Lønne.

Møtet ble holdt 9. oktober 1989 i Oslo Garnisons skytterhus. Det møtte 14 representanter, to fra hvert skytterlag.

Møtet gjorde slikt vedtak:

Arbeidsutvalg, bestående av 3–4 medlemmer nedsatt av Løvenskioldbaneutvalget der hvert lag har 1 – en – representant, som får i oppgave

- *å komme frem til et mer formalisert samarbeid (administrasjon, trening, rekruttering, stevner) Løvenskioldbanelagene imellom, og*
- *komme med innstilling/framdriftplan om eventuell sammenslåing av lagene i løpet av 1990.*

Forslaget ble enstemmig bifalt med oppfordring om å drøfte dette på lagenes årsmøter 1989.

Den 20. november arrangerte Lars J. Hereid første arbeidsutvalgsmøte i Nordre-hytta, der alle lag var representert unntatt Oslo Garnisons. Her ble det utarbeidet felles terminliste med felles treningsdager og pokalskytinger for 1990 sesongen samt felles trening i Gardeleiren for vintersesongen. Vi var i gang!

1990-sesongen var en svært aktiv periode på Løvenskioldbanen, med Det Nordiske Hovedstadsstevnet 16.–19. august som høydepunkt.

På grunn av lekkasjer måtte taket på 300-meter standplass tekkes om før stevnet. NSF sa seg villig til å holde materiell dersom lagene utførte arbeidet, og slik ble det. Her oppe på «taket» av Løvenskioldbanen ble nok samarbeidet ytterligere utviklet og forbedret. Det ble også et fint Hovedstadsstevne. Da stevnet åpnet

Forhandlingsdokumentet om sammenslåingen av de tre skytterlagene, Oslo Nordre, Rifleringen og Skarpskytten undertegnes. F.v.: Lars Johan Hereid, Anders R. Bjone og Ola Fuglestved.

var det torden og skybrudd, men fint og tørt på standplass. Før tettingen var over halvparten av standplassene berørt av takdrypp og vanndammer etter en regnbye.

NSF kan ikke roses for godt vedlikehold i denne perioden.

På slutten av sommersesongen i 1990 ble det mer og mer klart at at en eventuell sammenslåing av lagene i første omgang ville begrense seg til Oslo Nordre, Rifleringen og Skarpskytten. Dette ble drøftet i de respektive styrer og arbeidet kunne starte. Tiden frem til lagenes årsmøter var nå knapp.

Fredag 16. november møttes Ola Fuglestved, Lars J. Hereid og undertegnede – Anders R. Bjone, for å formalisere alle tanker til handling. Vi hadde helgen på oss til å utarbeide et dokument om sammenslåing før styrebehandling og et eventuelt forslag til lagenes årsmøter (generalforsamling). Her vil jeg rette en spesiell takk til Ola Fuglestved, – han var formann til riktig tid i dette arbeidet.

10. desember 1990 ble dokumentet om sammenslåing undertegnet etter at styrene i lagene hadde godkjent forslaget.

De respektive styrene anbefalte sine lags årsmøter (generalforsamling) om å fatte følgende vedtak:

- *Årsmøtet vedtar sammenslutning av skytterlagene Oslo Nordre, Rifleringen og Skarpskytten til ett lag under navnet Skydeselskabet Skarpskytten på de vilkår og etter de retningslinjer som er fremsatt i lagsstyrenes felles forslag av 10. desember 1990. Sammenslåingen gjøres gjeldende fra 1. januar 1991.*

Resultatet ble som foreslått – vi lyktes. Meg bekjent stemte over 95% av de fremmøtte på årsmøtene for en sammenslåing.

Fredag den 15. februar 1991 ble det holdt et fellesmøte der medlemmene i de tre lag kunne delta. Det ble valgt styre og komiteer. Budsjettforslag for 1991 ble fremmet og behandlet. Det ble vedtatt at *Skydeselskabet Skarpskytten* skulle beholdes som navn på laget, da det er landets eldste skytterlag og ett av de to navngitte skytterlag i gavebrevet for Løvenskioldbanen.

Vi kunne, med flagget til topps, starte på en ny fase i lagsdriften.»

Anders R. Bjone

Skarpskytten 1991–1999

Etter det historiske møtet den 15. februar 1991 begynte en ny epoke for de tre skytterlagene, som nå var blitt ett, under det eldste lagets navn, Skydeselskabet Skarpskytten. Vanligvis kalles laget bare «Skarpskytten», slik det ble vedtatt 9. september 1849.

Styre og komiteer fikk nå en krevende tid. Mye skulle koordineres i den nye situasjon. Tradisjoner skulle tas vare på og føres videre, og lagsaktiviteten legges tilrette for alle interessegrupper innen medlemsmassen fra de tre tidligere skytterlagene.

Ved en helhetsvurdering kan det imidlertid slås fast at sammenslutningen i 1991 var et godt valg. Ved å samle sine ressurser ble Skarpskytten et skytterlag med en bra størrelse og med en mer markert aktivitet, såvel innen skyttersamlaget som innen DFS generelt.

Naturlig nok ville ikke alt fra begynnelsen av bli slik man hadde tenkt seg. Men problemer er til for å løses, og i jubileumsåret 1999 er Skarpskytten og dets skyttere igjen å regne med i de store skytterdyster.

Det betyr imidlertid ikke at historiske tradisjoner, som er noe spesielt for Skarpskytten, er glemt, til tross for at elektronikken er tatt i bruk også på skytebanen. Tvert imot har skytterne sans også for tradisjoner og den verdi de representerer, selv om de er opptil 150 år gamle. Den gamle og den nye tid, er to sider av samme sak.

En fin utvikling

Det har skjedd mye i Skarpskytten på de få årene fra sammenslutningen av de tre skytterlagene i 1991 til jubileumsåret i 1999. Dette utdrag fra årsberetningene gir et resymé av utviklingen. I en kort oppsummering nevnes innledningsvis følgende:

Medlemstallet, som de to første årene var rundt 250, gikk deretter noe tilbake og holdt seg noen få år på 220-tallet. Det tok gjerne litt tid før alt kom igang som ønsket og ble koordinert. Fra 1995 og utover steg medlemstallet igjen og har i 1999 passert 260.

Medlemskontakt og informasjon er blitt lagt vekt på, og i 1997 startet man opp igjen med medlemsbladet Rifleposten fra Rifleringens tid, under navnet «Nye RIFLEPOSTEN».

For å gi bedre treningsmuligheter til skyttere som driver storviltjakt, ble det i 1993 startet en spesiell gruppe, – Jegergruppa, for disse. Den har blitt populær.

Det største løft er nok at elektroniske skiver ble tatt i bruk i 1995 for trening. Dette viste seg å bli svært populært for våre konkurranseskyttere. I 1997 ble antallet utvidet til 4 og i 1999 til 8 skiver. Hertil har de andre DFS-lagene på banen 6 skiver. På jubileumsstevnet 18.–20. juni 1999 ble det skutt mot elektroniske skiver på 300 meter.

Resultatmessig kan det ses tilbake på mange fine brager. En del av disse er nevnt i de følgende årlige utdrag av årsberetningene. Blant annet har Skarpskytten vunnet «Det lille Vandreskjold» på samlagsstevnet bane 1995, «Det store Vandreskjold» i 1998 og «Vinterpokalen» i Samlagsstevnet felt i 1998. I Skogsløp med skyting og i Skifelt er det vunnet flere norgesmesterskap.

Skarpskytten har hvert år hatt mellom 20 og 25 skyttere som deltakere på Landsskytterstevnet. Flere av disse har erobret mesterskapsmedalje/stjerne og plassert seg i finalen både på bane og i felt.

Til slutt må nevnes at ved markeringen av Det Frivillige Skyttervesens 100-års jubileum i 1993 ble Skarpskytten, som landets eldste skytterlag, utpekt til å stille med lagets fane, – som fanevakt, ved bekransningen av monumentet over de falne på retterstedet på Akershus Festning.

Skarpskytten gikk også først i prosesjonen med sin fane, ved defileringen på Landsskytterstevnet i Oppdal.

Utdrag fra årsberetningene

1991

Sammenslutningen av de tre lagene Oslo Nordre, Rifleringen og Skarpskytten ble godkjent av Norges Skytterstyre 15. april 1991 og ble gjort gjeldende fra 1. januar 1991.

Ved sammenslutningen er nå medlemstallet oppe i 246 og totalt ble det registrert avfyrt 32.500 skudd i beretningsåret.

Forsvarssjef Torolf Rein var tilstede ved baneåpningen 28. april, og ved den enkle bevertningen som deretter fant sted i Skarpskyttens ærverdige hus ble forsvarssjefen gitt livsvarig medlemsskap i laget.

Det har vært stor aktivitet ute på stevner. Hele 16 feltstevner og 71 banestevner har Skarpskyttens medlemmer deltatt i. Flest stevner hadde Arne Nygård med 47.

I skytingen om Den norske Skyttermedalje vant Ola Garli og Lars Indergård gull mens Lars Johan Hereid, Frank Haarseth, Bjarne Hestenes og Per Thoresen alle fikk stjerne. På Landsskytterstevnet i Bodø var Skarpskytten representert med 20 skyttere.

Ved årets Kongeskyting var 27 skyttere med og ny konge ble Lars Johan Hereid. Magne Nes seiret i skytingen om «Kong Oscar I's sælespende» og vant troféet til odel og eie ved å ta sin 5. seier. Denne skytingen foregår på løpende hjort. Løvenskioldbanepokalen ble i år vunnet av Skarpskytten. Med på laget var Einar Tangeraas, Arne Nygård og Lars Johan Hereid.

Året har vært preget av endel samkjøringsproblemer og da i særlig grad ved planlegging og gjennomføring av endel arrangementer.

Ordinært valg ble ikke foretatt på årets Generalforsamling da valgkomiteen ikke hadde vært i normal funksjon og det ikke forelå noe forslag på nye direksjonsmedlemmer.

Det ble besluttet å innkalle til en ekstraordinær generalforsamling i februar/mars 1992 for valg av direksjon. Generalforsamlingen oppnevnte imidlertid et interimstyre som i mellomtiden skulle ta seg av de løpende forretninger. Den nye direksjonen ble valgt på Ekstraordinær Generalforsamling 6. mars 1992.

1992:

Medlemstallet har steget til 259. Det har vært 54 interne skytesamlinger og direksjonen har holdt 8 protokollerte møter. På baneåpningen ble Anders R. Bjone tildelt Løvenskioldbanemedaljen m/agraff og fellesbånd for sitt arbeid gjennom mange år i lagenes interesse. Året har vært preget av stor skyteaktivitet i laget.

24 seniorskyttere og 12 fra ungdomsgruppen har jevnlig deltatt ute på stevner, ialt 124 åpne stevner.

I skytingen om Den norske Skyttermedalje tok følgende stjerne: Lars Indergård, Lars Johan Hereid, Bjarne Hestenes, Ola Garli. Sistnevnte fikk også sølvmedalje, det samme gjorde Frank Vasholmen, Anders Bjone og Jo Fuglestved.

Lars Indergård vant kl. V55 i Samlagsstevnet bane og våre ungdomsskyttere Lars Johan S. Hereid og Sondre Nervold ble henholdsvis nr. 1 og 2 i rekruttklassen.

Årets Kongeskyting ble for 2. år på rad vunnet av Lars Johan Hereid.

Istedenfor trofeet «Kong Oscar I's sælespende», som gikk ut ifjor, har fjorårets vinner satt opp en ny premie som er kalt «Harald Uggens jaktpremie» til minne om Uggen som var med på å starte denne skytingen i 1966. Magne Nes var ubeskjeden nok til å ta første aksje også i den nye premien.

Vi hadde en stor ungdomsgruppe i 1992, og på årets prinseskyting deltok 8 av disse. Alexander Kraakmo ble prins av året med 45 poeng av 45 mulige.

1992 var året da Skarpskytten gikk over til data. Administrasjonsprogrammet som er utarbeidet av DFS, har opplegg for medlemsregister, klassesetting av medlemmer, regnskap o.s.v. Til neste år vil også Skarpskyttens regnskap legges inn her.

Forslag til ny leiekontrakt mellom Norges Skytterforbund (eier) og DFS-lagene på Løvenskioldbanen (leier) ble fremlagt og vedtatt på Generalforsamlingen.

På et møte den 2. november 1992, hvor skytterlagenes formenn var tilstede, ble det besluttet å opprette et styre for Løvenskioldbanen bestående av representanter for de fem DFS-lagene. Dette styret skulle for fremtiden kalles *Banekomiteen for Løvenskioldbanen* og bestå av fem medlemmer fordelt på de fem lagene. Komiteen fordeler innbyrdes funksjonene: formann (1 år), kasserer (2 år), sekretær (2 år) og 2 komitémedlemmer (1 år).

1993:

Medlemstallet er sunket til 222. Grunnet rehabilitering av standplass på 300 meter og militært VM på Løvenskioldbanen har den interne skyteaktiviteten vært noe lavere enn i 1992. Direksjonen har holdt 11 møter og i løpet av året er det avviklet 20 dugnader, hvorav en god del dugnadstimer ble nedlagt på Skarpskyttens gamle hus for å få dette i den stand det bør være. Kjøkkenet har endelig fått nytt tak og våpenrommet er panelt. Gulvet i stuen ble slipt og hele huset vasket fra gulv til tak. Det ble også tatt vårvask i Nordres hytte. Permanent skivegrav og anvisergrav for kongeskivene tok også sin tid.

Dette året ble Skarpskyttens jegergruppe stiftet. I sin spinkle begynnelse var det 16 skyttere/jegere som ønsket å bli registrert som medlem av «Jegergruppa».

På Landsskytterstevnet på Oppdal deltok 24 skyttere fra Skarpskytten. Av disse var det 8 ungdommer og 6 veteraner. I skytingen om Den norske Skyttermedalje fikk Lars Johan Hereid og Per Thoresen stjerne. Sondre Nervold fikk sølvmedalje.

Ved bekransningen av minnestøtten på retterstedet på Akershus Festning ved DFS' 100-års markering i 1993, stillte, etter anmodning, Skarpskytten og Bærums skytterlag som fanevakt med sine faner.

Bjarne Hestenes vant klasse 50–55 år i Norgesmesterskapet i skogsløp med skyting.

Under årets Kongeskyting ble det for første gang skutt mot kongeskivene montert på sin permanente plass. Det ble vist meget god skyting og Per Thoresen ble vår nye konge med 43 poeng.

DFS's 100-års jubileum ble på behørig vis markert rundt om i landet og Skarpskytten var aktiv deltaker ved de største begivenhetene. Ved kransenedleggelsen på retterstedet på Akershus Festning 2. juli stillte Skarpskytten med fane og fanevakt, likeens deltok vi med Skarpskyttens gamle, ærverdige fane under Landsskytterstevnet på Oppdal, hvor vi fikk det ærefulle oppdrag å gå først i prosesjonen. NRK har laget en film om DFS' 100-års jubileum hvor Skarpskyttens tilstedeværelse tydelig fremkommer. Filmen ble forøvrig vist på fjernsynet nyttårsaften 1993.

Ved defileringen under Landsskytterstevnet i Oppdal 1993, ble Skarpskytten uttatt til å gå først i prosesjonen ved et festprogram i forbindelse med DFS' 100-års jubileum.

På ombudsmøte 7. desember ble Lars Johan Hereid tildelt Oslo Skyttersamlags fortjenestemedalje. På samme møte mottok også Carl Thomas Thiis, Lars Johan Hereid og Anders R. Bjone diplom for 10 års tjeneste som formenn i skytterlaget.

1994:

Medlemstallet er nå 217 og direksjonen har holdt 9 protokollerte møter. Det har vært 52 interne skytesamlinger og i tillegg kommer skytetrening i Gardeleieren.

Skarpskytten har deltatt på 76 åpne stevner, hvorav Arne Nygård peker seg ut som den ivrigste, med 32 stevner.

I Samlagsstevnet bane vant Johan Bergheim klasse V73 med 241 poeng, Frank Haarseth ble best i skytingen om Skymoens premie og Ingebrigt El-

degard vant G. O. Thesens premie, som er satt opp i klasse 2. Frank Haarseth ble dessuten beste skytter fra Oslo Skyttersamlag på årets Landsskytterstevne i Sandnes. Han ble nr. 21 totalt og fikk sin første stjerne til medaljen han tok ifjor. Lars Indergård fikk 4. plass i hovedskytingen i kl. V55.

Tor Birger Johansen vant rekruttklassen i Samlagsmesterskapet innendørs. Han kopierte dessuten bragden ved å vinne rekruttklassen i Samlagsmesterskapet både i felt og på bane. Bjarne Hestenes vant igjen sin klasse både i normalprogram og sprint under Norgesmesterskapet i skogsløp med skyting. I Hovedstadstevnet, som i år gikk i Stockholm, deltok Lars Johan Hereid, Frank Vasholmen og Lars Indergård.

Frank Vasholmen sikret seg en aksje i Aftenpostens vandrepokal ved å vinne skytingen om Den norske Skyttermedalje. Han gikk også av med seieren i årets Kongeskyting etter spennende omskyting med Lars Johan Hereid. Harald Uggens jaktkniv ble iår vunnet av Frank Haarseth.

For første gang på mange år arrangerte vi igjen jaktprøver som er en viktig inntektskilde for laget. Frank Vasholmen har nedlagt et stort og verdifullt arbeid i restaurering av lagets saluttkanoner, som nå fremstår i en utmerket stand.

På Generalforsamlingen ble det bestemt å kjøpe inn én elektronisk skiver, under forutsetning av at driften og anskaffelsen ble selvfinansierende. Flere skiver kunne dessuten kjøpes inn i 1995 dersom aktiviteten ble så stor at dette økonomisk lot seg forsvare.

Skarpskytten har i løpet av året mistet to av sine mest markante medlemmer, Øistein Rudie og Harald Uggen som begge var æresmedlemmer.

På årets generalforsamling den 22. januar 1994 ble Johan Bergheim og Gunnar Lønne utnevnt til æresmedlemmer i Skarpskytten. På ombudsmøtet den 5. desember ble Anders R. Bjone tildelt Oslo Skyttersamlags fortjenestenestemedalje.

1995:

Medlemstallet holder seg stabilt og viser nå 215. I beretningsåret er det holdt 12 direksjonsmøter.

Ved baneåpningen ble Brede Sætre, Harald Mørk og Arne Nygård tildelt Løvenskiold-banemedaljen m/agraff og fellesbånd for aktivt arbeid gjennom mange år i alle lags interesser. To av Skarpskyttens medlemmer er nå med i Samlagsstyret; Lars Johan Hereid og Anders R. Bjone.

Skyteaktiviteten har vært stor, og våre skyttere har deltatt i 74 åpne stevner. Den mest aktive har igjen vært Arne Nygård med 52 stevner. Antall in-

terne skytesamlinger/treninger på Løvenskioldbanen var 46. I tillegg kommer regelmessig innendørstrening i Gardeleieren hele vintersesongen.

Dette året markerte Skarpskytten seg sterkt som stevnearrangør med Skarpskytterfelten, Samlagsstevnet felt og -bane, Frigjørings jubileumsstevnet og et åpent banestevne (erstatningsstevne for Viken II bane som ble utsatt p.g.a. flom).

Resultatmessig gjorde vi det også godt. Samlagsmester på bane ble Frank Haarseth, juniorklassen ble vunnet av Lars Johan S. Hereid og i lagskytingen tok vi «Det lille Vandreskjoldet».

Vi fikk iår en NM-vinner i Skogsløp m/skyting ved Berit Valås. Samlagskonkurransen for kvinner i samme mesterskapet ble vunnet av Oslo med Berit Valås og Caroline Hodt, begge medlemmer av Skarpskytten.

Det utsatte Viken II banestevne ble arrangert av Solør skyttersamlag 8. og 9. juli. Her gjorde Skarpskytten omtrent rent bord. Hanne Hanssen ble Viken II prinsesse, Frank Vasholmen ble vinner av Normapokalen, Frank Haarseth ble nr. 2 i mesterskapet for kl. 2-5 etter omskyting om førsteplassen, mens Ola Garli vant kl. 4 i hovedskytingen.

På Landsskytterstevnet deltok Skarpskytten med 24 skyttere, hvorav tre kvalifiserte seg til finale. I årets seniorcup nådde Skarpskytten kvartfinalen.

Kongeskytingen ble iår vunnet av Frank Haarseth med 43 poeng. Han ble også «Hjortedræber» av året.

Én elektronisk skive er bestilt og arbeid med tilrigging av standplass er i full gang.

Skarpskyttergrillen ble arrangert for første gang. Dette er et arrangement for hele familien, hvor man kan møtes på banen til litt annet enn skyting. 33 med stort og smått møtte opp til opptente griller ved S-hytta. Det ble en hyggelig dag som frister til gjentakelse.

2 av våre eldste og mest respekterte medlemmer har gått bort i løpet av året – æresmedlem Carl Thomas Thiis og Ivar Vasholmen.

På årets generalforsamling ble Brede Sætre tildelt æresmedlemsskap.

1996:

Medlemstallet er 213. Det er avholdt 38 interne skytesamlinger og 11 protokollerte møter. Stor aktivitet for lagets skyttere, som har deltatt i 92 åpne stevner. Den mest aktive var nok engang Arne Nygård med 52 stevner.

I år ble Løvenskioldbanestevnet arrangert som et dobbeltstevne med Sørkedalen skytterlag. Nesten 300 skyttere deltok. Skytingens Dag ble ar-

rangert med økonomisk støtte fra DFS. Det møtte frem 45 ivrige skyttere som senere deltok på skyteskole innendørs i Gardeleieren.

Finalen i Nationens Landsskyting ble arrangert av Løvenskioldbanelagene i fellesskap.

I det gode, varme været var det dekket flere langbord på gresset foran Skarpskyttens festhytte, hvor lunsj ble servert for deltakere, inviterte gjester og funksjonærer. Totalt et meget vellykket arrangement ble det slått fast på banketten lørdag kveld.

Under Viken II i baneskyting fikk Bjarne Hestenes medalje for sin seier i klasse V55.

På Landsskytterstevnet i Målselv hadde vi 21 skyttere med. Her oppnådde Frank Haarseth å få sin stjerne nr. 2 i mesterskapet. Flere av våre skyttere kvalifiserte seg til finale i felt og/eller bane. Det kan også nevnes at 3 av de 4 skytterne fra Oslo i Samlagsskytingen for R/J var fra Skarpskytten.

I skytingen om Den norske Skyttermedalje oppnådde Frank Haarseth og Jon Kr. Wohlen begge stjerne til gylt medalje og Peter Christensen fikk medaljen i sølv.

I Seniorcupen (for skyttere over 50 år) kom vårt lag til finalen, hvor det til slutt ble en 3. plass av totalt 39 deltakende lag.

Kongeskytingen ble i år vunnet av Frank Haarseth med 44 poeng, som er en tangering av rekorden fra 1984. Jaktprøveskytinger ble avholdt hele 12 ganger med start 1. august og siste «oppsamlingsheat» den 30. september.

Det er nå skaffet tilgang på to nye elektroniske skiver.

På generalforsamlingen ble Bjarne Hestenes tildel Skarpskyttens fortjenestemedalje for sitt arbeid for laget gjennom en årrekke.

1997:

En gledelig stigning av medlemstallet som nå er kommet opp i 234. Direksjonen har holdt 10 protokollerte møter i beretningsåret.

Ved baneåpningen ble Bjarne Hestenes og Laila Hagen Paakjær tildelt Løvenskiold-banemedaljen m/agraff og fellesbånd for sitt arbeid for skytterlagene.

Det ble «blåst nytt liv» i Rifleringens tidligere medlemsblad *Rifleposten.* Bladet utgis nå 4 ganger i året under navnet «Nye RIFLEPOSTEN».

Jegergruppen teller nå 75 skyttere og har, med ny og driftig ledelse, blitt mer aktiv.

Til Skytingens Dag, hvor vi også iår mottok økonomisk støtte fra DFS, møtte det opp i underkant av 100 personer. Det var også stor interesse for skyteskolen som ble holdt noe senere i Gardeleieren.

Laget disponerer nå fire elektroniske skiver og disse blir flittig brukt både til trening og avvikling av interne premieskytinger.

Stor aktivitet ute på stevner også iår. Våre skyttere har ialt vært innom 101 åpne stevner. Nok en gang topper Arne Nygård listen med deltakelse i 53 av dem.

Bjarne Hestenes er vel den av våre skyttere som resultatmessig har utmerket seg best og flest ganger i 1997. I åtte åpne stevner har han vunnet sin klasse (V55).

Løvenskioldbanestevnet ble også i år arrangert i samarbeid med Oslo Garnisons skytterlag, denne gang som et dobbeltstevne med Sørkedalen skytterlag. Det deltok ialt 247 skyttere.

Oslo Skyttersamlag var i år arrangør av Viken II bane. Stevnet ble arrangert på Løvenskioldbanen 6.–8. juni av Løvenskioldbanelagene. Frank Vasholmen ble beste skytter over 55 år (kl. 2–5) og Lars Indergård nr. 2 i kl. V55.

På Landsskytterstevnet i Førde, hvor vi deltok med 21 skyttere, var Lars Johan Hereid vår bestemann. Han kom til finalen både i bane- og feltskyting. Tore Karijord ble nr. 2 i finalen i feltskyting for kl. V65.

I Seniorcupen stillte vi iår med 2 lag. Skarpskyttens 1. lag kom til finalen i B-cupen..

Årets Kongeskyting ble vunnet av Lars Indergård etter omskyting med Frank Vasholmen. Skytingen om Harald Uggens jaktkniv ble vunnet av Frank Vasholmen.

Skarpskyttens jegergruppe arrangerte i alt 5 dager med interne- og 17 dager med eksterne jaktprøvskytinger.

1997 har vært et fremgangsrikt år for Skarpskytten. Medlemstallet har økt, og ungdomsavdelingen er igjen på vei oppover etter flere år med stillstand.

Medlemmer som har gått bort i løpet av året er Leiv A. Liaskar, Anund Lande og John Solheim (redaktør av Skarpskyttens 125-års jubileumsskrift).

1998:

Medlemstallet fortsetter å stige og viser nå 237. Direksjonen har holdt 10 protokollerte møter. Antall interne skytesamlinger har vært 24, men våre

skyttere har trent på de elektroniske skivene nesten hver ukedag. Aktivitetsnivået har til tider vært meget høyt.

Våre skyttere har deltatt på 101 åpne stevner, det samme som ifjor, men med større deltakelse på hvert stevne. Bjarne Hestenes var den mest aktive med 46 stevner.

Store dugnadsarbeider er utført, bl.a. har man pusset opp R-hytta innvendig.

Skarpskytten har arrangert/vært med på å arrangere Samlagsstevnet felt og -bane samt Løvenskioldbanestevnet. På Samlagsstevnet bane vant vi «Det store Vandreskjoldet» i lagskytingen. Med på laget var Geir Finstad, May Britt Gjerstad, Terje Hansen og Lars Johan Hereid. I Viken II bane fikk fire av våre skyttere medalje. Også i år vant Berit Valås kvinneklassen i NM Skifelt Sprint.

Åtte skyttere fra Skarpskytten kvalifiserte seg til Hovedstadsstevnet i København 12.–16. august. May Britt Gjerstad ble tatt ut til Nordisk ungdomslandskamp i Danmark. Ungdomslandslaget består kun av 6 skyttere fra hele landet. Hun ble også tatt ut til Skoleungdomslandskampen i Skjövde i Sverige, hvor hun fikk sølvmedalje i baneskytingen.

På Landsskytterstevnet fikk Lars Johan Hereid stjerne nr. 2 til medalje i '86. I alt kvalifiserte 6 av våre skyttere seg til finaleskytingene i bane og felt.

I Seniorcupen kom Skarpskytten til finalen og tok 2. plassen – bare slått med 6 poeng. Beste individuelle skytter i finalen var Lars Johan Hereid.

Nok engang var vi så heldige å få støtte til avviklingen av Skytingens Dag. Det deltok 87 potensielle skyttere og av disse fortsatte flere på skyteskole i Gardeleieren noe senere på året.

I årets Kongeskyting seiret Bjarne Hestenes. Dette var hans første kongetittel.

Jegergruppen sto også iår for arrangementet av skyteprøven for storviltjegere. I alt var det avsatt 20 kvelder til trenings- og jaktprøveskyting.

DFS lagene på Løvenskioldbanen er nå, etter et par års drøftinger, blitt enige om å samarbeide om anskaffelse av 10 stk. elektroniske skiver.

På årets generalforsamling ble Anders R. Bjone tildelt æresmedlemsskap for sitt mangeårige og verdifulle arbeid for laget.

1999:

Før boken går i trykken vil vi gjerne få ta med noen begivenheter fra jubileumsåret 1999 samt noen gode resultater som våre medlemmer har oppnådd hittil i år.

Skarpskyttens direksjon 1999. Fra venstre: Trygve Ø. Jacobsen (våpenmester), Laila Hagen Paakjær (kasserer), Terje Hansen (formann), Tom Harwiss (sekretær) og Roar Saksvik (viseformann). Erling A. Johansen (leder i ungdomsutvalget) og Jostein Løne (leder av jegergruppa) var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Skarpskyttens æresmedlemmer

Etter lovene kan Selskabet ha inntil 7 æresmedlemmer, som innvoteres på ordinær generalforsamling. Æresmedlemmer har alle et medlems rettigheter.

Æresmedlemsskap kan gis til personer som har gjort seg særlig fortjent innen Selskabet eller for skyttersaken i sin alminnelighet.

Som æresmedlemmer har i årenes løp vært innvalgt:

Bokh. A. Th. Nissen	1864	Georg Johansen	1953
Bokh. M. W. Feilberg	1864	Johan Evensen	1961
Urmaker J. F. Jarmann	1876	Polmar Thorshaug	1964
Grosserer Edv. Eriksen	1886	Rolf Arentz-Hansen	1964
Grosserer G. T. Trønnes	1900	Harald Hagen	1967
Bokh. A. G. Petersen	1905	Øistein Rudie	1972
Oberstløytnant F. G. Seeberg	1913	Bjarne Hervig	1977
Samlagsbest. C. Jacobsen	1919	Carl Thomas Thiis	1980
Disponent A. Løwlie	1920	Harald Uggen	1982
Paulus Drewes, St.holm.	1925	Johan Bergheim	1994
Pølsemaker Arnt Christiansen	1933	Gunnar Lønne	1994
Grosserer J. K. Thesen	1934	Brede Sætre	1995
Hans C. Heen	1937	Anders R. Bjone	1998
Carl Otto Løvenskiold	1948		

Innehavere av fortjenstmedaljen

Fortjenestemedaljen kan gies som en anerkjennelse til medlemmer som har gjort seg særlig fortjent innen Selskabet eller ved sin aktive innsats har kastet glans over Selskabet utad.

Følgende er tildelt denne:

1924: Arnt Christiansen	1967: Bjarne Hervig
1933: J. K. Thesen	1967: Arne Thesen.
1933: Sven Winger	1970: Thorodd Kjos.
1934: Olaf Sæter.	1970: Lars Myhre.
1934: Hans C. Heen.	1972: Laila Hagen Paakjær.
1934: Johan Evensen.	1976: Carl Thomas Thiis
1939: Georg Johansen.	1976: Harald Uggen
1949: Polmar Thorshaug.	1977: Thorstein Smith-Christensen
1949: Karl W. Holm.	1982: Arne Paakjær
1950: Rolf Arentz-Hansen.	1982: Henrik Sverdrup
1952: Carl Otto Løvenskiold.	1986: Anders R. Bjone
1961: Harald Hagen.	1991: Even Haga
1961: Øivind Sørensen.	1996: Bjarne Hestenes
1965: Øistein Rudie.	

Skarpskyttens Bragdmedalje

Tidligere Rifleringen hadde et Bragdmerke som ble tildelt skyttere med et godt resultat i sesongen som fortjente en ekstra markering.

Saken ble tatt opp under Generalforsamlingen i 1993 og ønsket var helt klart – Skarpskytten måtte starte opp igjen med tilsvarende ordning fra 1994.

Medaljen deles ut til medlemmer i Skydeselskabet Skarpskytten som har oppnådd følgende gode resultat i slike stevner:

1. **Landsskytterstevnet:**
   Medaljeplass/stjerne i mesterskapet, bane/felt.
   Finaleplass i felthurtigskyting og stang.
2. **Viken II – Bane/felt:**
   Medaljeplass/stjerne i mesterskapet.
3. **Vinner av Normapokalen og Prinsesse** i ovenfor nevnte stevner.
4. **NM – Norgesmester** i sportsgren hvor skyting er en del av konkurransen i organisasjonen DFS.
5. **Øvrige gode resultater** vurderes av Direksjonen for tildeling av medalje.

En skytter kan kun vinne én Bragdmedalje hvert år. Ved oppnådde resultater senere som kvalifiserer til Bragd, utdeles stjerne som festes på båndet. Direksjonen avgjør tildeling ved simpelt flertall.

Følgende har fått tildelt Bragd-medaljen:			For:
1994:	Frank Haarseth	Medalje	*nr. 1 i LS-94
1995:	Frank Haarseth	*nr. 1	Medalje Viken II bane
	Hanne Hansen	Medalje	Prinsesse Viken II bane
	Frank Vasholmen	Medalje	Normavinner Viken II bane
	Berit Valås	Medalje	Dobbel NM vinner skogsløp m/skyting
	Caroline Hodt	Medalje	NM vinner lag, skogsløp m/skyting
1996:	Frank Haarseth	*nr. 2	*nr. 2 i LS-96
	Sondre Nervold	Medalje	Ungdomsmedaljen Viken II bane
	Bjarne Hestenes	Medalje	Vinner kl. V55 Viken II bane
1997	Tore Karijord	Medalje	Medalje kl. V65 i LS-97 (felt)
	Berit Valås	*nr. 1	NM vinner i Skifelt
	Lars Indergård	Medalje	Medalje kl. V55 Viken II bane
	Frank Vasholmen	*nr. 1	Normavinner Viken II bane

1998:	Berit Valås	*nr. 2	NM vinner Skifelt sprint
	Lars Johan Hereid	Medalje	*nr. 2 LS-98
	Geir Finstad	Medalje	Medalje Viken II bane
	Terje Hansen	Medalje	Medalje Viken II bane
	Henning Harsem	Medalje	Medalje Viken II bane
	Lars Indergård	*nr. 1	Medalje kl. V55 Viken II bane

Kongeskytingen

Den 26. mai 1850 ble det bestemt at Skarpskyttens stiftelsesdag den 20. juli skulle feires med en festlig tilstelning samt premieskyting. En komité ble oppnevnt til å ta seg av dette, og allerede den 9. juni kunne den legge frem følgende forslag med tegninger:

1) Om Gjenstanden, hvorpaa der skulde skydes, skal være stillestaaende eller bevægelig, hvilken første vedtoges mod 7 stemmer.

2) Om Tegningen skulde fremstille en Fugl eller en Bjørn. Denne sidste antoges med 23 mod 2.

3) Det blev vedtaget, at Bjørnen skulde være inddelt i 15 Points.

4) At der til 5 Præmiers Anskaffelse, samt øvrige Udgifter med Bjørnens Indretning tilveiebringes 25 Spd. som stilles til Festkomitéens Disposition, vedtoges enstemmig.

5) At de ærede Medlemmer anmodes om at udbetale til Selskabets Kasserer saamange Maaneders Kontingent i Forskud, som fornødiges for at skaffe den nævnte Sum af 25 Spd. tilveie, antoges enstemmigen.

*6) Den der i 5 Skud opnaaede høieste Antal Points, kaares til Bjørnekonge. Naar Selskabet har faaet sin Bjørnekonge, skal han bære et **Baand**, som hænges over Skulderen, sammenføiet ved Hoften med en Sølvplade, hvori Selskabets Emblemer bliver anbragte. Dette Baand skal forblive Selskabets Eiendom, og bæres paa Stiftelsesdagen af Kongen, indtil denne bliver afløst af den nye. Baandet anskaffes af Selskabets Kasse.*

7) Om den Sølvplade, hvorpaa den vordende Konges Navn indgraveres, skal bekostes af Kongen eller Selskabet. Antaget at Kongen skal bestride denne Udgift med 13 mod 11.

8) Om den Komité, som har fremlagt Forslagene idag, skal overtage ovennævnte og videre fornødne Arrangements til Festen, eller at en ny bliver at vælge. Den existerende Komité (d'Hrr. Knudssøn, Landsén og West, samt Suppleanterne d'Hrr. Schreiner og Arnesen) antoges enstemmigen.

Endvidere gjorde Formanden opmærksom paa, at Komitéens Suppleant Hr. Portrætmaler Arnesen velvilligen havde paataget sig at udføre det fornødne Malerarbeide ved Festen, hvilket Tilbud med Erkjendelse modtoges.»

Søndag 21. juli ble den første Kongeskytning holdt på Lindøya. Før skytningen begynte holdt Våpenmesteren et «høist interessant og videnskabelig Foredrag», hvor han redegjorde for Selskabets virksomhet i det foregående år og oppmuntret medlemmene til å «binde an med Bjørnen», som det var oppgaven å få bukt med.

Skytningen hadde følgende utfall: 1ste premie Herman West (Konge).

Etter at West var utropt til Bjørnekonge, bega medlemmene seg, – 27 i tallet, tilbords, «hvor der hele tiden hersket den største gemytlighet, begunstiget av det skjønneste vær».

Skarpskyttens konger

1850: Herman West.
1851: D. Arnesen.
1852: Carl U. Landsén.
1853: L. Arctander.
1854: L. Arctander.
1855: L. Poulsen.
1856: H. F. Petersen.
1857: S. Pavels.
1858: L. I. Weltzin.
1859: H. Smith.
1860: H. F. Petersen.
1861: Chr. E. Borgen.
1862: Johan Westphalen.
1863: Johan Westphalen.
1864: D. Lowzow.
1865: H. B. Schou.
1866: N. Hals.
1867: E. E. Stenersen.
1868: I. P. Pettersen.
1869: A. Mechelin.
1870: C. Tønder.

Skarpskyttens første Konge, Hermann West, 1850.

1871: N. Hals.
1872: Kadett Larsen.
1873: Kadett Kiøsterud.
1874: N. Hals.
1875: Ed. Røer.
1876: C. Jacobsen.
1877: H. Torgersen.
1878: Jh. Holmen.
1879: H. Andersen.
1880: A. Løwlie.
1881: O. Skøyen.
1882: C. I .Knudsen.
1883: C. I. Knudsen.
1884: J. Bodding.
1885: I. B. Fossum.
1886: O. M. Halvorsen.
1887: H. Hagen.
1888: J. Bodding.
1889: A. Løwlie.
1890: P. Ihle.
1891: H. Andersen.
1892: H. Andersen.
1893: F. G. Seeberg.
1894: P. Ihle.
1895: J. Bodding.
1896: Olaf Sæter.
1897: A. Olsen.
1898: G. O. Thesen.
1899: Olaf Sæter.
1900: Carl Engelstad.
1901: P. Ihle.
1902: Olaf Sæter.
1903: P. Olaf Olsen.
1904: P. Ihle.
1905: O. Skymoen.
1906: L. Johnsen.
1907: P. Olaf Olsen.
1908: O. Jensen.
1909: Adolf Maarud.
1910: Emil Elseth.
1911: Hans C. Heen.
1912: Karl Maarud.
1913: Chr. Seeberg.
1914: Joh. Evensen.
1915: O. Jensen.
1916: Joh. Evensen.
1917: O. Jensen.
1918: Fr. Rotnes.
1919: Olaf Sæter.
1920: I. B. Formo.
1921: Olaf Sæter.
1922: J. K. Thesen.
1923: P. Rotnes.
1924: Olaf Sæter.
1925: Narve Ellingsen.
1926: Chr. Seeberg.
1927: Anton W. Olsen.
1928: Anton W. Olsen.
1929: Anton W. Olsen.
1930: J. K. Thesen.
1931: Bjørn Hagen.
1932: Joh. Evensen.
1933: Harald Hagen.
1934: Harald Hagen.
1935: Joh. Evensen.
1936: Harald Hagen.
1937: Arne Arnesen.
1938: Per Øvrebø.
1939: Joh. Evensen.
1946: Joh. Evensen.
1947: Bjørn Flom.
1948: Kongeskytning ikke holdt p.g.a. flytting.
1949: Joh. Evensen.
1950: Harald Hagen.
1951: Bjørn Flom.
1952: Øistein Rudie.
1953: Arne Bærøe Gabrielsen.

1954: Bjørn Flom.
1955: Rolf Langeland.
1956: Harald Hagen.
1957: Harald Hagen.
1958: Tor Hagen.
1959: Harald Hagen.
1960: Øistein Rudie.
1961: Kjell T. Kristiansen.
1962: Magne Pedersen.
1963: Magne Pedersen.
1964: Thorodd Kjos.
1965: Harald Uggen.
1966: Thorodd Kjos.
1967: Eivind Jacobsen.
1968: Laila Hagen.
1969: Kjell T. Kristiansen.
1970: Anders R. Bjone.
1971: Emil Bjone.
1972: Emil Bjone.
1973: Emil Bjone.
1974: Tor Hagen.
1975: Emil Bjone.
1976: Emil Bjone.
1977: Emil Bjone.
1978: Emil Bjone.
1979: Arne Paakjær.
1980: Anders R. Bjone.
1981: Emil Bjone.
1982: Eivind Jacobsen.
1983: Anders R. Bjone.
1984: Arne Paakjær.
1985: Anders R. Bjone.
1986: Roald Bjone.
1987: Emil Bjone.
1988: Anders R. Bjone.
1989: Magne Nes.
1990: Anders R. Bjone.
1991: Lars Johan Hereid.
1992: Lars Johan Hereid.
1993: Per Thoresen.
1994: Frank Vasholmen.
1995: Frank Haarseth.
1996: Frank Haarseth.
1997: Lars Indergård.
1998: Bjarne Hestenes.
1999: Bjarne Hestenes

«Kong» Per Thoresen, vinner av Kongeskytingen i 1993, detroniseres i 1994 etter å ha tapt kampen mot Frank Vasholmen.

Skarpskytterkongen Bjarne Hestenes får fornyet kongetittel i 1999, etter å ha vunnet Kongeskytingen for annen gang.

Skarpskytterkonger med ialt 23 kongetitler foran skytterhuset. Foran: Per Thoresen og Laila Hagen Paakjær. Bakerst: Anders R. Bjone, Emil Bjone, Roald Bjone, Arne Paakjær, Lars Johan Hereid og Magne Nes.

Beste skytter

På generalforsamlingen 1. februar 1851 kom Herman West med forslag om at «*den Skytter, som i Skydesaisonen havde det høiste Antal Points i Forhold til Antal Skud, skulde hædres med et Tegn, der inddeles i fire Grader og bestaar af et Krudtmaal i Sølv, som i 1ste Grad bæres i et rødt Baand, 2nen Grad i et hvidt Bånd, 3die Grad i et blaat Baand og 4de Grad i et trefarvet Baand (rødt, hvidt og blaat).*

Skytternes Navn og Aarstal indgraveres. Kun de Skyttere, som i en Saison har skudt 30 Skud eller derover, kan faa dette Hæderstegn.»

Visse forandringer er gjort i skyteprogrammet i nyere tid. Man skyter nå om premien (et sølvfat) 4 ganger i løpet av sesongen, hvorav de 3 beste teller sammenlagt. Programmet som skytes er: 10 enkeltskudd i hver stilling.

Følgende har vært Beste skytter i Skarpskytten:

1851: Carl U. Landsén.
1852: Chr. E. Schreiner.
1853: Carl U. Landsén.
1854: A. D. Wulfsberg.
1855: A. Th. Nissen.
1856: Fr. Knutssøn.
1857: Fr. Knutssøn.
1858: H. F. Petersen.
1859: Chr. E. Borgen.
1860: H. F. Petersen;
1861: Chr. E. Borgen.
1862: O. J. Schmidt.
1863: O. J. Schmidt.
1864: A. Mechelin.
1865: Joh. Westphalen.
1866: A. Mechelin.
1867: A. Mechelin.
1868: Joh. Westphalen.
1869: Joh. Westphalen.
1870: H. B. Schou.
1871: G. T. Trønnes.
1872: Kadett Larsen.
1873: Kadett Seeberg.
1874: G. T. Trønnes.
1875: I. S. Young.
1876: H. Andersen.
1877: H. Andersen.
1878: H. Andersen.
1879: A. Løwlie.
1880: A. Løwlie.
1881: H. Andersen.
1882: A. Løwlie.
1883: I. B. Fossum.
1884: A. Løwlie.
1885: I. B. Fossum.
1886: I. B. Fossum.
1887: H. Andersen
1888: F. G. Seeberg.
1889: A. Løwlie
1890: P. Ihle.
1891: H. Andersen.
1892: P. Ihle.
1893: P. Ihle.
1894: P. Ihle.
1895: P. Ihle
1896: P. Ihle.
1897: A. Olsen.
1898: A. Olsen.
1899: A. Olsen.
1900: Olaf Sæter.

1901: O. Skymoen.
1902: Olaf Sæter.
1903: Olaf Sæter.
1904: Olaf Sæter.
1905: Olaf Sæter
1906: Olaf Sæter.
1907: Olaf Sæter.
1908: Olaf Sæter.
1909: Olaf Sæter.
1910: Olaf Sæter
1911: Olaf Sæter.
1912: Olaf Sæter.
1913: C. Morck.
1914: Joh. Evensen.
1915: Joh. Evensen.
1916: Joh. Evensen.
1917: Olaf Sæter.
1918: Joh. Evensen.
1919: Joh. Evensen
1920: I. B. Formo.
1921: Joh. Evensen.
1922: I. B. Formo.
1923: P. Rotnes.
1924: Joh. Evensen.
1925: Joh. Evensen.
1926; Joh. Evensen.
1927: Joh. Evensen
1928: Joh. Evensen.
1929: Anton W. Olsen.
1930: Harald Hagen.
1931: Joh. Evensen.
1932: Joh. Evensen.
1933: Harald Hagen.
1934: Harald Hagen.
1935: Bjørn Flom.
1936: Joh. Evensen.
1937: Joh. Evensen.
1938: Bjørn Hagen.
1939: Th. Olsen.
1947: Bjørn Flom.
1948: Ikke arrangert p.g.a.flytting.
1949: Ikke arrangert p.g.a.flytting.
1950: Gunnar Jensen.
1951: Gunnar Jensen.
1952: Gunnar Jensen.
1953: Arne Bærøe Gabrielsen.
1954: Harald Hagen.
1955: Harald Hagen
1956: Arne Bærøe Gabrielsen.
1957: Harald Hagen.
1958: Arne Bærøe Gabrielsen.
1959: Arne Bærøe Gabrielsen.
1960: Harald Hagen.
1961: Arne Bærøe Gabrielsen
1962: Magne Pedersen.
1963: Magne Pedersen.
1964: Kjell T. Kristiansen.
1965: Kjell T. Kristiansen.
1966: Kjell T. Kristiansen.
1967: Kjell T. Kristiansen.
1968: Kjell T. Kristiansen
1969: Kjell T. Kristiansen.
1970: Kjell T. Kristiansen.
1971: Kjell T. Kristiansen.
1972: Kjell T. Kristiansen.
1973: Kjell T. Kristiansen
1974: Kjell T. Kristiansen
1975: Arne Paakjær
1976: Tor Hagen
1977: Tor Hagen
1978: Anders R. Bjone
1979: Emil Bjone
1980: Anders R. Bjone
1981 Emil Bjone
1982: Anders R. Bjone
1983: Anders R. Bjone

1984: Anders R. Bjone
1985: Anders R. Bjone
1986: Anders R. Bjone
1987: Anders R. Bjone
1988: Anders R. Bjone
1989: Anders R. Bjone
1990: Anders R. Bjone
1991: Lars Indergård
1992: Lars Johan Hereid
1993: Bjarne Hestenes
1994: Arne Nygård
1995: Frank Haarseth
1996: Frank Haarseth
1997: Frank Haarseth
1998: Geir Finstad

Kommandørkorset for 5 års beste skytter er i årenes løp tildelt:
H. Andersen, A. Løwlie, Olaf Sæter og Joh. Evensen.

10 års hederstegn er tildelt:
Ola Sæter, som ialt har vært beste skytter i 13 år, hvorav 12 år på rad.
Joh. Evensen, som var beste skytter 15 ganger. Kjell T. Kristiansen med 11 seire på rad. Anders R. Bjone, som har vært beste skytter 11 ganger.

Grumpelskytingen

Grumpelskytingen er en annen av de gamle tradisjonsrike skytingene som fremdeles holdes i hevd i Skarpskytten. Denne skytingen ble innstiftet og avholdt første gang i 1889 og har hele tiden siden vært banesesongens avslutningsskyting. I 1966 fikk vi imidlertid en «hjorteskyting» som fra da av ble sesongens uhøytidelige avslutnings-arrangement.

Grumpelskytingen ble tatt opp etter Sveitsisk mønster. Hver skytter medbringer en passende premie, (helst fra sin egen forretning, het det i begynnelsen). I Sveits kunne man således vinne 1 geitebukk, 4 ender, 1 hane med familie, poteter, havre, bekledningsgjenstander etc.

I Skarpskytten gikk man ikke så langt som til å ha med levende dyr som premie, men mange kurante saker forøvrig har vært oppstillt, som; poteter, koks, 1 skinke, 1 oksestek, fiskestang, stokk med sølvhåndtak, sigarer, etui med spillkort, 6 lodder til maleriutlodning, buksetøy, frukt, drikkevarer, sølvgjenstander etc.

Alle premiene blir utstillt på et bord. Etter endt skyting foregår premieutdelingen ved at formannen leser opp rekkefølgen én for én. Skytteren kommer så frem og velger selv sin premie. De aller første kan med noenlunde sikkerhet på forhånd beregne hva de vil ta, men for de følgende hender det ofte at den gjenstand de har sett seg ut, allerede er tatt av en annen,

– og så gjelder det å velge og vrake i farten under de øvrige skytteres oppmuntrende rettledning. I et tilfelle, det var i de vanskelige årene rett etter 2. verdenskrig, hvor alt var vanskelig å få tak i, var det bare en konvolutt som lå igjen på premiebordet. Da sistemann var tvunget til å ta denne, viste det seg å være et gavekort på 3 meter buksetøy, – til stor misunnelse fra de andre.

Helt fra starten av ble det bestemt at Grumpelskytingen skulle avsluttes med en «Ertemiddag» – en tradisjon som fremdeles følges.

Hjorteskyting

Det var Harald Uggen, som i 1966 skjenket troféet til den årlige, uhøytidelige avslutningsskytingen på Hjortebanen. Det har sin ganske kuriøse forhistorie. Under et besøk i Slottsstallene fikk Uggen i sin tid som souvenir en sælespenne i messing. På konvolutten, som spennen lå i, stod det: «*Afrevet av H. M. Kongens Ridetøj under Jagtridtet paa Ladegaardsøen 10. september 1849 – Repareres.*»

Uggen sørget for at spennen ble påsydd et bandolær med sverdtaske. I tasken plaserte han en jaktkniv med inn-etsede jaktmotiver.

Denne vakre premien skøt man om på Hjortebanen i oktober. Man får 6 skudd på løpende hjort og premien må vinnes 5 ganger for å bli en skytters eiendom. Den kan også erobres til odel og eie ved seier 3 år på rad.

Opprinnelig het det skytingen om «Kong Oscar I's Sælespende» og i gavebrevet fra donator Harald Uggen het det blant annet:

«Spænden er en Gave til Donator fra H. Majestet's Staldmester og har i sin Tiid Sal. Kong Oscar I af han Jagtgarniurer tilhørende. Donator Kriminalpolitibetjent, Dragon Løitnant m.m. Harald Uggen af Norderhoug haver ladet forferdige et Bandoillier i hvis Sværdtaske er indsat een graveret Hirschfänger udi Balg av messingbeslaaet Læder».

Deretter kom en beskrivelse av programmet for skytingen og til slutt het det:

«Skulde en Skytte – fem Gange, eller 4 – fire – Aar i ubrudt Række vorde «Hiortedræber», beholder han Sælespenden til «Odel og Eie» mot at forplikte sig til at opstille et lignende Trophæ».

Hittil har følgende vært «Hjortedræber»:

1966: Thorstein Smith-Christensen.
1967: Erik Plathe.
1968: Laila Hagen.
1969: Thorstein Smith-Christensen.
1970: Anders R. Bjone.
1971: Arne Paakjær.
1972: Harald Uggen.
1973: Laila Hagen Paakjær.
1974: Oddbjørn Nordnes.
1975: Harald Uggen.
1976: Magne Nes.
1977: Rolv Einar Kristiansen.
1978: Anders R. Bjone.
1979: Håkon Heie.
1980: Magne Nes.
1981: Anders R. Bjone.
1982: Emil Bjone.
1983: Oddbjørn Nordnes.
1984: Emil Bjone.
1985: Roger Austad.
1986: Emil Bjone.
1987: Per Nordnes.
1988: Emil Bjone.
1989: Magne Nes.
1990: Magne Nes.
1991: Magne Nes (til eie).

Nyoppsatt jaktkniv i bandolær:
1992: Magne Nes.
1993: Frank Vasholmen.
1994: Frank Haarseth.
1995: Frank Haarseth.
1996: Frank Vasholmen.
1997: Frank Vasholmen.
1998: Frank Vidar Andersen.

Hva veteraner forteller:

Store premier før i tiden

Av Johan Evensen

Til den 1. skandinaviske skytterfest i Stockholm den 1.–6. september 1885 hadde den svenske stat bevilget tilsammen 5.000 kroner i premier. Videre hadde bl.a. kongen, kronprinsen og Stockholm kommune skjenket hederspriser.

I lagskytningen kom 3 norske lag i premierekken, bl.a. Skarpskytten med 178 poeng og Kristiania Skytterlagsforening med 172 poeng (pengepremier og standarter).

Til den 2. skandinaviske skytterfest i Christiania (Græsholmen) den 7.–14. august 1892 hadde Stortinget bevilget 25.000 kroner til arrangementet og 5.000 kroner til premier. Blant Kristianias borgere og andre var det samlet inn nesten 5.000 kroner, dessuten var det skjenket verdifulle premier fra andre kommuner, foreninger og militære, samt premier fra Kongen og Kronprinsen. Foruten Kongens og Kronprinsens premier ble det utdelt 3 gullmedaljer, 48 sølvmedaljer og 597 premier til en samlet verdi av over 53.000 kroner.

Innskudd fra skytterne var 20 kroner for de 4 hovedskytninger og et noe mindre beløp for pressskytning. For lagskytningen var innskuddet 10 kroner.

Festkontingent, 5 kroner pr. deltager, samt kontingent for kjøpte skytekort beløp seg til hele 48.588 kroner. Regnskapet for skytterfesten var totalt på 99.454 kroner, – sikkert mange penger dengang.

Kongens nesten 3/4 meter høye sølvpokal (det måtte ha vært litt av en pokal) ble vunnet av den danske skytter L. Laursen med 171 poeng på 10 skudd mot 20-delt elipseformet skive, visstnok 300 meter. Kronprinsens premie ble vunnet av K. J. Bakke, Idd, med 85 poeng på 10 skudd, 10-delt skive, 600 meter. I lagskytningen seiret Kristiania Skytterlag med 382 poeng, nr. 2 ble Kjøbenhavn Skytterlag 375 poeng og nr. 3 Skarpskytten med 372 poeng.

Det var på denne skytterfest vi fikk vår første skytterkonge. O. Frydenlund, Halden, seiret i mesterskapskytningen.

Blant de 13 beste i mesterskapet var en svenske nr. 8 og en danske nr. 13. Det deltok ialt 1375 skyttere; 317 danske, 166 svenske og 892 norske.

Som man ser var ikke Kongens pokal oppsatt i mesterskapskytningen. Grunnen til det var nok at den 20-delte skive ble betraktet som festskiven.

5 skudd 20-delt skive på 200 meter var i mange år efter at jeg kom med, betraktet og benevnt som festskive, og den største premie ble i alminnelighet satt opp i denne skytning.

Skarpskytter-minner

Av Johan Evensen

Så lenge Skarpskytten holdt til på Lindøya var det klubbaften en gang i uken fra skyte-samlingene sluttet om høsten til de begynte om våren. I 1914 holdt klubben til i Håndverkeren og der hadde den visstnok hatt tilhold lenge. Fra begynnelsen av 1920-årene førte klubben en ambulerende tilværelse. I mange år var disse klubbaftener kombinert med salongskyting på forskjellige steder, lenge på Vestheim skole. Man skjøt først og gikk efterpå i klubben.

Fra den første tid jeg kom inn i Skarpskytten fikk jeg høre at selskapet hadde tradisjoner som skulle bevares. Noe av dette er nok eldre enn Skarpskytten, for eksempel Kongeskyting og det såkalte Skarpskytterhurra.

«Skydeselskabet Christian August's Venner», stiftet 1810, hadde også Kongeskytning eller rettere fuglekongeskytning. De skjøt på en fugl av tre og man fikk poeng efter de forskjellige deler av fuglen man traff.

Ved en slik Kongeskytning i 1833 befant prins Oscar, den senere Oscar I, seg i Christiania. Christian August's Venner innbød prinsen til å overvære skytningen, og han kom.

I den anledning hadde de pyntet opp og forsøkt å gjøre det så festlig som mulig, blant annet hadde de over inngangsdøren malt et skilt med følgende inskripsjon:

«Her bruge vi vort Våben kun til Lyst, men kalder Fødelandet da og i Alvors Dyst.»

Da Christian August's Venner ble oppløst, ble selskapets eiendeler delt mellom Skarpskytten og Christiania Vaabenøvelsesforening, det nuværende Oslo Skytterlag. Det er vel ingen tvil om at det skilt som i alle år hang over Skarpskyttens dør på Lindøya og som fulgte med til Løvenski-

oldbanen er det samme som ble malt til denne anledning. Jeg festet meg ved at det stod «Fødelandet» på det.

Skiltet ble bekostet av kjøpmann Thor Olsen, en av hovedstadens honoratiores.

Skarpskytten arvet også kanonbatteriet efter Christian August's Venner – disse kanonene som i alle år har vært brukt ved Kongeskytingen og på Lindøya i høyere grad enn nu. Foruten salutt når Kongen kom og ved kroningen var det tre skudd for hvert hurra under middagen, nemlig ett skudd under hver klappsalve. Hurra ble utbragt efter hver tale og talene var mange. Til slutt kunne det plutselig bli stille, da kunngjorde våpenmesteren, at det var ikke mer krutt igjen.

Utenom Kongeskytning vet jeg ikke at kanonene ble brukt på Lindøya mer enn én gang. Det var da Amerikalinjens første skib «Kristianiafjord» kom til Kristiania, visstnok i september 1913. Da hadde Skarpskyterne stilt opp sine kanoner på vestsiden av Lindøya og salutterte da «Kristianiafjord» passerte.

Det såkalte Skarpskytterhurra må, efter min mening, ha vært et gammelt hurra. Vi har det forhold, at det blir foreslått et 3 x 3 hurra, men det blir ropt et nifoldig hurra. Hvis man skal rope et 3 x 3 hurra må det være en forutsetning at det skal være en pause mellom hvert av de tre hurraer. Å utfylle pausene med håndklapp skulle være naturlig, da håndklapp også er en honnørbevisning, mer brukt enn hurra, og forsterker hurraets appell.

Noe bevis for at det har vært en gammel måte å rope hurra på har jeg ikke kunnet finne før jeg leste Henrik Haugstøls artikkel i Aftenposten om Riksforsamlingen på Eidsvoll i 1814.

Eidsvollsmennene spiste middag i Eidsvolls-bygningen, forøvrig måtte de nok sørge for seg selv. Under disse middagene kunne det gå lystig for seg.

Haugstøl siterer utdrag av et brev skrevet av sorenskriver Arnoldus Koren:

«Idag holdt vi os overmaade lystige ved Bordet. Der ble sjunget tre nye Viser, alt om Norges forhaabentlige Held. Ved hver Vises Slutning ble drukket Norges Skaal, raabt 3 Gange Hurra og 3 gange klappet i Henderne, og naar vi sluttede, saa igjentog Musiken Resitativet, og lode Paukerne og Trompeterne høre. Der ble og sjunget «Boer jeg paa det høye Fjeld» – og entusiatisk skreget Hurra, den gik og raskere og bedre end de andre, da alle endog Bønderne, godt kunde synge med. – Saavidt jeg kunde høre, blev der og sjunget og skreget Hurra ved Printsens Bord.»

Efter dette kunne vi kalle det et Eidsvollshurra, men det ville neppe ha vært riktig, for det er ingen grunn til å tro, at man ville fått Eidsvollsmennene med på dette, hvis det ikke hadde vært en kjent og brukt måte å rope hurra på, iallfall blant de kondisjonerte. De fleste av de gamle Skarpskytte-re hørte vel også til denne klasse.

Haugstøl skriver i en annen artikkel om grunnlovsgildet i 1814. Da var også Stortinget samlet på Eidsvoll, og da de skulle gå og var kommet ut på gårdsplassen utbragte en av representantene et nifoldig hurra for fedrelandet. Da var det altså forandret og betegnelsen var riktig.

I 1914, da jeg ble medlem av Skarpskytten og i mange år fremover, var Lindøya et stille og idyllisk sted. Det bodde ennå 4–5 familier derute, og det var sjelden å se et menneske utover øya. De gamle Skarpskyttere har mange hyggelige minner fra den tid. Etterhvert kom hyttebyggingen og den bredte seg mer og mer. Tilslutt nådde den helt inn til skytebanen. Da ble vi klar over at Skarpskyttens dager på Lindøya snart var talte.

Under festtalene ble det gjerne sagt at Skarpskytten skal leve. Skarpskytten må ikke dø. Skarpskytterne elsket sitt gamle skydeselskab og kunne ikke forsone seg med den tanke, at det måtte nedlegge sin virksomhet, men mann og mann i mellom var nok ikke optimismen stor.

Hvis, eller rettere sagt når, Skarpskytten måtte flytte fra Lindøya, hva da?

Å skaffe ny bane nær Oslo var nærmest håpløst. Å leie seg inn i et annet skytterlag passet ikke for Skarpskytten. Situasjonen var mørk.

Såvidt jeg husker var det våren 1947 jeg leste en artikkel i Aftenposten skrevet av bladets skyttermedarbeider mrk. «Ma» (Magnus Johansen). I artikkelen stod det, at det var tenkt anlagt en sentralskytebane ved Dæhlimåsan i Bærum. Jeg var ukjent i dette området, men da jeg fikk rede på hvor stedet var tok jeg en tur for å se på terrenget.

Det var ingen vei den gang, men jeg kom da inn i skogen omtrent der hvor pistolbanen nu ligger, gikk nordover og kom opp ved den røde stuen som ligger syd for skansen på 300 meteren. Jeg så to mann som holdt på å hugge tømmer på høyden bak standplassen på 100 meteren. Jeg spurte dem om det var her det skulle anlegges skytebane, men det visste de intet om.

Jeg antok at det måtte være her, men det var vanskelig å forestille seg hvordan banen kunne legges, da det var meget skog overalt. Særlig virket det som om det måtte bli vanskelig å få avstander nok. 600 meter var dengang et ordinært hold.

Jeg spurte Skarpskyttens formann Georg Johansen om han hadde lest

artikkelen, men det hadde han ikke. Jeg fortalte ham om min tur der oppe og nevnte at det kanskje kunne være en sjanse for Skarpskytten. Johansen sa ikke meget, men så betenkt ut, og det var vel nokså forståelig, da det bare ett år i forveien, på hans initiativ og under hans ledelse, var brukt 9000 kroner på istandsettelse av skytebanen på Lindøya.

En stund efterpå fortalte Johansen meg at han hadde hatt kontakt med godseier Carl O. Løvenskiold og dette førte til at Skarpskytten fikk flytte opp på Løvenskioldbanen.

Skarpskyttens 100 årige saga på Lindøya var slutt og et nytt avsnitt av Skarpskyttens historie begynte.

Skarpskyttergeværer

Av Harald Uggen

Jubileumsskriftet inneholder en opplysning om at de første skytninger i Skydeselskabet ble foretatt med geværer tilhørende Selskabet. Det synes ikke å foreligge noen inventariefortegnelse eller annen oppgave som forteller hva slags eller hvilke typer geværer det her er tale om.

De holdepunkter som kan komme i betraktning er de geværer som på denne tid var tilgjengelige og som ble anvendt. Den eneste dokumentasjon er portrettene av våre «Konger» fra denne tid. De første av disse er blyanttegninger, men ytterst få har fått geværet sitt avbildet.

I 1856 og 1860 ble Christiania-børsemakeren Hans Frode Petersen «konge». Han var byens desidert toneangivende håndverker på sitt område og hans produkter er høyt skattede samlerstykker i dag. Det antas at børsemaker Pettersen var medlem av Selskabet fra starten og at han yrkesmessig ville føle seg forpliktet og ikke minst interessert i å bidra til å tilveiebringe de nødvendige geværer.

Tennsatsgeværet

Tiden omkring stiftelsesdagen, den 20. juli 1849, er ytterst interessant, sett med våpenhistorikerens øyne. Flintelåsgeværets tid var forbi. Allerede 40 år tidligere hadde den skotske prest og pasjonerte jeger John Forsyth fremstilt det første tennsats-gevær. Ved anvendelse av knallkvikksølv som tennsats i stedet for gnisttenning med flint mot stål over en panne med fengkrutt, la han grunnlaget for frembringelsen av den patron som anvendes i dag. Fra den første knallpille til knallhatten/knallhetten var ikke

veien lang og Geværkommissionen af 1837 gikk alvorlig inn for å utforme et bakladningsgevær for den norske armé.

Den danske børsemaker Løbnitz' gevær var nyttig i denne forbindelse, men norske børsemakere ved Kongsberg Vaabenfabrik har æren for å ha fremskaffet det første armébakladningsgevær i verden, tatt i bruk og offentliggjort ved modellfestingen i 1842.

Små forbedringer ble foretatt i 1846 og 1849, så bakladningsgeværet var en realitet i 1849 da Skarpskytten ble stiftet, selv om ikke dette gevær kom til anvendelse i skytterlagene så tidlig. Til sammenlikning kan nevnes at det østerrikske tennålsgevær av 1841 ble holdt hemmelig og ble liggende på arsenalene til mai-revolusjonen i 1848 og ble første gang anvendt i krigen mot Danmark 1848-50.

Vårt kammerladningsgevær var 18-lødig. Det vil si, det gikk 18 runde blykuler på et lodd. Etter dagens målestokk vil en slik kules diameter bli 16.8 mm, som således blir løpets kaliber. Den gamle lødighetsbetegnelse finner vi forøvrig i dag igjen på kaliber-betegnelser på hagler, 12-16-20-24 m.v.

Perkusjonsriflen

Fra 1835 kjennes 2 typer 18-lødige geværer, perkusjonsrifle med Malmbergs lås og perkusjonsrifle med Engers lås. De har begge en totallengde av 129 cm og ble levert i 100 stk. hver til Norske Jægercorps, på prøve. Kammerladningsgeværet M/1849 var et meget avansert militærgevær, og som bakladningsgevær vesentlig mer hurtigskytende enn prøvemodellene av 1835 som var mundladningsgeværer.

De stående avdelinger og rekruttskolene tok etter hvert det nye gevær i bruk. En rekke eldre geværer med flintlås ble omgjort til perkusjonslås i 1841. I 1851 kom bestemmelse om at de skulle rifles opp og omgjøres til tapprifler etter franskmannen Miniés' system. Svansskruen, som lukker løpet baktil, ble forsynt med en spiss tapp. Ved ladningen la kruttet seg omkring denne og den sylindriske spisskule ble skjøvet inn med ladestokken til kulen traff tappen. Ladestokken, som var forsynt med et nokså tungt hode med en uthulning til kulens spiss, ble slynget 3 ganger ned gjennom løpet slik at kulen klemtes inn i riflene i kammeret. Derved oppnåddes en effektiv gasstetning som gjorde at kulen fikk en bedre fremdrift, likesom riflene ga den en stø kurs mot målet.

De omgjorte geværer utgjorde en reservebeholdning i arméen og skulle kunne brukes av de eldre årganger, «Landstormen». Det er ikke kjent at de

200 perkusjonsrifler med Malmbergs og Engers lås ble omgjort til tapprifler. Muligheten for at et antall av disse beholdninger kan ha vært stillet til disposisjon for det nye skytterlag er en interessant teori som støttes av de nevnte avbildninger av de første «konger».

Her er det naturlig at børsemaker Hans Frode Petersen har hatt de nødvendige forbindelser og innflytelse som kunne medvirke til en slik folkelig ordning som måtte være en forutsetning for en omfattende oppslutning om skytterlagssaken og dermed forsvarsbevegelsen.

Skytterlagsgevær

I 1860 antok arméen en mer finkalibret modell av kammerladningsgeværet, idet kalibret gikk ned til 3.75'' (linjer) -11.77 mm. Samme år ble det fremstilt et skytterlagsgevær som adskilte seg fra arméens ved at båndene om forskjeftet, beslag og kolbekappe, var av jern, mens arméens var av messing. Det ble fremstilt en lang og en kort modell, 125.8 og 110 cm., trolig ca. 10 000 av hvert. Senere omgjøringer til patrongevær etter 1867 er kjent, også til patron med sentraltenning.

Krags tennstempelrifle av 1868 og Larsens samtidige ble populære blant landets skytterlagsmedemmer og finnes på flere av kongeportrettene frem til århundreskiftet.

Krag-Pettersons repetergevær, hadde et magasin for 8 patroner i forskjeftet, under pipen. Det ble fremstilt i 975 eksemplarer og antatt i den norske marine i 1877.

I 1884 ble Jahrmanns repetergevær, kal. 9, antatt i den norske armé, men allerede 10 år senere i 1894, ble det geværet som til i dag har dominert Det frivillige Skyttervesen,

Krag-Jørgensens repetergevær, kal. 6.5, modellfestet i den norske hær, og har således 80-års jubileum i 1974.

Børsemaker Hans Frode Petersen

I 1980 kom Even Haga over et våpen som var laget av børsemaker Hans Frode Petersen. Hans Frode Petersen var registrert som medlem i Skarpskytten fra 1855 til 1864. Even Haga sa seg villig til å bytte våpenet mot en av Skarpskyttens kammerladere, slik at dette våpen, som er laget av et medlem av Skarpskytten, blir å finne i Skarpskyttens samlinger. Tilbudet ble akseptert med begeistring.

Med våpenet fulgte også et skriv som fortalte følgende om Hans Frode Petersens liv og arbeid:

Hans Frode Petersen ble født den 5. november 1815 i Overhaldens prestegjeld som sønn av foged Peter Herman Petersen. Han hadde liten trang til boklig lærdom, og ble den 19. juni 1832 antatt i lære hos børsemaker Knut Gjerstad i Kristiania, hvor han var i fire år. Etter dette reiste han noen år i utlandet, hvor han bl.a. i Hamburg, Stockholm og Petersburg perfeksjonerte seg både som børsemaker og som instrumentmaker (kirurgiske instrumenter). Fra 24. oktober 1841 til den 13. mars 1842 arbeidet han igjen for sin første læremester, børsemaker Gjerstad i Kristiania..

Den 21. mai 1842 får han attest fra korpsbørsemaker Ole Wilhelmsen med bevitnelse for å være en dugelig børsemaker og kirurgisk instrumentmaker.

Den 24. mai 1842 får han borgerskap som børsemaker i Kristiania og den 6. januar 1857 får han utvidet borgerskap som gjørtlermester.

Skydeselskabet Skarpskytten bestiller to nye rifler hos Hans Frode Petersen den 20. mai 1855, og disse våpen leveres til selskabet den 9. september samme år.

Hans Frode Petersen var medlem av Skydeselskabet Skarpskytten. Han nevnes første gang i 1855 og siste gang i 1864. Han var Skarpskyttens Konge i 1856 og 1860 og Beste Skytter i 1858 og 1860. Fra 1857 til 1859 var han 2. direktør.

Hans Frode Petersen var medlem av Christiania Vaabenøvelsesforening fra 1859 til 1864. Han var gift med Asgerd Gjertsen (født i 1828 og død i 1918) fra Morgedal i Kviteseid. Petersen var korpsbørsemaker i 49 år og fikk Kongens Fortjenestemedalje i sølv ved sin fratreden. Han var dessuten løytnant i Christiania Borgerlige Brandcops.

Han døde den 2. april 1903, 88 år gammel.

Den, kan hende, største ekspert på norske børsemakere, sivilingeniør Jon Sverre Dahl, omtaler børsemaker Petersens arbeider som meget kvalitetspregede.

Børsemaker Petersen hadde et anerkjent navn, og at hans arbeider borget for kvalitet turde det faktum vitne om, at Skydeselskabet Skarpskytten bestilte våpen fra ham.

Det Petersen-gevær som Skydeselskabet Skarpskytten eier, er nok ikke et konkurranse-våpen beregnet på baneskyting. Dertil er det for lett. Men at det er et, for sin tid, meget brukbart jaktvåpen, burde det ikke være grunn til å betvile.

Oslo Nordre Skytterlag 1883–1990

Mye historisk materiale om Oslo Nordre Skytterlag gikk tapt da lagets skytterhus på Langmyra brant ned til grunnen i 1939. Protokoller eller annet materiale som medlemmer oppbevarte, eller arkivmateriale i Skyttersamlaget og DFS, har likevel gjort det mulig å følge lagets virksomhet i mye fra starten av i 1883. For tiden fra stiftelsen av laget i 1883 og fram til 1983, bygger denne historiske beskrivelse i det vesentlige på 100-årsberetningen som i 1983 ble skrevet av Per Jorsett. Lars Johan Hereid har gjort noen suppleringer, og ført beskrivelsen videre fram til 1990 og sammenslutningen med Rifleringen og Skarpskytten med virkning fra og med 1991.

Forhistorien

Allerede så tidlig som i 1810 ble det stiftet et skytterlag i landets hovedstad, det såkalte Kristian Augusts Venner, som holdt det gående til 1869. I 1849 kom Skydeselskabet Skarpskytten, og i 1859 ble Kristiania (nå Oslo) Skytterlag stiftet. Begge disse to siste lagene tilhørte Centralforeningen for Udbrædelse av Lægemsøvelser og Vaabenbrug, den konservative sentralorganisasjonen for idrett og skyting. Denne forening var begynnelsen både på den organiserte skytterbevegelse og forløperen til det nåværende Norges Idrettsforbund.

I begynnelsen av 1880-årene begynte det å blåse en frisk venstrevind over landet. Dette resulterte i at det første folkevæbningssamlaget ble stiftet i 1881. To år senere kom hovedstaden etter, tross sterk motstand fra mange hold. I et stormende møte med stor deltagelse ble Kristiania Folkevæbningssamlag stiftet 3. februar 1883, – og dermed hadde byen fått sin lokale sentralorganisasjon for skyting. Det merkverdige var imidlertid at man nå hadde et folkevæbningssamlag, men ingen tilsluttede lag. På møter samme dag ble derfor Kristiania Nordre Skytterlag, Kristiania Vestre Skytterlag og Kristiania Østre Skytterlag stiftet. Det daværende Vestre var bare i virksomhet i ett år, -mens Oslo Nordre Skytterlag og Oslo Østre ble

to skytterlag med stor aktivitet. De kunne begge i 1983 feire sine 100-årsjubeleer.

I Oslo Nordres 50-årsberetning heter det at man hadde mange vanskeligheter å overvinne i de første årene, i første rekke bane- og våpenspørsmålet. Det viste seg på den annen side at laget hadde de rette menn i ledelsen og oppgavene ble løst på en meget tilfredsstillende måte. Det vanskeligste problemet var banespørsmålet, men omsider lyktes det styret å få leiet et område på gården Myrer, i nærheten av den nåværende Kjelsås jernbanestasjon. Leien ble fastsatt til kroner 200 pr. år for et areal på 2.500 m^2. Anbud ble innhentet for bygging av skytterhus. Laveste tilbud lå på kroner 765. Dette ble antatt, men da oppførelsen skulle begynne viste det seg at byggmesteren hadde glemt å innkalkulere veggene i huset. Bygningen ble derfor oppført for kroner 1100 og etter at de forskjellige skytehold på 100, 200 og 400 meter var ferdige, kunne banen innvies 17. juni 1883.

De første lederene

Lagets styre i innledningsåret besto av: Jon Hol, Andr. Hølås, H. Thorkildsen, Th. Larsen og Hj. Hammer. De fleste var håndverksmestere, men det hører med til historien at Hammers yrke var skuespiller. Jon Hol flyttet fra byen samme høst og ble etterfulgt av W. Garnaas som formann. Det kan også nevnes at Jon Hol var styremedlem i Samlaget dette første året, mens Hølås var Samlagets viseformann og rykket året etter opp som formann, – et verv han hadde til 1888. En av lagets senere formenn, P. Sørensen ble styremedlem i Samlaget i 1885, et verv han hadde i syv år. Deretter ble Anton Frisch valgt inn i 1889 og W. Larsen i 1890.

Oslo Nordre var således i høyeste grad med i arbeidet som det nye folkevæbningssamlaget sto for. Nå var jo ikke skyting nettopp den billigste sporten, og mange av medlemmene hadde en beskjeden økonomi. De dannet såkalte riflelag på 4 mann, og betalte hver 25 øre pr. uke. Når det så var kommet inn tilstrekkelig med penger til innkjøp av et gevær, skiftet de fire om å bruke det inntil hver av dem hadde oppnådd å få eget gevær. I følge årsmeldingen for 1883 hadde Nordre 88 medlemmer og 28 rifler. Den første premieskytingen ble holdt 15. juli 1883, det deltok 32 mann. På den etterfølgende fest med premieutdeling deltok ca. 200 personer. Det ble senere holdt flere premieskytinger i løpet av sommeren, med en gjennomsnittsdeltagelse på 28 mann. Også i de følgende år var det livlig virksom-

het og i 1885 ble det innkjøpt to salongrifler og lokale for innendørs skyting leid for vinter- halvåret.

Skytebaneproblem

Allerede i 1890 ble man gjort oppmerksom på at skytebanen muligens ville bli oppsagt. Følgende skrivelse ble sendt fra grunneieren: «Ifølge avtale meddeles at uagtet jeg har lidet tilovers for skydningen her paa eiendommen, ligesom jeg er sikker paa at paadrage mig had af naboerne, har jeg tænkt, at I faar beholde banen mod en afgift av kroner 300 pr. aar samt om jeg skulde ønske at holde beværtningen paa banen, synes jeg, jeg maatte være berettiget dertil efter priser, som laget selv bruger.»

Etter forhandlinger ble leien satt til kroner 250 og ny kontrakt tegnet for ytterligere 5 år. Etter hvert som bebyggelsen rundt banen ble større kom imidlertid nye klager på skytingen, ja det kom til og med klage fra en organisasjon som kalte seg «Foreningen til Fremme af Søndagens rette Brug». Det var derfor ikke overraskende at laget i 1898 ikke fikk kontrakten fornyet, 1899 ble derfor siste år man brukte banen på Myrer.

Ved åpningen av sesongen 1900 sto altså laget uten skytebane, men man fikk inntil videre leid Kristiania Vestres bane på gården Lillehagen i Bærum. Etter å ha ligget nede fra 1884 var nemlig Vestre i virksomhet igjen fra 1897 til 1909, men ble fra da av nedlagt. (Laget har altså ikke noe med det nåværende Oslo Vestre å gjøre). Banen på Lillehagen lå ikke særlig praktisk til for Nordre-karene, men noe var bedre enn intet. At det ikke var helt tilfredsstillende kan man lett forstå ved å lese de gamle forhandlingsprotokollene fra den tid. Her heter det nemlig gjentatte ganger: «Besluttedes å innkjøpe 2 liter konjakk og 1 kg. raffinade».

Skytebanen på Langmyr

Tross disse beslutningene gikk medlemstallet ned og noe måtte gjøres for å få et baneanlegg som lå mer sentralt. Høsten 1901 var man kommet så langt i forhandlingene med gårdbruker Karl Kjeldsen Nordberg at man kunne ta fatt på grunnarbeidet for en ny skytebane på Langmyr. Det ble en bane som kom til å spille en spesiell rolle for Oslo Nordre skytterlag og byens idrettsungdom gjennom nærmere 40 år. Det ble straks mer liv over lagets virksomhet allerede de første årene på Langmyr. Medlemstallet og

staben med instruksjonsskyttere steg fra år til år. Man fikk bygget nytt skytterhus med en gang, et hus som ble omfattende reparert og fornyet i 1916.

Skytterhuset på Langmyr i 1930-årene. Etter et lynnedslag 18. juni 1939 brant det ned til grunnen, og verdifullt arkivmateriale og troféer strøk med i brannen.

Årene på Langmyr

1902 ble året da skytterne i Oslo Nordre kunne begynne sin sportslige virksomhet på Langmyr-banen og det skulle ikke gå lang tid før lagets navn gikk over landet. Noe av det mest betydningsfulle for laget i denne perioden var at Mathias Glomnes fra Oppstryn kom til hovedstaden og ble Nordre-medlem. Han hadde fått mesterskapsmedaljen på landsskytterstevnet i 1900 og allerede i 1903 fikk han sin første stjerne som Nordres mann. Han kopierte bedriften i 1904 og i årene 1906 og 1907 ble Mathias Glomnes skytterkonge. Han var den første dobbeltkongen i skyttervesenets historie, – og alene om denne bedrift til Karl Hagen kopierte ham i 1928. I forbindelse med landsskytterstevnet i 1907 kan vi fortelle at Glomnes fikk en sykkel i premie. Det var den gang en bestemmelse om at en og samme mann ikke kunne få kongepokalen to ganger.

Kjente skytternavn

Landsskytterstevnet i 1907 bød for øvrig på flere Nordre- begivenheter: Den kjente Løtenskytteren Herman Skøien var i Oslo som gardist og representerte Nordre dette året. Han fikk da med seg Hagens Krus på dette stevnet. Det senere medlem Einar Liberg fikk mesterskapsmedalje som medlem av BUL. For å se litt nærmere på årene frem til 1910 kan vi summere opp at Mathias Glomnes var olympiarepresentant i London i 1908, han fikk sin femte mesterskapsstjerne i 1909 og både Glomnes og Liberg var på hovedstadens seierslag under samlagsskytingen på landsskytterstevnet i 1910.

Men, vi må gjøre et betydelig hopp tilbake i tiden igjen. Mens innflytteren fra Nordfjord kastet glans over Nordrenavnet på grunn av sine sportslige ferdigheter, hadde laget en ung mann innen sin administrative midte, som også skulle komme til å kaste glans over Nordre navnet. Vi har tidligere nevnt at Anton Frisch var medlem av Samlagsstyret i 1889. Samme år ble han Nordres formann, men så i 1894 ble han valgt til formann i Kristiania Skyttersamlag (sammenslutningen av Centralforeningen og Folkevæbningen i Det frivillige Skyttervesen var jo nå et faktum) – og her begynte da en virksomhet som mangler sidestykke i hovedstadens skytterhistorie. Anton Frisch satt nemlig som leder for Samlaget til sin død i 1928. Allerede i 1904 ble han hedret med Skyttervesenets fortjenstmedalje, og i 1905, med Samlagets tilsvarende honnør.

Når vi har nevnt Mathias Glomnes' navn i forbindelse med det sportslige må vi heller ikke glemme hans innsats på det administrative plan. I 1910 kom han med i Samlagsstyret og satt der uavbrutt til 1932, i perioden 1906-1923 var han Nordres formann. Vi kommer litt tilbake til disse fremtredende medlemmene i et spesielt avsnitt, men hovedpoengene ved deres virksomhet må med i den generelle oversikten. I den neste 10-årsperiode hevdet også Nordre seg på en beundringsverdig måte. I 1911 var Glomnes på Oslos (eller rettere sagt på Kristianias) seierslag under samlagsskytingen på landsskytterstevnet, året etter var han på ny olympiaferd, – denne gang til Stockholm og samme år var K. Næss, A.G. Flage, Einar Liberg og Mathias Glomnes med på det første Nordiske Hovedstadstevne, det ble holdt i København.

Dameforeningen

I 1913 setter man et utropstegn etter en spesiell begivenhet i Nordre kretsen. Fruene Glomnes og Knutsen tok initiativet til stiftelsen av Oslo Nor-

dre Skytterlags Dameforening, som fikk navnet «Valkyrjen». Det første året var fru Liberg formann, men senere overtok fru Glomnes, og hun var foreningens leder og ildsjel gjennom årrekker. Det er vel svært få som har kjennskap til hvor mange vakre premier og hvor mange hyggelige tilstelninger denne foreningen har stått for gjennom årene.

Mange begivenheter

På et ekstraordinært årsmøte i 1918 ble skytterlagets navn forandret fra Kristiania Nordre Skytterlag til Oslo Skytterlag. Den gang het det nåværende Oslo Skytterlag naturlig nok Kristiania Skytterlag, men et salongskytterlag hadde navnet Oslo Skytterlag og fikk ved rettslig hjelp fradømt Kristiania Nordre dets nye navn. Man gikk dermed til det skritt å kalle laget for Oslo Nordre Skytterlag, syv år før byen skiftet navn.

I 1920 startet laget med en medlemsavis, som i de nærmeste årene var til stor hygge og nytte, men måtte innstilles i 1926 på grunn av økonomiske forhold. I årene før og under forrige verdenskrig kunne man ellers notere ned mange pene Nordreprestasjoner. Einar Liberg fikk Skymoens kanne i 1913, 0. A. Kåsamoen fikk medalje og Liberg stjerne på landsskytterstevnet året etter, i 1915 var Mathias Glomnes og A.G. Flage med på hovedstadsskytternes ferd til Helsingfors, mens Amund Wikeby det påfølgende år var hovedstadens representant på seierslaget i samlagsskytingen.

Et par poenger til tar vi med: A.G. Flage fikk mesterskapsmedaljen på landsstevnet i 1918 og året etter var han på Hovedstadslaget sammen med Hans Aaser og Amund Wikeby. Fra krigsårene tar vi også med at «gamle» Glomnes fikk Samlagets fortjenstmedalje. Det skjedde i 1915. I 1921 fikk Oslo Nordre Skytterlag sin egen fortjenestemedalje som det første året ble tildelt M. Glomnes og Edv. Moen. Sistnevnte hadde da vært lagets kasserer i 10 år. Vi kan for øvrig nevne at lagets fortjenstmedalje ble tildelt Anton Frisch i 1924 og fru Glomnes, – dameforeningens formann i 1928. Av andre hovedbegivenheter fra tyve-årene er det i høy grad verd å nevne at salongskytterne organiserte seg i «Langmyr», et lag som ble medlem av minatyrskytterkretsen og dermed et selvstendig lag. Det kunne da også i motsetning til tidligere, ta opp medlemmer som ikke var knyttet til hovedlaget, Oslo Nordre.

På grunn av for knapt statsbidrag ble instruksjonsskytingen sløyfet i 1925. Pengemangelen bidro også til at skytterhuset var sterkt medtatt. I denne perioden ble 300 metersholdet anlagt, i første omgang med tre ski-

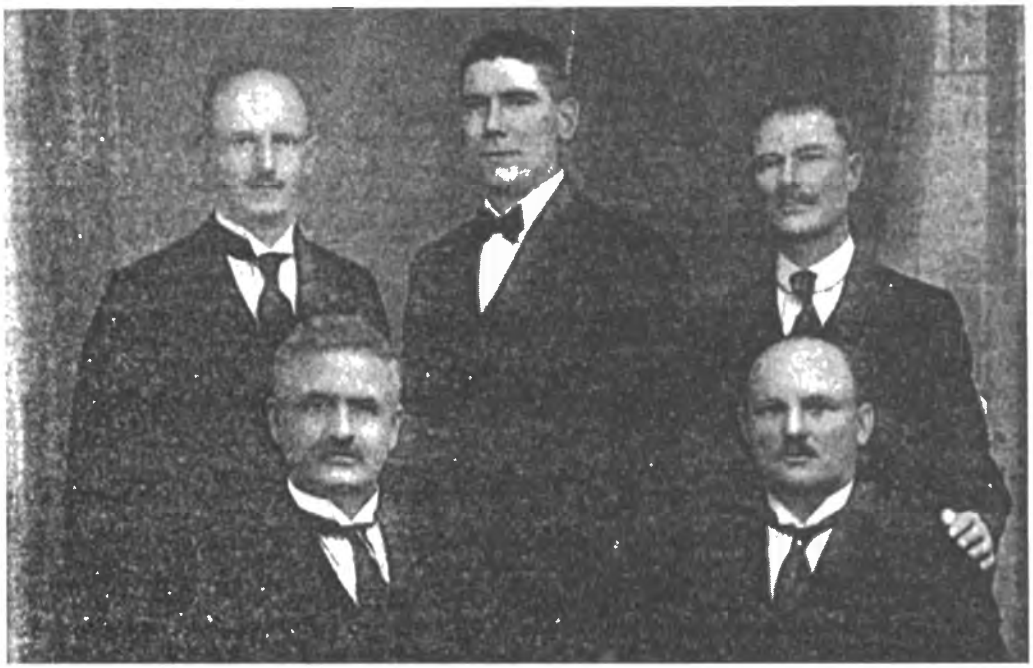

Lagets styre ved 40-års jubileet i 1923. Foran fra venstre: Mathias Glomnes (formann), Kristian Skoglund og Sverre Christoffersen. Bakerst: M. Aronstorp og A. Wikeby.

ver. I 1927 fikk man tillatelse til å skjenke øl i skytterhusets restaurant på betingelse av en omfattende modernisering. Høsten 1928 sto så det nye hus ferdig. Det forteller kanskje ikke dagens lesere så mye når vi nevner at de samlede omkostninger med inventar kom på kroner 28 000.

Fra den sportslige fronten i 1920-årene kan nevnes at Kristian Skoglund fikk Skymoens kanne i 1922, og samme år var trioen C. Røse, Arne Jacobsen og S. Wikeby med i hovedstadskytingen. Tre år senere hadde Nordre fem mann med til samme skyting i Helsingfors og på hjemmebane i 1928 hadde laget tre hovedstadsskyttere. Navnene på alle disse er forøvrig å finne i den statistiske delen.

En ny storskytter

Før vi går videre i vår beretning må vi stanse opp et lite øyeblikk ved året 1924. Da finner vi for første gang navnet Sverre Glomnes i større landssammenheng. Han vant nemlig Hagens Krus på landsskytterstevnet, og dermed innledes en lang og omfattende aktiv karriere som kom til å prege

Oslo Nordre Skytterlag på en spesiell måte. Han fikk medaljen på landsskytterstevnet to år senere, han fikk Skymoens kanne i 1927 og innen denne 10-årsperioden hadde tatt slutt var Sverre to ganger blitt norgesmester med armegevær innenfor sportsskytternes rekker, han var blitt VM deltager og på landsskytterstevnet i 1930 var han stjerne-vinner og deltager på Oslos seierslag i samlagsskytingen.

Men det var også andre navn som preget Nordre-beretningen i denne perioden. Anton Frisch kom inn i Norges skytterstyre i 1925. Gunnar Gulbrandsen var et fint Nordre navn på banen med medalje på landsskytterstevnet i 1927 og annenplass i landsdelsstevnet Viken II året etter, en hårsbredd fra den lille kongepokalen. I 1928 vant Johan Jensen Damenes pokal i samlagets terrengstevne, forløperen til Oslomesterskapet i feltskyting. Og, vi kan plusse på flere og bemerkelsesverdige ting. Kristian Skoglund ble belønnet med samlagets fortjenstmedalje i 1929, og i 1930 ble det to fulltreffere under Samlagsstevnet . Ivar Sandvik ble Oslomester og Nordre vant Vandreskjoldet. Men suksessen fortsatte. I 1931 kopierte nemlig Nordre karene bedriften og tok skjoldet for annen gang på rad. Seierherrenes navn er å finne i statistikkdelen. Det er navn man bør huske. Samme år kom fem mann på Hovedstadslaget og vi kan også nevne at det i 1931 ble holdt et skirenn i Oslo Nordres regi. Rolf Langeland som hadde utmerket seg gjennom flere sesonger fikk mesterskapsmedaljen på landsskytterstevnet i 1932. Og når det er notert står vi klare til å ta fatt på feiringen av:

50-årsjubileet i 1933

Da ble det utgitt en større trykt jubileumsberetning, det ble holdt en stilig fest i skytterhuset på Langmyr og for øvrig forsto Nordre karene å markere de første 50 år på et verdig sett. Mathias Glomnes og hans hustru ble innvotert som æresmedlemmer, samme Glomnes ble innvalgt som viseformann i Oslo Skyttersamlag, – og som prikken over i en kom jubileumssesongens store sportslige bedrift: Sverre Glomnes ble skytterkonge i Kristiansand. For første gang hadde sønn kopiert far på dette område. Sverre fortsatte året etter med ny stjerne og med representasjon på Hovedstadslaget. Han kombinerte for øvrig sin Kragskyting med sportsskytingens mange grener i denne perioden, og måtte av og til være borte fra landsskytterstevnene. Til gjengjeld representerte han vårt land under V.M. f.eks. i Roma, Luzern og i andre fjerne byer. Men i olympiaåret 1936 da han var Willy Røgebergs sekundant under gullskytingen i Berlin, kom han også til landsskytterstevnet i Bergen og tok en ny stjerne samtidig som han var på Oslos seierslag i samlagsskytingen, -nok en gang. Året etter ble det

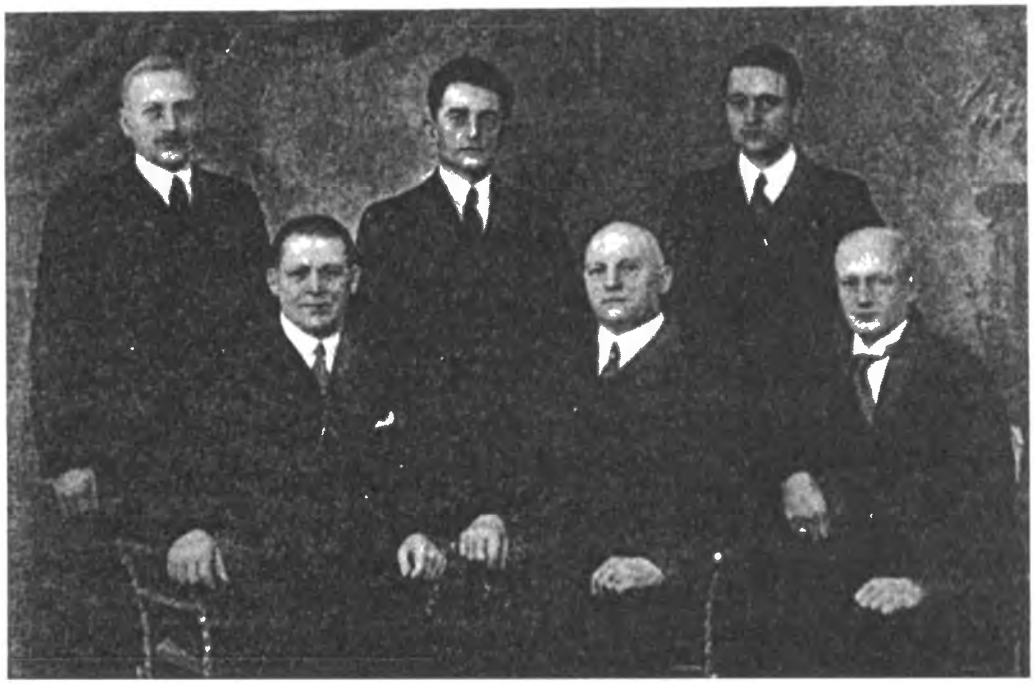

Lagets styre ved 50-års jubileet. Foran fra venstre: Th. P. Sannes, Kristian Skoglund og Sverre Christoffersen. Bakerste rekke: Aug. Ruud, Finn Aarnes og Sverre Glomnes.

ny hovedstadstur til Helsingfors, denne gang med følge av en annen Nordrekar, Bjarne Skaugstad. Vi kan imidlertid ikke forlate sesongen 1936 før vi har fortalt at Sverre Christoffersen fikk både Oslo Nordres og Oslo Skyttersamlags fortjenestemedaljer.

Avbrudd igjen

Men disse hyggelige linjene er også overgangen til en mindre hygglig tid for Nordres folk. Ja, året 1938 danner vel innledningen på en helt ny epoke, som faktisk ga dette stolte laget en knekk det hadde store vanskeligheter med å overvinne. Det begynte med at den daværende politimester i Aker ga ordre til at banen på Langmyr skulle nedlegges av sikkerhetsmessige grunner. Og dermed sto man faktisk uten noen grunnvoll under føttene. Et lag uten bane kan vanskelig hevde seg på skikkelig vis. Sesongene 1938 og 1939 gikk på et vis med et midlertidig leieforhold på Oslo Østres bane.

Men Nordre skulle få flere skuffelser, for ikke å si sjokk. Den 18. juni 1939 slo lynet ned i det ærverdige skytterhuset på Langmyr. På 20 minutter brant det ned til grunnen og lagets faner, diplomer og arkiv strøk med. Bygningen var forsikret i Storebrand for kroner 38 000 og inventaret for kroner 10000. Pantegjelden som Nordre hadde på Langmyr var kroner 23 250. Det var ca.25-30 gjester i kafeen ved lynnedslaget. Gjester har fortalt at det hørtes et kraftig smell og så ble det ropt at det brant i annen etasje. Brannvesenet var forberedt på at tordenværet som gikk over Oslo ville resultere i et lynnedslag, og var derfor på plass 9,5 min etter at meldingen kom; men da var bygningen helt overtent. Det eneste som ble reddet ut var restauratørens schæfer-tispe med 3 hvalper. For å holde fast ved å nevne hovedbegivenhetene både på det sportslige og administrative plan må vi nevne at Mathias Glomnes fikk skyttervesenets fortjenstmedalje i 1939. Den gamle høvding hadde fortjent å få denne heder i en hyggeligere Nordre periode.

Krigstid

Så kom da krigen og stillstanden som fulgte med den innenfor skytternes rekker.

I følge styreprotokoller fra høsten 1940 besluttet styret at lagets likvide midler skulle fordeles på 30 eldre betrodde medlemmer. Dette for at pengene ikke skulle inndras til fordel for NS sin idrettsorganisasjon. Beløpet som ble fordelt var ca. kroner 25000. Beløpet ble tilbakebetalt av samtlige i 1945 .

Både høsten 1940 og høsten 1941 arrangerte Oslo Nordre skogsløp med avstandsbedømmelse for sine medlemmer. Løypa var lagt til området rundt Dausjøen og avstandsbedømmelsen til området ved Kapellet i Maridalen. Løypa var 5 km i luftlinje og bestetid hadde Åsm. Undeli med tiden 37,30 min og 125 m feil bedømt avstand.

I krigsårene holdt medlemme sammen på mange måter. I 1943 ble det holdt en privat fest for å markere at det da var 60 år siden Oslo Nordre Skytterlag ble stiftet. Det er da også ganske bemerkelsesverdig at laget hadde sitt første styremøte etter krigen allerede 18. mai 1945 og 6. juni ble det holdt ekstraordinær generalforsamling. Her hadde man tenkt å ikke vente lenge før man tok fatt pånyy. Det ble for øvrig besluttet at det gamle styret skulle bli sittende til neste årsmøte. Det ble i 1945 ellers vedtatt å danne et eget skilag med Arne Jacobsen som formann.

Ny skytebane i Maridalen

Den 27 september 1945 mottok Oslo Nordre brev der Oslo Kommune samtykker i anlegg av skytebane på Stormyr Øvre Vaggesten . Og den 14. april 1946 felte Sverre Christoffersen et tre ved Vaggestein i Maridalen, som tegn på at arbeidet med å skaffe Nordre en ny bane var påbegynt. Banen fekk 10 skiver 100 m, 10 skiver 300 m og 6 skiver 600 m.

Før Nordre kom så langt at de fikk område i Maridalen var det forhandlinger om flere steder som var aktuelle for ny bane. Blant de aktuelle stedene var et område ved Bogstadvannet, området ved skytebanen i Sørkedalen og et område ved Dælimosen i Bærum. Senere skulle det vise seg at gleden over Vaggestein også skulle bli forholdsvis kortvarig. Men Nordre skytterne var som sagt på farten igjen, og i den første etterkrigssesongen - 1946 fikk Trygve Tenningaas medalje og Sverre Glomnes stjerne på landsskytterstevnet, samtidig som Sverre igjen var med på å vinne samlagsskytingen. På hjemmebane i Oslo deltok også tre Nordre skyttere på Hovedstadslaget.

Banen på Stormyra innvies

14. september 1947 var man kommet så langt at banekomiteen med Herman Fougner Hagen som formann, kunne ønske velkommen til den offisielle åpningen av anlegget på Stormyra ved Vaggestein. Det var stort fremmøte og skytterstyrets formann, Johs. Espelund erklærte banen for åpnet. Dermed var det bare å ta fatt for fullt. Arne Jacobsen ble tildelt lagets fortjenstmedalje i dette året og i 1948 ble fru Christoffersen tildelt samme utmerkelse. Sverre Christoffersen ble valgt til viseformann i Oslo Skyttersamlag, et styre han hadde sete i gjennom fem år. Vi nevner videre at Egil Jacobsen i 1948 fikk mesterskapsmedaljen under landsskytterstevnet ved Jonsvatnet. Laget startet opp igjen med en klubbavis, denne gang med Trygve Rødsrud som redaktør. Avisen var i live gjennom mange år. I 1949 ble Sverre Christoffersen utnevnt til æresmedlem i Oslo Nordre , og Willhelm Johannessen ble tildelt fortjenestemedaljen.

Flere skytterbragder

De nærmeste årene var først og fremst preget av Sverre Glomnes' innsats på flere felter. Etter noen år i samlagsstyret ble han i 1949 valgt til formann, men han var samtidig like aktiv på banen og deltok dette året nok en gang på Hovedstadslaget. Året etter ble han Oslomester samtidig som han sto i

spissen for det gigantiske landsskytterstevnet på Østre. 6.000 påmeldte og 4.900 startende uten noe dataanlegg å støtte seg til var litt av en oppgave. I 1951 vant Sverre felthurtigskytingen under landsskytterstevnet i Bardufoss og fikk en aksje i Raufosspokalen. I mesterskapet fikk han stjerne, samtidig som Johan Bergheim sikret seg mesterskapsmedaljen. Og i samlagsstevnet ble Nordre første vinner av det lille vandreskjoldet som nå var innstiftet til nest beste lag i lagkonkurransen.

Fra disse årene er det ellers grunn til å understreke det fine samarbeidet laget hadde med Fredrikstad Skytterlag. Pokalkonkurransene mellom disse to lagene hørte til årets store begivenhet for lagets medlemmer. Senere hadde også Nordre en del lagdyster med Nordstrand Skytterlag.

Johan Bergheims navn er nevnt i forbindelse med landsskytterstevnet i 1951 og det ble mange anledninger til å nevne ham i årene som fulgte. Han fikk stjerne på landsskytterstevnet allerede i 1952 og samme år deltok han på Hovedstadslaget sammen med Egil Jacobsen, -et lag Sverre Glomnes var leder for. Men så kom sesongen 1953 og med den Viken II-stevnet hvor Johan Bergheim gikk til topps og erobret den lille kongepokalen. Samtidig var både han og Sverre Glomnes med på Oslos seirende lag i samlagsskytingen. Sverre fikk for øvrig Samlagets fortjenstmedalje dette året.

Vi registrerer ellers at det ble for dyrt å holde det gående med medlemsbladet, mens derimot Dameforeningen stadig er i virksomhet og høster stor takk i beretningene. I 1954 ble M. Aronstorp og Sverre Glomnes tildelt lagets fortjenstmedalje og året etter var det Rolf Krogfoss' tur til å få denne belønning for stor innsats. Fra den sportslige fronten kan vi i denne perioden nevne at Johan Bergheim vant det store nordiske stevnet i Odense i 1954 og samme år ble han nr. 2 i Oslomesterskapet. I 1955 hadde vi fem mann på Hovedstadslaget, og Hans Syvertsen sikret seg mesterskapsmedaljen på landsskytterstevnet. Året etter gikk så Johan Bergheim helt til topps i Oslo-mesterskapet.

Mot 75-års jubileum

Etter en forholdsvis mager 1957-sesong var man nå kommet frem til 75-årsjubileet i 1958, en milepel som ble markert ved en fest 23. februar på Nordre Skøyen Hovedgård med 46 deltagere. Halvor Bråten ble tildelt lagets fortjenestemedalje i jubileumsåret, mens Sverre Glomnes kom på Hovedstadslaget og fikk mesterskapsstjerne nr. 7 på landsskytterstevnet. Men hans karriere var ikke slutt med det. I 1961 vant han Normapokalen til beste mesterskapsskytter over 55 år, under landsskytterstevnet i Målselv og året etter var han på Hovedstadslaget for tiende gang – og hadde

dermed rekorden i så måte. I 1961 fikk Johan Bergheim en ny medalje i Oslomesterskapet, laget vant en ny Fredrikstadpokal til odel og eie, og i 1962 kan vi slå fast at den nye generasjonen begynner å markere seg. Pål Breivik ble Oslomester for junior, og året etter fulgte Yngvar Engebretsen opp med tredjeplass i juniormesterskapet på landsskytterstevnet.

Nye baneproblemer

Sesongen 1963 ble den siste på Stormyra og dermed begynte vanskelighetene pånytt. Skytebanen på Stormyra var stengt av Oslo Kommune og Oslo Nordre gikk til sak. Skytterlaget hadde investert kroner 250 000 i banen opp gjennom årene.

Man trodde at skytebanen i Maridalen lå trygt og med tilstrekkelig sikkerhet, men kommunale myndigheter mente noe annet. En av lagets kjente skyttere, Johan Bergheim, er fortvilet.

I 1964 sto man helt uten bane og lagets egne skytinger måtte sløyfes. Det var igjen sikkerhetsbestemmelsene som fratok Nordre muligheten til å skyte på egen bane. Etter forlik med Oslo Kommune i 1965 kom man imidlertid inn på Løvenskioldbanen, og der har laget senere vært. Forliket innebar at Oslo Kommune betalte Oslo Nordre en erstatning for banen på Stormyra på kroner 78000. Oslo Nordre betalte et innskudd på kroner 60 000 på Løvenskioldbanen. Innskuddet gikk til utvidelse av 100 m med 10 skiver og tilsvarende for standplassen. Det var en løsning man måtte være tilfreds med under de prekære skytebaneforholdene i Oslo, men det

er klart at det ble vanskelig å drive opp et lag igjen og få det rette miljøet på en ny bane igjen, som deles av sportsskyttere og flere andre skytterlag innen Oslo og Drammen Skyttersamlag. Det kan nevnes at Egil Jacobsen fikk Dugleiksmerkestatuetten i 1965, at Hans Kveli fikk mesterskapsmedalje på landsskytterstevnet i 1966 og at Harry Hansen kom på Hovedstadslaget samme år.

Ungdom og skiskyting

Årene som fulgte viste at mange ungdommer var med på å prege laget: Bjørn Stensrud ble Oslomester for junior i 1966, Lasse Rossing var på laget til ungdomslandskampen i 1968, Lisbeth Rossing ble Oslomester for junior i 1970 og nr. 2 i juniormesterskapet året etter. Da fikk hun også Ranosmykket på Landsskytterstevnet og kom med på laget til nordisk ungdomslandskamp.

I de påfølgende år var det en livlig skiskyttervirksomhet i laget. Finn Lund ble Oslo-mester i denne gren både i 1972 og 1974. En av Samlagets vandrepokaler i skiskyting havnet hos Nordregutta for bestandig. Det ble tynnere beretninger fra banen i denne perioden, men det kan nevnes at Viggo Stensrud vant mesterskapsmedalje i 1973. I midten av 1970-årene ebbet virksomheten mer og mer ut, men etter noen ganske få år kom hjulene i gang igjen, og Oslo Nordre fikk vind i seilene. I 1978 kom både Lars Johan Hereid og Ingebrigt Eldegard på Hovedstadslaget og i 1981 kvalifiserte Per Thoresen seg for finalen i Nationens-landsskyting, hvor han leverte en fin innsats.

100-årsjubileet

Så kom da lagets 100. år som virkelig ble suksess fylt. Bjørn Guldberg vant mesterskapsmedalje på landsstevnet, og til Hovedstadsstevnet i 1982 ble ikke mindre enn fem Nordrekarer med: Thomas Bernstein, Ingebrigt Eldegard, Bjørn Guldberg, Lars Johan Hereid og Per Thoresen. Her ble Guldberg beste Osloskytter, og en 2. plass i mesterskapet. Så endte da sesongen i 1982 med at trioen Guldberg, Thoresen og Hereid vant Vandreskjoldet i Oslomesterskapet. Det ble et punktum i dette året som det var all grunn til å glede seg over og som i høy grad skulle tjene som inspirasjon for årene fremover. Oslo Nordre har tidligere bare maktet å vinne «Skjoldet» to ganger, 1930 og 1931.

I jubileumsåret 1983 fulgte lagets skyttere opp trenden fra flere år tilbake og de store skytterene var utvilsomt Bjørn Guldberg og Thomas Bernstein. Bjørn Guldberg ble samlagsmester samtidig som han vant Stenruds

premie og Skymoens premie. Thomas Bernstein vant Thesens premie og Olsens Masengs Vandrepokal på samme stevne.

Oslo Nordre feiret sitt 100 års jubileum på Grefsenkollen restaurant. Blant innbudte gjester var blant annet Samlagsformannen , formennene i DFS-skytterlagene på Løvenskioldbanen og journalist i Aftenposten Kjell Mollrup Johansen, alle med damer. Det deltok ca. 60 stykker i jubileumsfesten som ikke lå langt fra der Oslo Nordre hadde sin første skytebane. For sin innsats som skytter og administrator i Oslo Nordre gjennom mange år ble Johan Bergheim tildelt lagets fortjenestemedalje.

En ny god periode

I 1984 tok igjen Bjørn Guldberg medalje på samlagsstevnet etter å ha tapt omskytingen om 1. plassen mot Magne Landrø. I lagsskytingen vant Oslo Nordre det lille vandreskiold med trioen Guldberg, Thoresen og Hereid.

Lars Hereid var dette året med på Østlandsmesterskapet i feltskyting, der Oslolaget vant samlagsskytingen.

I perioden fra 1981 og en 5–6 år utover hevdet Nordreskytterene seg meget godt både sportslig og administrativt. De tok initiativ til Løvenskioldbanestevnet sammen med Oslo Garnison og Rifleringen, senere kom også Skarpskytten med som arrangør. Stevnet ble et årlig arrangement. I Nordre sitt jubileumsår stilte Oslo Garnison opp og hjalp til med gjennomføringen av stevnet, mens Oslo Nordre gjorde det samme året etterpå når Oslo Garnison hadde sitt 100 års jubileumsstevne.

En av de største prestasjonene i Oslo Nordres historie kom da de kvalifiserte seg til finalen i Østlandscupen i 1984 (B-finalen) og vant den med 2590 poeng med sitt 8 manns lag.

Landsdelskretsstevne i felt ble 1986 arrangert av Løvenskioldbanelagene Rifleringen – Skarpskytten – Oslo Garnison og Oslo Nordre i fellesskap. Samarbeidet mellom lagene i gjennomføringen av dette stevnet og Norgescupen i baneskyting som ble arrangert på Løvenskioldbanen samme år, styrket i betydlig grad tanken om sammenslåingen av de tre lagene, som kom noe senere.

For øvrig besatte Lars Johan Hereid en fin 4 plass i dette stevnet som telte alle landets beste skyttere. Samme år vant Lars Johan Hereid medalje på Landsskytterstevnet, og Bjørn Guldberg fikk mesterskapstjerne på Landsskytterstevnet både i 1985 og 86. Til Hovedstadstevnet i Helsingfors dette år stilte Nordre med 4 deltakere: Guldberg – Thoresen – Eldegard og Hereid.

I Landelskretsstevnet i felt 1987 ble Lars Johan Hereid nr 3 etter omsky-

ting med 5 andre skyttere om plassene 1–6. Samme år tok han også stjerne på Landsskytterstevnet i Førde. Under årsmøtet i Oslo Nordre i 1988 ble Hereid tildelt lagets fortjenestemedalje.

En epoke avsluttes

For Nordreskytterene ble 1988 en stor skuffelse. Flere av skytterene som hadde vært med å prege utviklingen i Oslo Nordre sluttet å skyte, flyttet eller gikk over til andre lag. Nordre kunne for første gang på mange år ikke stille lag i Østlandscupen. Aktiviteten og økonomien i Oslo Nordre gikk imidlertidig nedover i 1989 og 1990 og det ble snart klart at Oslo Nordre ikke kunne forsette slik lenger. Når laget heller ikke hadde noen ungdommer å bygge fremtiden på, var det klart for alle at arbeidet med en sammenslåing med ett eller flere lag på Løvenskioldbanen måtte få fortgang.

Om sammenslutningsfasen for Oslo Nordre, Rifleringen og Skarpskytten vises til det daværende formann i Skarpskytten, Anders Bjone, har skrevet side... oflg.

Store Nordre-navn

Anton Frisch

Den kjente gullsmeden i Storgaten hørte til skyttervesenets mest kjente og populære skikkelser gjennom et langt liv. Han ble formann i Oslo Nordre i 1889 og satt i tre år, deretter var han lagets kasserer frem til 1910. Mest kjent vil han likevel være for sin formannsgjerning i Oslo Skyttersamlag, som strakte seg fra 1894 til hans død i 1928. Han var også styremedlem ett år i Kristiania folkevæbningssamlag (i 1889). Frisch var 1. varamann til skytterstyret i 16 år, hvoretter han ble styremedlem i 1925 og viseformann fra 1926 til sin død.

Anton Frisch er hedret med Oslo Nordres, Oslo Skyttersamlags og Det frivillige skyttervesens fortjenestemedaljer. Han hadde også flere utenlandske hederstegn. Ved flere anledninger var han leder for norske skyttertropper utenlands – bl.a. til olympiske leker. Han var også medlem av Oslo Bystyre og formannskap i mange år.

Mathias Glomnes

Mathias Glomnes var en kjent skytter. Han hadde vært formann i Oppstryn Skytterlag i 8 år da han kom til Oslo og ble såkalt skriver på Skytter-

kontoret. Senere etablerte han sin kjente grossistforretning i frukt- og hermetikkbransjen.

Glomnes ble skytterkonge i 1906 og 1907 (og burde med litt hell vært det også i 1904), han fikk mesterskapsmedaljen i 1900 og senere fem stjerner. Han var på to olympialag (London 1908 og Stockholm 1912), han representerte Oslo to ganger på hovedstadslaget og var på to av Oslos seierslag i samlagsskytingen på landsskytterstevnet. Tross sin innsats som aktiv skytter gjorde han seg sterkt gjeldende også som administrator. Han kom med som sekretær i Oslo Nordre i 1903 og var lagets formann fra 1906 til 1923. I årene 1934/37 var han kasserer. Videre var han medlem av samlagsstyret fra 1910 til 1937, de siste fem årene som viseformann. Glomnes var også varamann til skytterstyret i 23 år. Han fikk Nordres fortjenstmedalje så tidlig som i 1921 (den første av alle) og ble senere æresmedlem. Han har også Oslo Skyttersamlag og Skyttervesenets fortjenestemedaljer, samtidig som han er hedret av alle de nordiske hovedstadsorganisasjonene.

Sverre Christoffersen

Sverre Christoffersen hører også til Oslo Nordres mest trofaste tjenere gjennom et langt liv. Han kom med som sekretær i årene 1919/24, så var han formann i perioden 1924/27, styremedlem fra 1928 til 1932 og formann igjen 1933/35 og 1939/49. Det blir til sammen 29 år om vi regner krigsårene med. Christoffersen var med i samlagsstyret i fem år, hvorav ett år som viseformann. Han ble belønnet med samlagets fortjenestemedalje for sin trofaste virksomhet. I 1949 ble han utnevnt som æresmedlem i Oslo Nordre som den tredje i rekken.

Kristian Skoglund

Kristian Skoglund ble styremedlem i Oslo Nordre i 1906 og satt i styret sammenhengende i 18 år, hvorav de 14 siste som viseformann. Så kom han igjen som formann i årene 1930/32. Som aktiv kragskytter leverte Skoglund mange pene prestasjoner og han er blant annet vinner av den så berømte Skymoens kanne. Også som miniatyrskytter hadde Skoglund et stort navn. Han var formann både i «Tomtegubben» og i Oslo minatyrskytterkrets gjennom flere år. Han er hedret med Oslo Skyttersamlag fortjenstmedalje og flere sportsskyttertegn.

Sverre Glomnes

Sverre Glomnes var gjennom et langt liv Oslo Nordres fremste aktive skytter, men har samtidig i høy grad tatt et tak med i administrasjonen. Han

ble skytterkonge i 1933, har Hagens krus, Raufosspokalen, Normapokalen, medalje og syv mesterskapsstjerner fra landsskytterstevnene. Han er Oslomester av 1950, var med på det seirende lag om Vandreskjoldet samme år og deltok aktivt på 10 Hovedstadslag. Tre ganger har han deltatt på Oslos seierslag i samlagsskytingen på landsskytterstevnet og som sportsskytter har han representert i verdensmesterskap ved en rekke anledninger. Sverre var sekretær i laget i årene 1926/36, i perioden 1939/46 var han styremedlem i Oslo Skyttersamlag og i årene 1949/52 var han samlagets formann. Han er hedret med Oslo Nordres og Oslo Skyttersamlags fortjenstmedaljer.

Johan Bergheim
Johan Bergheim fikk medalje på landsskytterstevnet i Bardufoss 1951 og tok stjerne på Ulven året etter. Han er også Oslomester av 1956, men hans største bragder på skytebanen finner vi i sesongen 1953 da han vant landsdelsstevnet Viken II og ble småkonge, og i 1954 da han vant det nordiske skytterstevne i Odense. Hvert land stilte med 10 mann og det norske laget la beslag på de tre første plassene. Bergheims 567 poeng på de 60 skudd var et respektabelt resultat, med datidens våpen og ammunisjon. Han har videre deltatt to ganger på Hovedstadslaget. Johan Bergheim satt som lagets viseformann i årene 1955/56.

Lars Johan Hereid
Lars Johan Hereid er en av de mange skyttere fra Oslo Nordre i den senere tid, som var særlig aktiv både på banen og i administrasjonen. Han var styremedlem i laget fra 1976 til 1990 for Nordre, hvorav 10 år som formann. Som lagsformann var han i 1990/1991 med i forhandlingsutvalget for sammenslåingen av de tre skytterlagene Rifleringen, Skarpskytten og Oslo Nordre. Han var i 1991 det nye skytterlagets formann. I 1986 ble han valgt inn i styret i Oslo Skyttersamlag og i 1999 som samlagets formann. Også uten for samlaget var han aktiv på administrative plan, – i 1997 og 1998 som ungdomsleder i Landsdelskrets Viken II og som medlem av DFSU fra 1996. Av sportslige resultater kan det nevnes at han vant medaljen på Landsskytterstevnet i 1986 og fikk stjerne til medaljen i 1988 og 1998. Han har vært deltaker på 6 Nordiske Hovedstadsstevner. Hereid er innehaver av fortjenestemedalje både fra Oslo Nordre og Oslo Skyttersamlag, samt flere andre hedersbevisninger.

Vi har her bare gått i detaljer når det gjelder syv mann. Men vi kunne summere opp en lang rekke andre dyktige aktive skyttere og skyttersaks-

menn som har preget Nordre og landets skyttervesen. De kommer jo da også til syne både i denne historiske oversikten og i den statistiske del.

Nå er det på en annen side ikke bare de store tall som preger et lag. Vi skal også i takknemlighet minnes de mange slitere, som tok så hyppige krafttak på banen og ellers hvor mange trengte dem, – uten at innsatsen bidro til de store overskriftene og de fremste hedersbevisningene. Det er nemlig mange og ulike menneskers innsats som kreves for at en organisasjon skal bestå i over 100 år.

Resymè

Oslo Nordre Skytterlag dannet i 1983, sammen med Oslo Østre Skytterlag «grunnstenen» i Folkevæbningssamlaget, – den lokale sentralorganisasjon for hovedstadens skyttere. Flere av Oslo Nordres skyttere og ledere kom til å markere seg sterkt som foregangsmenn både innen Oslo Skyttersamlag og dels sentralt i Det frivillige Skyttervesen. Både nasjonalt og internasjonalt hadde laget skyttere som hevdet seg i toppsiktet. Og på det organisasjonsmessige plan var Nordreskyttere også med i den sentrale ledelse i DFS.

Oslo Nordre Skytterlag var i drift i hele tiden fra begynnelsen i 1883 til sammensluttningen med Rifleringen og Skarpskytten i 1991. Også i krigsårene holdt skytterne sammen, og var klare til å starte opp igjen med skytterlagsaktiviteten så snart krigen var slutt.

Men Oslo Nordre hadde sine problem år, da skytebaneforholdene la hindringer i veien flere ganger. Det ble ganske enkelt nærmest en omflakkende tilværelse ofte, noe som naturlig nok måtte få sine konsekvenser for lagsdriften.

Skytterlaget begynte med en bane på gården Myrer ved Kjelsås, deretter en kort periode på en bane i Bærum, så banen på Langmyr ved Songsvann fra 1902, til politimesteren i Aker i 1938 beordret nedleggelse av banen. En ny bane på Stormyra i Maridalen ble tatt i bruk i 1947. Etter nok en beordring fra Oslo kommune om nedlegging også av denne skytebanen, ble neste «stoppested» Løvenskioldbanen i Bærum i 1965.

Selv om skyttere er et «seiglivet» folkeferd, kan bølger av motgang også for de tære på ressursene. Men Nordre-skytterne stod imot, og dette stolte skytterlaget kunne med ære i 1990 avslutte sin 107-årige historie som eget skytterlag.

Det er en interessant historie å se tilbake på, men historien fortsetter under navnet Skarpskytten fra og med 1991.

Oversikter

Skytterlagets ledelse (Antallet styremedlemmer har variert mellom åtte og fem)

Navn	Lagsformann	Viseformann	Styremedlem
Jon Hol	1883		
W. Garnaas	1884		
P. Sørensen	1885		
M. G. Andersen	1886		
J. O. Turter	1887		
W. Westblad	1888		
Anton Frisch	1889–1891		
O. I. Hauge	1892		
Aug. Chr. Ruud	1893		
K. Hauger	1894–1895		
Joh. Gulbrandsen	1896–1897		
R. Moksnes	1898–1899/ 1903–1905		
A. Klavestad	1900–1902		
Mathias Glomnes	1906–1923		1934–1937
Sverre Christoffersen	1924–1927/ 1933–1935/ 1939–1949/ 1953–1954		1928–1932
Amund Wikeby	1928–1929	1926–1927	
Th.P.Sannes		1931–1933	1926–1927
A. Enger			1926–1927
Aug. Ruud		1928–1930	1926–1927/1931–1940
Kristian Skogland	1930–1932		
Sverre Glommnes			1926–1936
Wilhelm Johannessen			1926–1930/1938–1949/ 1953–1955
Finn Aarnes		1934–1937	1931–1933
Gunnar Guldbrandsen			1929–1930
Joh. Jensen			1928–1930/1954
Rolf Lund			1928
Per Skjærsveen			1933–1934
Eiv. Rønning			1931–1940
Herman F. Hagen	1936–1938		
Ole Landsverk			1935–1940
Bjarne Skaugstad			1937–1938
Rolf Krogfoss	1950–1952	1946–1947/1949	1939–1940/1957–1960

Navn	Lagsformann	Viseformann	Styremedlem
Erling Rødsrud			1946–1947
Trygve Rødsrud		1948	1938–1940
Ingv. Undli	1955–1959	1950–1953	1946–1948/1951–1952 1955
H. Bollingberg			1949
Halvor Braaten			1947–1948/1955–1957
Lars Li			1946–1947
Olav Tenningaas			1948
Nils Nesja			1948–1949
Knut Jalin			1950–1951
Bjarne Nordby			1952
Egil Jacobsen			1949–1951/1960–1974
Leif Glymer			1949–1950
Gunnar Bjørge			1949–1950/1955–1957
Louis Sandvik			1950–1952
Ragnar Ranfeldt			1950–1951
Frithjof Lund			1951–1953/1957
Jørgen Sløbraaten			1951–1952
Bjarne Garmann		1953–1954	
Jens Dræani			1952–1953
A. G. Flage			1952–1953
Arth. Andersen			1953–1954/1958–1959
M. Aronstorp			1953–1954
R. Larsen			1954
Ingv. Hansen			1954–1955
Johan Bergheim		1955–1956	
Frank Magnussen			1955–1956
Arne Bjerke			1955–1956
Hans Syvertsen		1958	1957/1959–1966
Wilfred Edlund			1956
Johan Wikeby			1957
Rolf Johansen			1958–1967
Bjørn Rossing	1960–1966	1959	1957–1958
Ivar Syvertsen			1958–1959
Alf Edvardsen		1960–1967	
Harry Hansen		1968–1969	1960–1967
Jon Ingvaldsen	1970–1972	1974	1961/1968–1969
Erling Friis Thofte	1967–1969		
Niels Wiig			1962–1968
Tore Stensrud	1974–1976	1973	1967–1972/1977–1978

Navn	Lagsformann	Viseformann	Styremedlem
Viggo Stensrud		1977	1968–1970/1976/ 1978–1984
Bjørn Stensrud	1973	1970–1972	1969
Olav Solheim		1975	1970
Inger Stensrud			1971–1976
Lasse Rossing			1970
Finn Lund			1973
Jon Roger Jacobsen			1974–1975
Kristin Fonderud			1975–1976
Jørn Sæterdal			1976–1979
Lars Johan Hereid fra feb. 1986/1990	1977–1984/ 1976	1985–1989	
Per Braaten	1987–1989	1978–1985	1977
Iva C. Døhl			1979–1982
Paul Erik Tverli			1980–1982
Torbjørn Dahl			1980
Ingebrigt Eldegard			1981–1990
Are Skeid			1983–1990
Per Thoresen	Til feb. 1986		1983–1984
Bjørn Guldberg			1985
Jan Th. Gamnes		1986–1990	

Oslo Nordre i Folkevæbningssamlaget styre

Navn	Lagsformann	Viseformann	Styremedlem
Andr. Holås	1884–1888	1883	
Jon Hol			1883
P. Sørensen			1885–1892
Anton Frisch			1889
W. Larsen		1890–1892	

Oslo Nordre i Oslo skyttersamlags styre

Navn	Lagsformann	Viseformann	Styremedlem
W. Larsen			1893
Anton Frisch	1894–1927		
Mathias Glomnes		1933–1937	1910–1932
Sverre Christoffersen		1948	
1947/1949–1950/1953			
Sverre Glomnes	1949–1952		1939–1946
Lars Johan Hereid			1986–1990

Oslo Nordre i Norges Skytterstyre

Navn	Lagsformann	Viseformann	Styremedlem
Anton Frisch	1926–1928	1925	1908–1924
Mathias Glomnes		1935	1911–1934

Møter på skyttertinget

Anton Frisch	33 ganger for samlaget og 4 ganger for skytterstyret
Mathias Glomnes	10 ganger for samlaget og 1 gang for skytterstyret
Sverre Glomnes	6 ganger for samlaget
Lars Johan Hereid	1 gang for samlaget

Oslo Skyttersamlags fortjenestemedalje

Anton Frisch	1905
Mathias Glomnes	1915
Kristian Skoglund	1929
Sverre Christoffersen	1936
Sverre Glomnes	1953

Hedersbevisninger fra DFS

Anton Frisch	DFS's fortjenestemedalje i 1904
Mathias Glomnes	DFS's fortjenestemedalje i 1939

Vinnere av spesielle trofeer/medaljer

– Landsskytterstevnet

Mathias Glomnes	Skytterkonge (2 ganger i 1906–1907) og 5 stjerner (1900 som medlem av Oppstryn,1903–1904–1906–1907–1909).
Herman Skøien	Hagens krus (1930)
O. A. Kåsamoen	Medalje (1914)
A.G. Flage	Medalje (1918)
Sverre Glomnes	Skytterkonge (1933), Hagens krus (1924), Normapokalen (1961), Raufosspokalen (1951) og 7 stjerner (1926–1930–1933–1934–1936–1946–1951–1958)
Gunnar Guldbrandsen	Medalje (1927)
Rolf Langeland	Medalje (1932)
Trygve Tenningaas	Medalje (1946)
Egil Jacobsen	Medalje (1948)
Johan Bergheim	Medalje og 1 stjerne (1951–1952)
Hans Syvertsen	Medalje (1955)
Hans O. Kveli	Medalje (1966)
Lisbeth Rossing	Ranosmykket (1971)
Viggo Stensrud	Medalje (1973)
Bjørn Guldberg	Medalje og 2 stjerner (1982–1985–1986)
Lars Johan Hereid	Medalje og 1 stjerne (1986–1988)

– Landsdelsstevnet i bane

Gunnar Guldbrandsen	Nr. 2 (1928)
Johan Bergheim	«Småkonge» (1953)

– Landsdelsstevnet i felt

Lars Johan Hereid	Medalje (1988)

Samlagsmestere i bane

Ivar Sandvik	1930
Sverre Glomnes	1950
Johan Bergheim	1956
Bjørn Guldberg	1983

Det store Vandreskjold

1930 Petter Harlem, Sverre Glomnes, Ivar Sandvik, Rolf Langeland, Johan Jensen, Arne Jacobsen
1931 Ivar Sandvik, Rolf Langeland, Johan Jensen, Arne Jacobsen, Per Skjærsveen, Gunnar Gulbrandsen
1982 Bjørn Guldberg, Lars Johan Hereid, Per Thoresen

Det lille Vandreskjold

1951 Sverre Glomnes, Egil Jacobsen, Johan Bergheim, Louis Sandvik, Ingv. Undli
1984 Bjørn Guldberg, Lars Johan Hereid, Per Thoresen

Skyttere som har vært med i Hovedstadstevne

K. Næss	1912
Mathias Glomnes	1912–1915
A. G. Flage	1912–1915–1919
Einar Liberg	1912
Hans Aaser	1919
Amund Wikeby	1919
C. Røse	1922
Arne Jacobsen	1922–1925–1928
S. Wikeby	1922
Halfdan Nielsen	1925
Th. P. Sannes	1925
Gunnar Guldbrandsen	1925–1928–1931
Sverre Glomnes	1925–1928–1931–1934–1937–1946–1949–1955–1958–1962
Per Skjærsveen	1931
Rolf Langeland	1931
Ivar Sandvik	1931
Bjarne Skaugstad	1937–1946
Olav Tenningaas	1946
Johan Bergheim	1952–1955
Egil Jacobsen	1952–1955
Hans Syvertsen	1955
Per Braathen	1955
Harry Hansen	1966
Lars Johan Hereid	1978–1982–1986–1990
Ingebrigt Eldegard	1978–1982–1986
Thomas Bernstein	1982
Per Thoresen	1982–1986
Bjørn Guldberg	1982–1986

Løvenskioldbanestevnet i 1985, med skytterlagene Oslo Nordre, Oslo Garnisons og Rifleringen som arrangører, hadde status som Norgescupstevne med 350 skyttere. Kong Olav V hadde «lørdagsfri» og var invitert til et besøk på stevnet, med etterfølgende lunsj på Skytterkollen. Kongen fikk se et lag med 18 toppskyttere, hvorav 4 skytterkonger og 4 prinser i aksjon. Det var en meget interessert tilskuer som fulgte spent med også i anvisningen.

Majesteten ga seg god tid til også å hilse på og snakke med hver enkelt skytter, hvor det ble ordveksling om både prestasjoner og skytetekniske finesser.

Skytterlaget Rifleringen

Sammenslutning av Skyttarlaget i Bondeungdomslaget av 1905 og Skytterlaget By og Bygd av 1946.

Skytterlaget Rifleringens historie omfatter i realiteten 3 skytterlag. Det er tidligere ikke skrevet noen sammenhengende historiske beretninger for noen av dem. Denne saga om de tre aktive skytterlagene er skrevet av Gunnar Lønne.

Forhistorien

Skytterlaget Rifleringen ble stiftet 8. februar 1954. Men lagets aner går adskillig lenger tilbake. Lagets stiftelse var et resultat av at man i 1954 slo sammen *Skyttarlaget i Bondeungdomslaget (BUL)* av 1905 og *Skytterlaget By og Bygd* av 1946. De to skytterlagene hadde begge basis i by- og bygdelagsbevegelsen i hovedstaden og var stiftet av innflyttere – for innflyttere. Ingen av de to lagene hadde egen skytebane. De hadde både trening og konkurranser stort sett hele tiden på Oslo Østres bane på Årvoll. For å få Skytterlaget Rifleringens historie komplett, må det gis en omtale også av skytterlagene BUL og By og Bygd.

Skyttarlaget i Bondeungdomslaget (BUL)

Innflytterne

Hovedstadens befolkning har for det meste alltid bestått av innflyttere fra landsbygdene. Fra midten av 1900-tallet var det en sterk økning i byens folketall, – fra rundt 50.000 i 1850 til 227.000 i år 1900. I 1875 var 58 prosent av befolkningen født andre steder enn i Kristiania, – som byen den gang het. For mange ble det en viss rotløshet i nye omgivelser, og ikke lett å finne seg til rette i en ofte enslig tilværelse. Kring århundreskiftet var hverdagen vanskelig for innflytterungdom. Hånflir og mobbing fra «mer dannede» kretser knekte nok en del, men heldigvis hadde mange også kraft til å

stå imot. Arne Garborg skildret i «Bondestudenter» forholdene på en mesterlig måte.

På slutten av århundret ble det stiftet forskjellige ungdomslag, bygdelag og sammensluttninger som var spesielt for innflytterne. De aller første for innflyttere vesentlig fra østlandsområdene. Dette var lag som Dølelaget, Hadelands Forening, Ringerike, Vestfold, Solørlaget, Soløringenes demokratiske Forening, De Oplandske Foreninger, Østerdølenes Forening, Hedemarkingene (uten spesielt navn på sitt lag), Bergenhusingernes Forening, Romsdalske Forening og Nordlændingernes Forening. Det var også noen lag for «hvemsomhelst-innflytterne».

Dansefester var tydeligvis det primære i lagenes aktiviteter. De hadde stort sett sine arrangementer i Møllergaten 16, 17, 18 og 20. Blant annet kan man i historien lese om invitasjon til: «Punschebord med dans», «Sexsa med aftenspise og Punschebord», «Danseskolen begynder», «Nytaarsfest i Møllergd. 17 kl. 8. Herrene en halv cognac, Damerne Smørrebrød».

Bondeungdomslaget stiftes

Mange bondeungdommer fant seg ikke helt til rette verken med lagenes tilstelninger eller med språk og skikk. Mange var bedre vant fra ungdomslaga hjemme i bygda. Velmenende personer søkte etter tiltak som kunne hjelpe innflytterungdommen. En nyinnflyttet bondeungdom, – Klaus *Sletten* fra Lindås i Hordaland, ble foregangsmannen i stiftingen av et nytt lag. 15. oktober 1899 stiftet han Bondeungdomslaget (BUL) som fra starten fikk stor oppslutning. Det ble etter hvert et lag med en differensiert og mangesidig karakter og lagsaktivitet. Allerede i de første ti-årene ble det stiftet forskjellige særlag innen hovedlaget, for i størst mulig grad å dekke innflytternes spesielle interesser.

Det kunne nevnes mange kjente personer og aktører i laget fra denne tiden, men vi skal her gå direkte over på det første særlaget: Skyttarlaget i BUL.

Over hele landet var det i bygdene opprettet skytterlag. Mange BUL-medlemmer hadde tidligere vært aktive skyttere i ett eller annet av disse skytterlagene og slik kom også skyteinteressene i fokus i BUL. Tiden rundt unionsoppløsningen i 1905 satte dype spor etter seg også i BUL som i så mange andre miljøer. Et fritt og selvstendig Norge var et selvsagt politisk mål i hele norskdomsarbeidet. Forsvarsinteresssene ble skjerpet og den utrygge tiden gjorde at både alvor og pliktkjensle kom sterkt tilsyne hos de gode nordmenn.

Skyttarlaget i BUL

Det var BUL-mannen Severin *Eskeland* som i begynnelsen av 1905 gikk i spissen og stiftet Skyttarlaget i BUL. Rundt 30 mann ble med og Bondeungdomslaget bevilget penger til innkjøp av 5 nye Krag-Jørgensen geværer og 2 salonggeværer. Som formann ved stiftelsen ble valgt Jørgen *Stubdal*, og som styremedlemmer Rasmus Steinsvik, R. Bernhoft, Einar Liberg og J. Øyen.

Det ble gjort avtale med Oslo Østre Skytterlag om leie av standplasser på Årvollbanen. Der holdt BUL-skytterne til både i 1905 og 1906. Da Unionsoppløsningen gikk fredelig for seg stilnet aktiviteten i Skyttarlaget av, men det fortsatte med øvelser i 1906 og med det samme lagsstyre. I 1907 ble Einar Liberg valgt til formann. Laget flyttet da til Oslo Nordre Skytterlags bane på Langmyra, og ble der i de nærmeste årene.

Gode skyttere

Det ble etter hvert solide skyttere av BUL-karene. Det kan nevnes at Einar Liberg var norsk deltaker i De olympiske leker i London i 1908, og var med på laget i frigevær som vant gullmedalje på 300 meter. Liberg var lagsformann også i 1908 og 1909. Men BUL var «plaget» av at lagsmedlemmer ofte flyttet til og fra byen, og dette virket også inn på aktiviteten i Skyttarlaget. Det var ingen virksomhet i laget verken i 1910 eller 1911. Lagsarbeidet falt på Liberg alene, og som aktiv fortsatte han nå i Oslo Nordre Skytterlag. Om Liberg, som var fra Trysil er det ellers å fortelle at han var en ivrig friluftsmann. En sommer vandret han og Eivind Myhre, – også medlem av BUL, – fra Lindesnes til Valdres.

Idrett og skyting

I 1912 kom skyting i fokus igjen, men isteden for å satse bare på skyting, besluttet Bondeungdomslaget, etter forslag fra en del medlemmer, å stifte et lag som skulle hjelpe fram all slags idrett. Dette ga som resultat stifting av Ski- og Idrottslaget i BUL den 8. januar 1913, (senere Idrottslaget i BUL). Skyting ble imidlertid ikke tatt med som øvelse i vedtektene. Det var friidrett og ski det skulle satses på, men det tok ikke lang tid før interessen for skyting kom tilbake. Forsvarssaken sto høgt i kurs på den tiden.

Krigstiden

Utbruddet av den første verdenskrig i 1914 satte en skrekk i mange. Landet hadde bare vært fritt ni år før utenrikspolitiske forhold på nytt satte fri-

heten i fare, tross landets nøytralitetsstandpunkt. Høsten 1914 holdt BUL et lagsmøte med 800 mennesker tilstede. Nicolaus Gjelsvik og Fridtjof Nansen var talere på møtet. BUL fulgte opp med et tidligere krav fra Noregs Ungdomslag om et styrket norsk forsvar, med minst ett års tjenestetid for soldatene. Men dette medførte også at BUL kom i en politisk klemme. Sosialistene, som den gang var pasifister, beskyldte BUL for å ta bakstreverske standpunkt i saken. Fra høgresiden fridde Den konservative studentforening til BUL og ville ha samarbeid om forsvarsspørsmål.

Skyting kom på programmet

Samme høst – 1914 – samlet noen skyttere fra BUL seg hos Botolf Dokk ute i Asker og avholdt skytekonkurranse i skogen, – og ikke på noen skytebane. De beste ble O. G. Trøstheim, M. Halleland, Olav Linge og B. Dokk. Dokk var formann i Idrottslaget fra starten til høsten 1914. Våren 1915 ble Aasmund Svinndal valgt til formann, og skyting ble tatt opp på Idrottslagets program. Enda mer fart ble det i skytterlagsarbeidet da også en meget dyktig skytter som Jon Søfteland i 1915 kom inn i Idrottslagets styre.

Konflikter og samarbeid

Fra 1910 og utover foreligger det ikke skriftlige dokumenter om hvordan det forholdt seg med Skyttarlaget i BUL, og heller ikke om forholdet mellom Skyttarlaget og Idrottslaget, da dette ble stiftet. I BULs 90-årssaga er det imidlertid anført at Idrottslaget med sin skyteaktivitet kom i konflikt med Skyttarlaget. Resultatet ble at begge drev skytesporten hver for seg, uten at det kom noen stridigheter ut av det. Såvidt man kan tolke de foreliggende publikasjoner fra BUL, måtte det ha vært et avtalt samarbeid mellom skytterinteressene og idrottslaget i denne tiden.

Etter at skyting ble tatt opp som fast program i Idrottslaget, ble det med Søfteland i spissen for denne gren, mye skyting. Det ble leid bane på Langmyra og nå var BUL-skytterne blitt mange. De mest aktive var J. Søfteland, Aa. Svinndal, K. Drabløs, J. Tveiten, M. Halleland, O. G. Trøstheim, O. Linge, Slinde, Sekse, Øveraas, Straume, Norvik, Lunde, Sæbø og H. Svinndal. Disse nevnes fordi de la grunnlaget for oppstartingen av Skyttarlaget igjen i 1917.

Stort feltmessig innslag

I vinterhalvåret 1915/16 ble det mye terrengskyting og langrenn med skyting, og deltakelse i Militært langrenn. I konkurransen om den nyoppsatte Forsvarspokalen ble BUL-karene nr. 2. Det ble stor interesse for denne

kombinasjonssporten og skytingen fikk et veldig fremstøt. Det ble kjøpt inn 7 nye Krag-Jørgensen geværer. Langrenn med skyting betydde nok mye også for Idrottslaget. Det var gjennom denne idretten at det begynte å arbeide som lag.

Våren 1916 ble Torbjørg Suphammer valgt til formann. Hun fulgte godt opp med skytingen i laget, – med skyting hver søndag. Den senere general Olaf Helset derimot, som ble formann høsten 1916, gjorde tydeligvis ikke like mye av seg. Våren 1917 ble han skiftet ut med varaformannen Sig. Wefald. Med Wefald som formann og Agnar Renolen som varaformann, ble det tydeligvis en ny tid igjen for Skyttarlaget.

Skyteaktiviteten var stor både sommar og vinter. I vinterhalvåret 1916/17 ble det fortsatt både med terrengskyting og langrenn med skyting. BUL-karene vant denne vinteren sin første aksje i Forsvarspokalen, v/ P. Kristoffersen, H. Håkonsen, G. Folkestad, J. Tveiten og A. Renolen. Samme skyttere vant også konkurransen om Kristiania Skytterlags vandrestaup.

Eget skytterlag igjen

På årsmøtet 20. april 1917 ble det vedtatt å stifte eget skytterlag, og innlemme dette i Kristiania Skyttersamlag, samtidig som man fortsatt hadde tilknytning til Idrottslaget. Som utvalg for Skyttarlaget ble valgt S. *Wefald* (han var også formann i Idrottslaget), O. G. *Trøstheim*, A. *Renolen*, *Sørli* og *Slinde*. Det ble inngått avtale om leie av skytebane hos Oslo Østre Skytterlag på Årvoll. Samme året satte skyteutvalget opp regler for en vandrepokal fra forretningsstyret i Bondeungdomslaget, og for «rekordmedaljene«.

Vandrepokalen ble det skutt om på høstskytingen, med 15 skudd på 400 meter. Bestemann fikk mesterskapsmedaljen og én aksje i vandrepokalen. Den måtte vinnes 3 ganger for å fås til odel og eie. P. Ljøterud fikk den første aksje. Rekordmedaljene var 15-skuddserier, – klasse 3 på 600 meter, klasse 2 på 400 og klasse 1 på 200 meter. Man kunne skyte så mange serier man ville ved å betale 25 øre for hver, men bare den beste var tellende.

Stor aktivitet

Både trening og konkurranser fortsatte med stor aktivitet og Skyttarlaget stod nå så godt som helt selvstendig, men det var felles kasse og regnskap med Idrottslaget. Antallet skyttere i 1917 var 29. I vinterhalvåret 1917/18 ble det fortsatt med mye feltmessig skyting, og laget tok sin andre aksje i Forsvarspokalen.

På halvårsmøtet 18. april ble P. A. Indrelid valgt til formann i Skyttarla-

get. Skytevirksomheten fortsatte på Årvoll. Det var visse vansker med å få kjøpt nok ammunisjon dette året, men det ble likevel ny fremgang og antallet skyttere var nå 39. Beste skytter dette året ble M. Halleland, med H. Angaard som nr. 2.

Reorganiseringen

5. november 1918 ble det etter forslag fra A. *Renolen* (som da var formann i Idrottslaget) enighet om at Skyttarlaget burde stå helt fritt, og igjen bli et selvstendig særlag i Bondeungdomslaget. Skytterne skulle i henhold til dette innbys til et stiftelsesmøte, velge eget styre og med egne vedtekter. Overskuddet i kassen skulle deles likt mellom Skyttarlaget og Idrottslaget. Dette ble godkjent av Bondeungdomslaget.

12. mars 1919 ble Skyttarlaget i Bondeungdomslaget et selvstendig særlag i BUL igjen. Til formann ble valgt H. *Thue* og i styret ellers; O. Grov (kasserer), B. Tveiten, A. Aas og O. Trøstholm. Skytemessig fortsatte virksomheten som tidligere.

Vinteren 1918/19 vant laget sin 3. aksje i Forsvarspokalen, og dermed til odel og eie.

Økt aktivitet

I 1919 ble det mer system også i sommerskytingene, med økt deltakelse og bedre resultater. Det ble fra da av vanlig med 3 premieskytinger hver sommer. Dertil ble skytterne mer med i konkurranser i andre skytterlag. Av årsmeldingen for 1919 fremgår at laget hadde 63 medlemmer. Skytterlaget hadde fortsatt ikke egen bane, men på årsmøtet ble det referert at godseier Løvenskiold hadde gitt løyve til å bygge en skytebane over Grovmyra mot

---

I publikasjonen «Skyttersaken i Norge» for tiden fram til 1931, er det i avsnittet om Oslo Skyttersamlag gitt en fortegnelse også over skytterlag og lagsformenn. For Skyttarlaget i BUL heter det at laget fra først av het BUL og Nesodden Skytterlag. Deretter bare Nesodden. Laget var i virksomhet i 3 år og ble så borte som lag i DFS til 1917. Som formann i 1906 er ført opp Einar Liberg, i 1907 M. A. Winsvold og i 1908 A. Agnor.

Dette stemmer ikke med Bondeungdomslagets 30-årsskrift for årene 1899 til 1929. Det kan ikke være annet enn dårlig historieskriving og stokking av historisk kildemateriale, muligens også noe gjetning på grunn av manglende eller ufullstendige kildeopplysninger. Nesodden er aldri nevnt i BULs 30-årsskrift der også Skyttarlaget er fyldig beskrevet. Nesodden Skytterlag ble stiftet i 1862 og tilhørte Follo Skydeforening i Centralforeningen. Laget ble borte ved opprettelsen av DFS med virkning fra 1893. Er deretter nevnt igjen først i 1940.

Kartehaug i Nittedal. Det ble imidlertid ikke noen banebygging. Skyttarlaget inngikk istedet leieavtale med Oslo Østre Skytterlag om fortsatt bruk av banen på Årvoll.

Fortsettelsen

Skyttarlaget i BUL var et meget aktivt skytterlag, med mange gode skyttere og forkjempere for skyttersaken blant sine medlemmer. Foruten virksomheten innen laget deltok mange av skytterne regelmessig i større og mindre stevner og hevdet seg bestandig meget godt.

Skyttarlaget var i sitt lagsarbeid alt fra reorganiseringen i 1919, preget av å søke fram til stadig nye og aktivitetsskapende tiltak. Dette var noe av lagets styrke. Av de historiske dokumenter fremgår at oppfinnsomheten blant BUL-skytterne var stor og forteller om mange tiltak og aktiviteter som kunne være forbilder også for den senere tid.

I tillegg til de ordinære årsmøter og styremøter hadde Skyttarlaget i BUL også faste halvårsmøter. Dette var et verdifullt organisasjonsmessig innslag i lagsarbeidet. Det gjorde sitt til både samhold og fellesskap i laget. Hver høst etter sesongavslutning var det fest med premieutdeling i Teatersalen i Bøndernes Hus.

Medlemstallet i de første 10 år etter reorganiseringen i 1919 varierte mellom 55 og 65 . Fra 1930 og utover til 1936 var også Skyttarlaget i BUL preget av tilbakegang i medlemstallet, – noe som kan henføres både til den økonomiske lavkonjunktur og myndighetenes negative forsvarsmessige innstilling.

Salongskyttarlaget

Allerede på årsmøtet 1923 ble det drøftet om Skyttarlaget skulle starte et Salong-skyttarlag, men husspørsmålet gjorde dette foreløpig ikke aktuelt. Spørsmålet ble tatt opp igjen senere, og på årsmøtet 23. januar 1929 ble et slikt lag stiftet. Regler ble utarbeidet og vedtatt. Laget skulle være underavdeling av Skyttarlaget i BUL. Medlemskontingenten ble satt til kroner 1,oo.

Salongskyttarlaget viste seg imidlertid ikke å ha livets rett, og ble besluttet nedlagt på årsmøtet 27. januar 1931.

Festskrift

I 1929 fikk Skyttarlaget forespørsel fra Bondeungdomslaget om å delta i et festskrift i forbindelse med BULs 30-årsjubileum. Skyttarlaget fikk en særdeles bred omtale i dette 30-årsskrift, – ialt 15 trykksider i et meget interes-

sant bokverk. Dette forteller i klar tekst at Skyttarlaget hadde høg status som særlag i Bondeungdomslaget.

Ny krigstid
Ved utbruddet av den annen verdenskrig høsten 1939, vokste forsvarsviljen igjen blant folk. Dette kom også til uttrykk med en sterk aktivitetsøkning i den forsvarstilknyttede organisasjon Det frivillige Skyttervesen generelt. Det samme skjedde såvel i Skyttarlaget i BUL og i de øvrige skytterlag i Oslo Skyttersamlag. Skyttere landet over gav instruksjon i våpenbruk, og spesielt stor var instruksjonsvirksomheten vinteren 1939/40. I januar 1940 startet BUL-skytterne opp med instruksjon og forberedelse til skyteøvelser i Landbrukssalen i Bøndernes Hus, men husspørsmålet kom til å begrense virksomheten. BUL-skytterne assisterte også med instruksjonsskyting i Oslo Østre Skytterlag på Årvoll. De siste øvelser som BUL-skytterne var med i på etterjuls-vinteren 1940 var deltakelse i Forsvarsrennet i Sørkedalen og Oslo Skyttersamlags vinterstevne i feltskyting på Årvoll. Fra 9. april 1940 var det av velkjente grunner ingen skytterlagsvirksomhet i BUL som i DFS skytterlagene for øvrig.

Fredstid igjen

Allerede 30. mai 1945 startet Skyttarlaget i BUL opp igjen med årsmøte. Styret fra før krigen fortsatte med uforandret sammensetning og med veteranen Olav *Kristvik* som formann. I styret var ellers Brynjulf Uppheim, Ivar Orvedal, Hans Ingelsrud og Reidar Kongskog. Skyttarlaget fikk fortsette på Oslo Østres bane på Årvoll. Men mye måtte ordnes opp både med banen og andre ting. Skivemateriell og våpen var gått tapt. Geværspørsmålet gjorde at skytevirksomheten ikke kunne komme igang igjen før senhøstes. Ved utlån av 20 Krag-Jørgensen geværer fra det militære kom skytingen etter hvert igang. Skyttarlagets virksomhet ble i de etterfølgende år på nytt stor og BUL-skytterne fortsatte med å markere seg med god gammel styrke. Kjente skyttere plasserte seg høgt på resultatlistene både innen Skyttersamlaget og i stevner andre steder både på bane og i felten. Også organisasjonsmessig gjorde de seg gjeldene. Medlemstallet økte og var på sitt høyeste i 1950 med 74 aktive medlemmer.

Når noen svikter
Landet vårt var i 1940 dessverre ikke forsvarsmessig rustet til å møte okkupasjonen 9. april og den etterfølgende 5 års krigstilstand. «Av skade blir

man klok», – sier et gammelt ord. Men man kan også bli klok for sent. I tillegg kommer godtroenhet og likegyldighet, som kan få katastrofale følger. Den generasjon som opplevde krigstiden lærte noe vesentlig: At «Frihet og liv er ett», slik Nordahl Grieg, under krigen skrev i sitt dikt – 17. mai 1940. Vi ble den gang frarøvet vår frihet, men ville ha den tilbake. Det kostet mange liv, – også norske. Etterhvert som avstanden fra krigstid til nåtid blir lengre, kan nye generasjoner bare danne seg et bilde av okkupasjonstiden og virkeligheten gjennom historiske beretninger. Men det blir aldri den virkelige virkelighet. At mange av de som burde huske, har hatt lett for å glemme, er en annen virkelighet.

Men fra krig til fred. Vi skulle videre. «Aldri mer 9. april» sverget befolkningen. Nå skulle landet bygges opp igjen, – både forsvarsmessig og på annen måte. Fred og frihet skulle sikres. Som en forsvarstilknyttet organisasjon ville Det frivillige Skyttervesen (DFS) også nå være med. Dette kom klart til uttrykk i økt tilslutning og aktivitet i skytterlagene over hele landet.

BUL-skytterne

Til tross for mange problemer i oppstartingsfasen i 1945 og de første etterkrigsår, ble allerede 1946 et svært aktivt år. De tidligere tradisjonelle skytinger, med vandrepokaler og faste trofeer, kunne etter hvert tas opp. Likeledes lagkonkurranser mot andre lag. Blant disse Oslo Østre Skytterlags Skilag i langrenn med skyting, Skedsmo Skytterlag i baneskyting og Nittedal Skytterlag i terrengskyting og i langrenn med skyting.

Krigstiden, der både krigsdeltakelse, deltakelse i Mil.Org. fra mange av skytterne, og engasjement på forskjellig vis i den generelle motstandsbevegelse, og den etterfølgende «kalde krig», tilsa at man fortsatt burde holde «kruttet tørt».

Skytebanespørsmålet

Som nevnt tidligere hadde Skyttarlaget i BUL ikke egen skytebane. Laget holdt både øvelser og stevner på Oslo Østres bane på Årvoll, i henhold til inngått leieavtale. I 1927 fikk Skyttarlaget til behandling fra banekommisjonen i Oslo Skyttersamlag et forslag til sentralbaneanlegg for skytterlaga i Oslo. Lagsstyret støttet denne tanke, under forutsetning av at Oslo Østres bane ikke kunne benyttes og kostnadene ikke oversteg BUL-lagets økonomiske evne.

Oslo Østres bane ble mye ødelagt under krigen og dette satte naturlig nok sitt preg på skytterlagenes aktivitet. Skansen på 300 meter måtte opp-

En stor del av BUL-karene var med i krigshandlingene våren 1940. Allerede høsten 1940 ble det dannet en motstandsgruppe av medlemmer fra skytterlaget og Idrottslaget. 40–50 mann drev regelmessig kondisjonstrening i Nordmarka, blant annet også illegalt langrenn, der gutter også utenfor BUL var med. Flere av BUL-karene fikk under krigen viktige oppgaver i motstandsbevegelsen. Andre tok seg enten over til England eller til Sverige. Ikke alle fikk oppleve freden.

Disse to bildene gir et glimt av noen av dem i aktivitet i Mil.Org. i mai 1945. Dagens oppdrag gjennomgåes, og karene er klare til innsats.

rustes, men myndighetene fant ikke å kunne tildele byggematerialer til dette. Det ble derfor trangt om plassen og umulig å kunne avholde de vanlige premieskytingene i laget. Først 1. november 1945 kunne Skyttarlaget holde skyting på 100 meter og 9. desember skyting også på 300 meter.

Etter hvert bedret forholdene seg. I 1946 fikk laget tildelt et sterkt begrenset antall skiver i henhold til leiekontrakten, men med tilsagn om å få bruke flere når forholdene tilsa dette. I 1947 ble baneforholdene bedre etter mye arbeid og dugnadsinnsats. Baneleien på Oslo Østre var nå kroner 400,00. Dertil betalte hver BUL-skytter kroner 2,00 pr. skytedag.

Våpen og ammunisjon

Skyttarlaget i BUL hadde før krigen en bra beholdning av gode geværer, både skyttere privat og lagsvåpen. Bare 5 mann i laget fikk tilbake sine geværer etter krigen. I 1946 ble det budsjettert med kjøp av 2 lagsgeværer à kroner 165,00.

De utlånte 20 geværer fra det militære, hadde dårlige piper og nye piper var ikke å få kjøpt. I 1947 fikk laget låne ytterligere 20 geværer fra det militære, og hadde dermed 40 militærrifler i alt. Likevel var det enda en del skyttere som ikke hadde eget gevær. Etter hvert ble det tilgang på nye piper, først fra Sverige i 1947 og i 1948 også fra Danmark. Dermed bedret situasjonen seg.

Den ferdigladde ammunisjon, som var å få kjøpt den gang, var imidlertid ikke av beste kvalitet. Dette ga seg utslag i skyteresultatene. Hjemmelading syntes å være et bedre alternativ og dertil fikk man også patronene til halv pris. Ellers var geværsprengninger et ikke ukjent problem i noen år.

Lagsaktiviteten

Denne generelle oversikt for Skyttarlaget i Bondeungdomslaget forteller i korthet om laget rent organisasjonsmessig. For å gjøre historien mer fullstendig, skal det i det følgende gis noen glimt også fra lagets virksomhet både på skytebanen og i feltmessige øvelser. BUL-skytternes historie er jo også noe av Skytterlaget Rifleringens historie.

Denne oversikt er av praktiske grunner gitt periodevis henholdsvis for 1920-årene, 1930-årene og etter krigen. Avslutningsvis gis et kort resymé og fortegnelse over Skyttarlagets tillitsmenn gjennom årene.

1920-årene

Etter reorganiseringen av Skyttarlaget i BUL i 1919 var lagsaktiviteten i de første årene naturlig nok preget av en oppbyggingsfase. Men virksomheten kom snart inn i mer ordnede former og økt aktivitet. Internt hadde laget i 1922 flere arrangementer som fikk fast og tradisjonell plass i programmet. Det ble oppsatt vandrepokaler i spesielle skytinger.

Vårpokalen, som i 1921 ble gitt av en privatperson med signaturen Th. M. Denne skulle skytes om hvert år med 15 skudd på 400 meter på den første premieskyting om våren.

Midtsumarpokalen, ble satt opp i 1922 av en av lagets skyttere. Som navnet sier skulle denne skytes om på midtsumarstevnet i laget, med 20 skudd mot grå figurskive.

Haustpokalen, hadde laget fra før reorganiseringen. Denne ble det skutt om på lagets høstskyting.

Damenes premie. Fra damene i Bondeungdomslaget ble det i 1923 og de etterfølgende år satt opp en Damenes premie.

EK-pokalen, som ble gitt av gullsmed EK i noen år, første gang i 1923, ble det skutt om på Erteskytinga om høsten som avslutningsskyting på banesesongen. Denne ble fulgt opp med en årlig pokal senere, med betegnelsen Ertepokalen.

Representantpokalen, en vandrepokal i skytingen om uttak av lagets representanter til lagskytinger, ble satt opp i 1928.

Snøggpokalen, vandrepokal satt opp i 1929 i skyting mot selvanvisende figur med flest skudd og treff på 1/2 minutt.

Presspokalene, årvisse pokaler på 200 og 400 meter mot grå figurskive som trening foran mesterskapsskytingene, – første gang i 1925.

Vandrepremie, til hvert års bestemann i lagkonkurranser.

Rekordmedaljene, var en ordning fra før 1919. De ble tildelt beste skytter, i klasse 1, 2 og 3 i en spesiell skyting med 2 x 15 skudd. Denne medaljebetegnelse fortsatte til slutten av 1920-årene. Senere (1930) ble navnet Klassemedaljene.

Stor stevnedeltakelse

Foruten skyteaktiviteten internt i Skyttarlaget, ble det stor stevnedeltakelse også utenfor laget. Allerede i 1920 var laget representert med 3 mann på Landskytterstevnet i Molde. Det ble gitt et reisetilskudd fra laget, en ordning som fortsatte også i de nærmest etterfølgende år. På Landskytterstevnet i 1924, da stevnet ble arrangert av Oslo Østre Skytterlag, deltok BUL med 30 mann.

I 1924 markerte Skyttarlaget sitt 20-årsjubileum med en spesiell skyting, der representantskap og styre i BUL var invitert. Det ble stor deltakelse og et vellykket arrangement.

I 1927 ble Haustpokalen vunnet til odel og eie av S. Amundrud, men av lagets protokoll fremgår at: «*Dei vyrde herrar i forretningsstyret i BUL har vore so gilde at dei igjen har gjeve Skyttarlaget ein ny pokal*».

Feltskyting, – eller terrengskyting som var den eldre betegnelse, fikk etter hvert en bred plass i Skyttarlagets aktivitet, både internt og ved delta-

kelse i stevner andre steder. I 1924 arrangerte laget sitt første åpne stevne for skyttere innen samlaget, på Oslo Østres bane-område på Årvoll. Terrengskytingen viste seg å bli et vellykket tiltak og ble omfattet med stor interesse og deltakelse utover i 1920-årene.

Lagkonkurranser med andre skytterlag ble tatt opp i 1928. Den første var en pokalkonkurranse mellom Skyttarlaget i BUL og Skedsmo Skytterlag. Begge lag stillte med 7 mann, hvorav de 5 beste var tellende. Programmet var 15 skudd på 400 meter.

BUL vant både denne og mange andre lagkonkurranser i de etterfølgende år.

1930-årene

Etter en tilbakegang i Skyttarlagets medlemstall i første halvpart av 1930-årene, – slik utviklingen var for DFS generelt, satte «ufredsskyene» i siste halvpart av denne

l0-års perioden etter hvert sitt preg på aktiviteten. Medlemstallet økte igjen. Feltmessige skytinger fikk et stadig større omfang. I baneskytingen fortsatte de faste premie- og pokalskytinger som tidligere, både internt i laget og med sterk representasjon på stevner utenfor laget.

På Landsskytterstevnet på Gressholmen i 1934 deltok BUL-skytterne med 22 mann.

Pokalskytingen mot Skedsmo Skytterlag fortsatte, og i 1937 vant BUL den tredje vandrepokal til odel og eie.

På samlagsstevnet for Oslo vant BUL-skytterne S. Amundrud og Ivar Orvedal den populære Skymoens Kanne i 1934 og 1935.

Dette for å nevne noe. Men at det ikke bare var alvor når BUL-skytterne møttest til dyst forteller årsberetningen for 1937 en liten historie om:

«Målarmeister Brynjulf Uppheim møtte ikkje fram til pokalkonkurransen mot Skedsmo, og for dette vart han ilagd ei bot på 2 fenalår. Desse skulle forterast av skyttarane i fellesskap på stemna i 1938».

Skyttarlaget i BUL hadde et godt samarbeid med Oslo Østre Skytterlag. I 1931 ble det innstiftet en pokalkonkurranse mellom de to lagene i forbindelse med Erteskytingen. Vandrepokalen som ble satt opp av BUL-laget, hadde navnet Kameratpokalen.

I 1930-årene holdt BUL og Oslo Østre terrengskyting mye i fellesskap. For å fremme interessen for langrenn med skyting satte de opp en vandrepokal også i denne øvelse. Løypa var 12 kilometer og antallet skudd 10.

BUL-skytterne deltok år om annet også i mange større feltmessige konkurranser. Lagets årsberetning fra 1930 forteller en liten historie fra det Militære meldingsløpet i 1930:

«Nokre av deltakarane fekk eit par mansjettknappar som ei påskjønning for innsatsen. Dei var pene å sjå på, men diverre ubrukande for ungkarar som ikkje hev kjering til å hjelpa seg med å setja dei i».

Deltakelsen i Forsvarsrennet var årviss. BUL-skytterne deltok også i Militært langrenn, og i slutten av 1930-årene fikk langrenn med skyting et økende omfang. Særlig var aktiviteten vinteren 1939/40 stor, da krigsskyene ble stadig mørkere. BUL-skytterne hevdet seg ofte i toppen av resultatlistene. I et patruljeløp på Årvoll ble laget nr. 2 med sitt l0-mannslag og i Forsvarsrennet i Sørkedalen ble det BUL-seier med 5-mannslaget.

Oslo Skyttersamlags vinterstevne i feltskyting, ble det siste før krigsutbruddet den 9. april.

Etter krigen

Skyttarlaget i BUL tok opp igjen sin virksomhet, – slik skytterlagene i DFS generelt gjorde, – så snart det var fred og frihet igjen i landet våren 1945. Årsmøte ble, som nevnt tidligere holdt allerede 30. mai, men det tok naturlig nok noe tid før skyteaktiviteten kunne komme igang. Skytebaneforholdene, våpen- og ammunisjons-situasjonen skapte problemer. I baneskytingen ble det verken i 1945 eller 1946 mulig å avvikle alle de interne skytinger i laget på grunn av at skytebanen på Årvoll var blitt mye ødelagt. Skytemessig hevdet laget seg tross alt godt på stevner, både innen og utenfor skyttersamlaget. I lagkonkurransen på samlagsstevnet 1946 ble BUL-skytterne nr. 2, – en plassering som tilsvarte vinner av Det lille Vandreskjold, – som ble satt opp i 1951.

I 1947 begynte aktiviteten å komme i mer normalt gjenge igjen. Alle tradisjonelle interne skytinger ble fra nå av avviklet og det ble igjen deltakelse på en rekke åpne stevner. Som vanlig var det deltakelse på Landsskytterstevnet. Antallet aktive skyttere var dette året 68 og antallet bokførte

skudd 24.500, mot 6.000 året før. I 1950 ble Landsskytterstevnet arrangert av Oslo Østre Skytterlag. BUL-laget deltok der med 40 mann. Det ble en bra premiehøst på stevnet. Dette året hadde laget 74 aktive skyttere og antall bokførte skudd var 33.600.

Terrengskyting og annen feltmessig skyting fikk spesielt i den første etterkrigstiden et relativt stort omfang igjen. Terrengskytingen, eller feltskytingen hadde da et helt annet feltmessig mønster enn hva den fikk ett par l0-år senere. Både standplasser og figurenes plassering var langt fra som den senere tids «strømlinjede» system. Framrykning og skyting mot oppdukkende eller bevegelige mål hørte gjerne med i opplegget. Jo visst var det «andre boller» den gangen.

BUL-skytterne var fra 1946 og utover jevnlige deltakere både i terrengskytinger, Militært langrenn og i Forsvarsrennet. I 1948 var konkurransen i Forsvarsrennet uvanlig hard, heter det. – Men BUL ble nr. 3 i lagkonkurransen og la beslag på 2. og 3. plass individuelt. 164 mann startet i dette rennet. Ellers ble det mange topplasseringer i terrengskytinger og i langrenn med skyting både individuelt og lagmessig.

I Oslo Skyttersamlags terrengskyting vant BUL Vinterpokalen både i 1949 og 1950, og BULs Ivar Orvedal ble i 1950 Samlagsmester i terrengskyting.

Skyttarlaget i BUL var nå kommet inn i en sterk periode igjen, både på banen og i feltmessige øvelser. Av topplasseringer nevnes at Arne Røgden fikk mesterskaps-medalje på Landsskytterstevnet i 1950 og mesterskapsstjerne både i 1951 og 1952. Johan Troldmyr fikk mesterskapsmedalje i 1952 og Ivar Orvedal fikk samme år sin stjerne nr. 3. Han fikk medaljen i 1937.

Om resultater vises til skyttarlagets arkiverte protokoller.

Erteskytingen

Erteskytingen var hvert år den avsluttende skyting i banesesongen. Den er først nevnt i årsmeldingen for 1924, der det heter at: «Gullsmed Ek har gjeve ein pokal som det vert skote om på Erteskytinga. Skytinga vart avslutta den 19. oktober med sams middag på Østreheim mellom lagsfolka i Østre Skytterlag og Skyttarlaget i Bondeungdomslaget.»

I Oslo Østre var Erteskytinga en gammel tradisjon som siste skyting på banen om høsten. Den ble avsluttet med en Ertefest, der menyen var erter, kjøtt og flesk. I 1931 ble det en pokalkonkurranse mellom de to skytterlagene, hvor «Kameratpokalen» inngikk i Erteskytingen. BUL stilte med 8 mann, hvorav de 4 beste var tellende. Østre stillte med 12 mann, hvorav de

8 beste var tellende. Lag med beste gjennomsnitts-poeng vant en aksje i pokalen. BULs lagskyttere ble så invitert på Østres Ertefest. Det ble mye Østredominans i denne pokalskytingen. BUL vant i 1936 og 1939. Ellers ble det Østre som drog avgårde med pokalene, som ble erstattet med nye 3 ganger. Erteskytingen fortsatte også i etterkrigsårene. Pokal nr. 1 (oppsatt i 1931), pokal nr. 2 (oppsatt i 1934), pokal nr. 3 (oppsatt i 1938) og pokal nr. 4 (oppsatt i 1949). BUL deltok i 1949 med 29 skyttere i Erteskytingen. Hvert års vinner blant BUL-skytterne fikk Ertepokalen/premien, som var en årlig premie.

Resymé

I et avsluttende resymé om Skyttarlaget i BUL, kan det konkluderes med at lagets historie danner et interessant innslag om skyttersaken i landets hovedstad. Laget ble stiftet i 1905 som Bondeungdomslagets første særlag. Unionsoppløsningen, og den spente situasjon i den forbindelse, skjerpet forsvarsinteressen, samtidig som det var et sterkt og alminnelig ønske om et fritt og selvstendig Norge. Alvor og pliktfølelse kom sterkt til syne også blant byens innflytterungdom. Rundt 30 mann gikk sammen om å danne et skytterlag tilsluttet Det frivillige Skyttervesen.

Skyttarlaget var ute av drift i en periode fra 1910, men kom tilbake ved utbruddet av den første verdenskrig, men da i tilknytning til Idrottslaget i BUL. Spesielt må nevnes BUL-skytternes aktivitet i feltmessige skytinger fra da av.

Organisasjonsmessig var nok laget litt «uryddig» fram til 1919. Ved en reorganisering kom lagsdriften inn i mer ordnede former. Det ble et lag i stadig fremgang og med relativt høg aktivitet. En idérik og dyktig ledelse arbeidet målbevisst. Samarbeid og dugnadsånd var en ufravikelig drivkraft.

Det ble samarbeidet med andre skytterlag, både om arrangementer og lagkonkurranser. Spesielt må nevnes Oslo Østre Skytterlag, der BUL hadde et meget godt samarbeid både om bruken av skytebanen på Årvoll og på andre måter. Samarbeid og fellesskap både på skytebanen og i festlig lag var med å gi laget trivsel og gode arbeidsforhold. Nevnes skal også at BUL-skytterne på etterjuls-vinteren 1939/40 assisterte Østre-skytterne med våpeninstruksjon og instruksjonsskyting på Østreheim. Feltskyting var hele tiden et stort innslag i lagsaktiviteten i BUL, med deltakelse blant annet i Forsvarsrennet og Militært langrenn.

30. mai 1945 startet laget opp igjen med å avholde årsmøte. Etter hvert

kom også skytevirksomheten i gang, etter godt og tradisjonsrikt mønster. Høsten 1953 begynte en ny epoke i BUL-skytternes historie ved at det ble tatt opp forhandlinger med Skytterlaget By og Bygd om sammenslutning til en lagsenhet. Det kan være mye å lære av fortiden.

Selv med all verdens nye tekniske fremskritt, nye forhold å arbeide under, vil den nære fortid og historien alltid være et fundament for fremtiden.

Lagsformenn i Skyttarlaget i BUL

1905–1906:	J. Stubdal	1924–1925:	I. Bjørknes
1907–1909:	E. Liberg	1926:	O. T. Eggerud
1910–1913:	*(ikke i aktivitet)*	1927:	O. Vallesværd
1914–1916:	*Felles ledelse med Idrottslaget*	1928–1929:	H. A. Voll
		1930–1931:	I. Bjørknes
1917:	S. Wefald	1932–1934:	M. Henriksen
1918:	A. Renolen	1935–1940:	O. Kristvik
1919–1920:	H. Thue	1945–1947	O. Kristvik
1921:	P. A. Indrelid	1948–1951	R. Kongskog
1922–1923:	I. Flatland	1952–1953	A. Røgden

På årsmøtet 30. mai 1945 ble hele styret gjenvalgt.

Styremedlemmer 1919–1953

O. Grov	1919	H. Thue	1923
Bj. Tveiten	1919	O. Opseth	1924–25, -28–29
A. Aas	1919	T. Moene	1924
O. G. Trøstheim	1919–20	L. Wehus	1924–25
P. A. Indrelid	1920	O. Thunem	1925–26, -28–29, -35–38
H. Angaard	1920–21		
O. T. Eggerud	1920–21, -23–25	H. Dalaker	1926–27, -32–33
S. Amundrud	1921–22, -32–33	K. Hauge	1926–27
H. Vallesværd	1921–22, -28, -32–33	R. R. Thunheim	1926–27
		H. A. Voll	1927, -30
A. Bakken	1922–23	O. Hauge	1928–29, -34–37, -50–51
O. Mogan	1922–23		

O. Kristvik	1929–30	E. Teigen	1947–48
H. Lund	1930–31, -34–39	L. Pålgard	1949–50
B. Bakke	1930–31	J. Støkke	1949
B. Uppheim	1931–32, -36–40, -45–46	H. Funderud	1949
		O. Vethe	1949–50
M. Henriksen	1931	J. Troldmyr	1950–53
G. Jobråten	1933–34	A. Røgden	1951
H. Håkonsen	1934–35	O. Troldmyr	1951–53
I. Orvedal	1938–40, -45–46	K. Tærum	1952–53
H. Ingelsrud	1939–40, -45–48	E. Orvedal	1953
R. Kongsskog	1940, -45–48	O. Hauge	1951–52
J. Hagen	1947–48		

Styreledere før 1919

Det første styret i Skyttarlaget i BUL var, foruten formannen, – R. Steinsvik, R. Bernthoft, E. Liberg og J. Øyen.

Initiativtaker til stiftingen: Severin Eskeland.

1914: B. Dokk m.fl. tok opp igjen skytingen, men laget var da inkludert i Idrottslaget.

1916–1918: Skytenemnd: J. Søfteland, S. Wefald, Birkeland og O. G. Trøstheim, A. Renolen, J. Sørli, M. Slindre, P. A. Indrelid og M. Halleland.

Skytenemnda ble valgt av ledelsen i Idrottslaget.

Fra og med 1919 var Skyttarlaget utskilt fra Idrottslaget, ble selvstendig særlag i BUL og valgte selv sin ledelse.

Skytterlaget by og bygd

Bakgrunn

Skytterlaget By og Bygd ble stiftet 28. februar 1946. Det frivillige Skyttervesen (DFS) fikk straks etter krigsavslutningen i 1945 en sterk økning i sin tilslutning og aktivitet. Nye skytterlag ble stiftet, lag som i førkrigstiden var mer og mindre passive tok opp igjen sin virksomhet, og antallet skyttere økte år for år. Noen få tall illustrerer dette:

	Antall skytterlag	Antall skyttere	Antall skudd
1935	1009	33.900	3,33 mill.
1939	1091	44.100	4,31 mill.
1945	1230	90.200	3,35 mill.
1947	1687	115.600	9,90 mill.

Stiftelsesmøtet

Bakgrunnen for stiftelsen av Skytterlaget By og Bygd var den samme som for andre skytterlag: – Å virke for skyttersaken og forsvaret slik DFSs formålsparagraf tilsier. Det var By og Bygdelagsforbundet i Oslo som tok initiativet til stiftelsen. Daværende formann i forbundet, kaptein Osmund *Pramm*, innkalte medlemslagene til møte den 28. februar 1946. Hensikten var å høre om det var interesse for stifting av et skytterlag innen By og Bygdelagsforbundet. 30 interesserte møtte fram. Kaptein Pramm redegjorde for saken, og etter at flere hadde uttalt seg ble det enstemmig besluttet å starte et skytterlag i forbundet. Skytterlaget fikk navnet By og Bygdelagsforbundets Skytterlag. Medlem nr. 1 ble Bjarne Guttormsen, journalist i Morgenposten og ivrig bygdelagsmann.

Johs *Bakke*, Vingerlaget, som var en av Oslos beste skyttere og en dyktig skytter-administrator, ble valgt til formann og Osmund Pramm til viseformann. Som øvrige styremedlemmer ble valgt Gunnar Guldvog, Hjalmar Ødegård og Gottfred Ås.

Styret fikk i oppdrag å sørge for de nødvendige formalia med innmelding av laget i skytterorganisasjonen DFS, samt få utlånt geværer, leie av skytebane m.v.

Det første driftsår

Skytterlaget By og Bygd skulle vise seg å bli et lag med relativt stor aktivitet alt fra starten av . I begynnelsen av mai hadde laget 102 medlemmer. På et medlemsmøte som ble avholdt 12. mai, der 50 medlemmer var tilstede, kunne det opplyses at det etter henvendelse til Skytterkontoret, var blitt lovet utlån av geværer. Det var ordnet med bruk av Oslo Østre Skytterlags bane på Årvoll. Det ble på samme møte behandlet forslag til vedtekter. Navnespørsmålet ble drøftet, da det vedtatte navn på stiftelsesmøtet viste seg å være for langt og tungvint.

7. juli kunne første øvelsesdag på skytebanen holdes og 30 mann møtte. Senere fulgte flere øvelsesskytinger, og 9. september en premie- og pokalskyting hvor 50 mann deltok. Vandrepokal ble satt opp av Vingerlaget. Første aksje i denne fikk Johs. Bakke.

En spesiell skytekonkurranse mellom by og bygdelagene ble et fast årlig arrangement. Denne ble første gang holdt 10. november 1946, der 10 bygdelag møttes til dyst på Gressholmen skytebane. Vingerlaget vant, med Hedmarkslaget som nr. 2 og Trønderlaget som nr. 3. Alfred Eriksen fikk første aksje i en vandrepokal oppsatt av By og bygdelagsforbundets damer.

Skytterlaget kunne avslutte sitt første driftsår med 136 medlemmer, hvorav 126 var aktive skyttere. Antallet bokførte skudd var 9.200. Klubbmester første året ble Johs. Bakke. Bakke ble samme året samlagsmester i feltskyting. Foruten lagets interne skytinger hadde laget deltakelse i Samlagsstevnet og i Høstmanøveren på Oslo Østre.

Av lagets årsmelding for 1946 fremgår at interessen hadde vært overraskende stor, og stor skytemessig fremgang kunne registreres hos de fleste. Skytterne ble etter hvert mer «scenevante», og laget kunne ta fatt på større oppgaver. Blant annet ville man i vinterhalvåret forsøke med feltmessig skyting.

Et aktivt skytterlag

Første ordinære generalforsamling ble avholdt medio februar 1947. 40 medlemmer møtte fram. Forslag til vedtekter for laget ble fremlagt og vedtatt.

§ 1, formålsparagrafen fikk følgende ordlyd: «Skytterlaget har til formål å vekke interessen for skyttersaken, samt virke for innflytterungdommens opplæring i våpenbruk.» Skytterlaget skulle være tilsluttet By og Bygde-

lagsforbundet og videre tilsluttet Oslo Skyttersamlag og være underlagt Det frivillige Skyttervesens lover og bestemmelser.

I § 2 om medlemsskap het det at: «For å bli medlem må man tilhøre et av By og Bygdelagsforbunets tilsluttede lag. Aktivt medlem (A-medlemmer) er enhver mann eller kvinne som skyter 30 bokførte skudd på lagets bane, er hjemmehørende i laget og har betalt sin medlemskontigent. Kontingenten er for aktive medlemmer kroner 10,- pr. år for 2. 3. og 4. klasse og kroner 5,- for 1. klass. Passivt medlem er den som betaler kroner 5,- i kontingent til laget. Passivt medlem har ikke stemmerett»

På generalforsamlingen 17. januar 1952 ble vedtektene endret litt, der det under «medlemsskap« ble formulert slik at «for å bli medlem må en tilhøre et by eller bygdelag i Oslo,» dvs. medlemsskapet ble ikke begrenset til bare lag tilhørende By og Bygdelagsforbundet.

Verdt å merke seg er også at det i § 5, Generalforsamlingen, ble anført at «Stemmerett i generalforsamling har kun aktive medlemmer». (Denne anførsel kom inn i DFSs lover for Skytterlag først ved oppdateringen av regelverket i 1995/97). Red. tilføyelse.

Navnespørsmålet

Styret hadde arbeidet videre med navnespørsmålet og fremmet forslag om at navnet endres til Skytterlaget By og Bygd. Dette ble enstemmig vedtatt på ekstraordinær generalforsamling 18. mai 1947. Både vedtekter og endelig lagsnavn var nå brakt i orden. Det skal i det følgende gis en oversikt over lagsdrift og resultater.

Skytebane

Skytebanespørsmålet ble naturlig nok en sentral sak for et nystiftet skytterlag. Som nevnt tidligere fikk laget skyte på Oslo Østres bane i 1946. Men det var trangt om plassen.

18. mai 1947 ble det inngått avtale med Oslo Skytterlag om bruk av banen på Gressholmen. Det ble stilt til disposisjon 4 skiver på 100 meter og 2 på 300 meter. Årsleien var kroner 300,-. Skytterlaget fikk disponere banen også i 1948, men mot en avgift på kroner 3,- pr skytter pr. gang. Innen laget ble det enighet om at det skulle ytes en godtgjørelse til skytterne for dette på kroner 1,- pr. gang. Det ble gjort avtale om bruk av banen på Gressholmen også for 1949 og 1950 for en årlig leie på kroner 500,-, og kroner 3,- i avgift som i 1948.

I 1951 ble det problemer igjen. Med plassmangel som argument ble fornyet kontrakt om bruk av banen på Gressholmen avslått. Oslo Østre ble da tilskrevet, da Østrebanen var blitt utvidet med 20 skiver til Landsskytterstevnet i 1950. På grunn av omkringliggende bebyggelse måtte imidlertid disse skiver tas ut av bruk igjen. Nye forhandlinger med Oslo Østre Skytterlag førte til enighet om at Skytterlaget By og Bygd skulle få avholde sine øvelses- og premieskytinger der i sommerhalvåret 1951. Kontrakten med Oslo Østre ble fornyet både for 1952 og 1953. By og Bygd hadde et meget godt samarbeid med Oslo Østre Skytterlag.

7. april 1952 ble det sendt søknad til godseier Løvenskiold om leie av standplasser på Løvenskioldbanen. Det ble imidlertid svart at Skytterlaget ikke kunne komme i betraktning før etter Verdensmesterskapet i 1952, og man hadde noe erfaring angående banens kapasitet. Søknaden ville bli vurdert på nytt ved årets slutt. I mars 1953 mottok Skytterlaget brev fra Norges Skytterforbund om at laget tilbys som en prøveordning bruk av banen noen hverdags ettermiddager. Dette var imidlertid ikke aktuelt og Skytterlaget bad i sitt svar om at søknaden om fast leieforhold ble tatt opp til ny behandling, da det blant annet var svært usikkert hvor lenge man fikk være på Oslo Østres bane på Årvoll.

Våpensaken

Våpenspørsmålet var for Skytterlaget By og Bygd, som for skytterlagene generelt, en sentral sak i de første etterkrigsår. Som nevnt tidligere ble det, etter henvendelse til Skytterkontoret, lovet utlån av Krag-Jørgensen geværer fra forsvaret, i likhet med hva andre skytterlag fikk. I begynnelsen av 1946 mottok laget 11 geværer. Etter hvert bedret våpensituasjonen seg. Medlemmene fikk også anledning til å kjøpe de utlånte geværer, til en pris på kroner 100,- pr. stk. I tillegg til de 11 geværer i 1946 fikk laget kjøpt ytterligere 12 geværer til samme pris.

Ammunisjonen

Selv om våpensituasjonen bedret seg, ble det fra mange av skytterne klaget over at ammunisjonsprisene var høge og la en demper på skyteaktiviteten. På general-forsamlingen i desember 1947 kom det uttalelser om at man ikke kunne vente den oppslutning om skyttersaken som var ønskelig. Det måtte ropes et varsko til myndighetene om dette. Det ble besluttet å kjøpe inn ladeutstyr til bruk for medlemmene, slik at det ble anledning å satse på hjemmeladning. Det ble arrangert spesielle ladekvelder for læring av hjemmeladning. I februar 1951 kom det skrivelse fra Bransjeutvalget i

DFS om at skytterlagene kunne få kjøpt et større parti patroner fra Raufoss Ammunisjonsfabrikker til pris kroner 0,25 pr. patron. Det ble besluttet at laget skulle kjøpe ca. 5.000 skudd, men for tiden var det vanskelig med så stort kontantutlegg. Lagsformannen Nils Kollandsrud tilbød seg da å låne laget kroner 1.000,- til formålet. Innkjøp ble foretatt. Noe senere ble det besluttet å meddele By og Bygdelagsforbundet at den som løser medlemsskap i Skytterlaget, får 30 skudd gratis og anledning til å skyte med lagets geværer. Dette som et ledd i å øke tilslutningen av nye skyttere fra by- og bygdelagene.

Medlemmer og skyteaktivitet

Medlemstallet lå jevnt over på rundt 105-115 aktive. Antallet avgitte skudd i lagets regi steg jevnt. Det begynte med vel 9.000 i 1946. Passerte 20.000 i 1950 og i 1953 ble det i alt avgitt 27.000 skudd, – et gjennomsnitt på 270 skudd pr. aktiv skytter. Dette forteller litt om både lagsdriften og skyteaktiviteten.

Aktiviteter som det ble satset spesielt på i Skytterlaget By og Bygd var feltmessig skyting, og de spesielle arrangementer for by- og bygdelagene. Men den alminnelige baneskyting skal selvsagt heller ikke glemmes.

Baneskytingen

Som nevnt tidligere kunne det nystiftede Skytterlaget By og Bygd starte sin virksomhet på skytebanen i begynnelsen av juli 1946, dvs. fire måneder etter at laget ble stiftet. Det ble lagt stor vekt på å legge terminliste og skyteprogrammer opp på en variert og interesseskapende måte, noe som skulle vise seg å svare til forventningene. Samhold og stå-på vilje var drivkraften til fremgang og gode resultater.

I 1947 ble det, foruten 14 øvelses- og premieskytinger innen laget, deltakelse fra flere av medlemmene både på Landsskytterstevnet og åpne stevner. I 1947 kom skytingen om DFSs Dugleiksmerke, som ble innstiftet i 1939, inn som fast på lagets terminliste. Det ble stor deltakelse, og det ble satt opp en spesiell pokal, Ferdighetspokalen, i denne skyting. Skyteprogrammet var det samme som for Dugleiksmerket, men med respitt for 1. og 2. klasse, med henholdsvis 30 og 10 poeng.

Baneskytingen fortsatte etter de samme retningslinjer i de etterfølgende år. I 1948 ble det satt opp ytterligere en vandrepokal, Treningsplaketten. Det ble skutt 30 tellende skudd, grunnlag og 2 x 10 skudd liggende.

Av resultatene i 1948 skal nevnes at det ble 3. plass for laget i Landsdelsstevnet for VIKEN II. Skyteferdigheten ble stadig bedre. By- og bygdelagsskytterne plasserte seg flere ganger i toppen på premielistene. I 1950 ble Landsskytterstevnet holdt på Oslo Østre på Årvollbanen. Flere av By- og Bygdelagsskytterne deltok og hevdet seg godt, bl.a. ved å vinne flere gavepremier. Samme år satte Hedmarkslaget og Numedalslaget opp hver sin vandrepokal. Begge skulle skytes om i baneskyting innen laget.

Det ble avholdt 14 øvelses- og premieskytinger på Gressholmen i 1950 og laget hadde nå 7 vandrepokaler i konkurranser innen laget.

Det fortsatte med høy og målrettet aktivitet også i de kommende år. Året 1951 ble avsluttet med 8 skyttere i klasse 4, 16 i klasse 3, 19 i klasse 2 og antallet avgitte skudd var nå kommet opp i 23.000. I 1952 steg antallet skyttere ytterligere og ble avsluttet med 11 i klasse 4 ved årets slutt. På samlagsstevnet for Oslo ble By og Bygd nr.2 i lagskytingen og årets vinner av det nyoppsatte Lille Vandreskjold, og på Landsskytterstevnet i Os ble det 3 gavepremier og 31 andre premier.

I 1953 hadde skytterlaget By og Bygd større aktivitet enn i noe tidligere år. Foruten Landsskytterstevnet ble det enda større deltakelse på større stevner utenfor Oslo-området. Det ble arbeidet videre med å få i stand en pokalkonkurranse med 4 skytterlag i Numedal skyttersamlag. Dette var lagene Fiskum, Rollag, Heistad og Blinken. Vandrepokal ble innkjøpt og gitt navnet *Vennskapspokalen*. Skytingen om denne skulle hvert år inngå i Fiskumstevnet. Fiskum tok første aksje.

By- og Bygdelagskonkurransene

De årlige By- og Bygdelagskonkurransene ble avholdt på Gressholmen hvert år til og med 1950, deretter på Oslo Østres bane. Deltakelsen var hvert år svært god. I 1947 deltok 75 menn og 3 kvinner, fordelt på 6 bygdelag. Numedalslaget vant lagskytingen. Fra og med 1948 ble bygdelagene delt inn i A-lag (de beste fra forrige år) og B-lag. Det året var 10 bygdelag representert. Numedalslaget vant også dette året lagskytingen i gruppe A, mens Trønderlaget vant i gruppe B. I 1949 vant Vingerlaget i gruppe A og Odalslaget i gruppe B. Vingerlaget vant gruppe A også i 1950, mens Kongsberglaget vant gruppe B. I 1951 vant Kongsberglaget begge lagskytingene. 68 skyttere fordelt på 10 lag deltok i skytingen.

By og Bygdelagskonkurransene fortsatte ellers etter de samme retningslinjer og med samme program både i 1952 og 1953. Vingerlaget vant i 1952 By- og Bygdelags-forbundets Vandrepokal til odel og eie med sin seier i gruppe A. Kongsberglaget vant i gruppe B. By- og Bygdelagsforbundet

satte i 1953 opp en ny vandrepokal. Første aksje i denne ble i 1953 vunnet av Kongsberglaget.

Det var også innstiftet en spesiell skyting for damene i disse konkurransene. Av de 70 deltakere i 1953 var 8 damer.

Feltskytingen

I Skytterlaget By og Bygd fikk feltmessig skyting en bred plass. Allerede første året, – høsten 1946, deltok endel av skytterne i Oslo Østres høstmanøver. Av årsberetningen for 1946 fremgår at man til vinteren (1947) ville forsøke seg med større feltmessige oppgaver. Skytterlagets første feltstevne ble holdt på Gjersjøen i Oppegård 16.mars 1947. Førsteklassingene i skytterlaga innen Oslo Skyttersamlag ble innbudt. Programmet var 3 x 6 skudd på henholdsvis 2 minutter, 1 1/2 minutt og 1 minutt. Innskudd kroner 5,oo. Avstandsbedømmelse mot 4 ukjente avstander var innlagt som egen øvelse. Det deltok 120 skyttere. 13. april holdt laget nok en terrengskyting, men da bare for lagets medlemmer.

I 1948 fortsatte man med terrengskyting for lagets medlemmer på Oslo Østres bane 8. februar. Åpent terrengstevne ble holdt på Gjersjøen 29. februar, med god deltakelse. Tyrigrava Kafé var kvarter for stevnet, slik det var i 1947.

I 1949 ble Gjersjøstevnet holdt 27. februar. Askim Gummivarefabrikk satte da opp en vandrepokal i langkonkurranse med forhåndspåmeldte skyttere. Skyttarlaget i BUL tok første aksje i pokalen. Skyteprogrammet var nå blitt utvidet til 4 x 6 skudd, med skytetider henholdsvis 45 sek., 1 minutt , 30 sek. og 1 minutt. På hold nr. to ble det skutt knestående. Det deltok 250 mann og det var det maksimale av hva man kunne klare ved Gjersjøen. Skytterne var fordelt med 30 mann i laget. Det var også pressskyting mot selvanvisende figur «Småen».

I 1949 ble det deltakelse i Forsvarsrennet, og som tidligere også i Oslo Østres høst-manøver, samt lagsmesterskap i terrengskyting.

I årsberetningen for 1949 heter det at: «Vårt lag har her gått i brodden og vist at det går an å arrangere terrengskytingene mer feltmessig enn det de vanligvis pleier».

På Gjersjøstevnet i 1950 ble det gjort enda en feltmessig vri på programmet. På hold nr. 1 og 3 ble lagene stoppet et stykke bak standplass. Det ble gitt orientering om skytingen. På kommando «Klar og Fram« ble klokka satt i gang. Framrykning til den nummererte standplass og ild mot målet skulle skje på ett og et halvt minutt.

Hovedprogrammet var som tidligere 4 x 6 skudd, men som ekstrasky-

ting var lagt inn et hold med 3 kne og 3 ligg på 45 sek. Skytterne uttalte sin begeistring for programmet og det ble et vellykket arrangement. Arrangørlaget vant selv lagskytingen.

Skytterlaget By og Bygds arrangementer av, og deltakelse i, feltmessige øvelser fortsatte, herunder deltakelse hvert år i Forsvarsrennet og i militært langrenn. Laget hadde alltid en fyldig terminliste med mange terrengstevner. Deltakelsen i Gjersjøstevnet var i 1951 på 126 mann, året etter 233 og i 1953 deltok 240 mann. I 1952 kom det en ordning med bidrag fra DFS på kroner 4 pr. skytter. Dette hjalp godt på økonomien med et slikt arrangement. I 1953 ble det også satt opp en vandrepokal til vinner i Gjersjøstevnet. Givere var ABA Parkettsliperi, v/lagsmedlemmene Karsten og Harald *Maaø*. Steinar Vestby, Askim ble vinner og fikk første aksje i pokalen. Råde skytterlag vant lag-skytingen.

By og Bygds feltskyttere hadde mange gode plasseringer. Harald *Maaø* ble i 1953 samlagsmester i feltskyting i Oslo Skyttersamlag, med solid margin til nr. 2. Morgenpostens journalist, Bjarne Guttormsen, skrev følgende: «Harald Maaø fra By og Bygd leverte en fantastisk prestasjon ved å legge inn 29 treff av 30 mulige, – 5 treff mer enn nærmeste konkurrent. Maaø er en usedvanlig rolig og kald kar som ved denne anledning vant et Oslomesterskap meget overlegent. 90 skyttere deltok.»

By og Bygds Damegruppe

I en omtale av Skytterlaget By og Bygd må også lagets Damegruppe være med. Skyting var jo lenge en typisk mannfolkaktivitet, men etter hvert har jo kvinnene kommet med i stadig større grad. Ikke lenger bare som kaffekokere, men som aktive skyttere. I mange skytterlag stiftet de damegrupper. Ikke for å ta opp konkurransen med mannfolka, men ganske enkelt for å bli engasjert i lagsarbeidet på forskjellig vis. Det hørte gjerne med at de også fikk prøve geværet litt. Slik var det også i Skytterlaget By og Bygd. Alt fra starten av laget i 1946, var det flere damer som var lags-medlemmer. De deltok i de årlige By- og Bygdelagskonkurransene med eget program. Mange viste seg å være ganske treffsikre, med Klara Pedersen fra Hedmarkslaget som eneren. Damegruppen ble stiftet, den 16. februar 1950, med Klara Pedersen som formann. Gruppen fikk ved starten 15 medlemmer. De holdt sine jevnlige sammenkomster og arbeidet aktivt for skytterlagets drift. Hvert år satte de opp en gavepremie i hver klasse i skytingen om By og Bygdelagsforbundets vandrepokal. De ga også sitt bidrag til feltmessig skyting.

På 5-årsfesten i februar 1951, overrakte de skytterlaget 200,- kroner til innkjøp av en selvanvisende figur.

Skyttelaget By og Bygd avsluttet året 1953 med 105 medlemmer, hvorav 101 hadde vært aktive i årets løp. Disse fordelte seg med 9 i klasse 4, 18 i klasse 3, 18 i klasse 2 og 56 i klasse 1. 8 av skytterne var damer. I baneskytingen hadde laget i 9 vandrepokaler og i det årlige åpne terrengstevne 2 vandrepokaler.

Ellers ble året 1953 et nytt merkeår i lagets korte historie under navnet Skytterlaget By og Bygd. Høsten 1953 ble konkrete forhandlinger om en sammenslutning med skytterlaget i Bondeungdomslaget tatt opp. Avslutningsvis skal det gis en kort oversikt over tillitsvalgte, medlemstall og andre ting av spesiell interesse.

Tillitsvalgte i Skytterlaget By og Bygd

Formann	Viseformann	Styremedlem	
Johs Bakke	1946–1950	1951–1952	–
Osmund Pramm	–	1946	1947–1948
Gunnar Guldvog	–	–	1946–1947
Hjalmar Ødegård	–	–	1946–1951
Gottfred Aas	–	–	1946–1947
Nils Kollandsrud	1951	1947–1950	–
Olav Marken	1952–1953	–	1948–1951
Harald Maaø	–	–	1949–1952
Ottar Voldene	–	–	1952–1953
Helge Soløsthagen	–	–	1952–1953
Anund Lande	–	1953	–

Av andre tillitsvalgte skal nevnes:
Ole Letmolie, Karsten Maaø, Alfred Eriksen, Johan Pedersen, Reidar Søtorp, Olaf Myrvang, A. Bjørndal, A. Solberg, A. Nygaard, Bernh. Rustad, Erling Eriksen, Lauritz Hagen, S. O. Mykstu, Fr. Lagrind, A. Bagstevoll, O. Lundby, K. Sannes, og fra kvinnesiden nevnes spesielt fruene Pedersen, Marken, Ødegård, Voldene og Langrind.

Antallet medlemmer og skuddantall

	Medlemmer i alt	Herav aktive	Antall bokførte skudd
1946	136	126	9 200
1947	120	114	11 800
1948	110	106	12 950
1949	116	113	14 200
1950	99	96	19 700
1951	106	105	22 850
1952	119	115	26 900
1953	105	101	27 100

Resymé

Når det gjelder de mange gode skyteresultater som ble oppnådd av By og Bygd-skytterne i de 8 årene fra starten i 1946 til sammenslutningen med BUL, vil det føre for langt å gå i detaljer. Det må bare vises til de arkiverte protokoller om dette og lagets imponerende aktivitet både organisasjonsmessig og skytemessig. At lagets skyttere, Johs Bakke og Harald Maaø ble samlagsmestere i feltskyting i henholdsvis 1946 og 1953, og at laget vant Det Lille Vandreskjold i 1952 (det ble satt opp først i 1951), og de mange topplasseringer på resultatlistene for øvrig, forteller best om den skytterånd og dugnadsånd som hersket i Skytterlaget By og Bygd.

Noen hevdet at det var mange nok skytterlag i hovedstaden fra før av. Og det kan så være. Men det var ikke alle innflyttere som følte seg riktig hjemme i bymiljøet. De søkte etter noe som hadde innslag fra det miljøet de kom fra, – bygdemiljøet. By- og bygdelagene ble en del av deres «hjemsted«. Skytterlaget BY og BYGD hadde hele tiden et nært samarbeid med BY- og Bygdelagsforbundet, og ble et sentralt bindeledd mellom forbundets skytterinteresserte medlemmer. Skytterlaget arbeidet målbevisst for å få fram et lag med et høgt aktivitetsnivå og med skyttere i toppklasse.

Sammenslutning

Da Skytterlaget By og Bygd flyttet til Oslo Østres bane på Årvoll fikk man den situasjon at det nå var to skytterlag innen bygdelagsbevegelsen i Oslo på samme skytebane. De var begge startet av innflyttere, – for innflyttere, og drev sine øvelser side om side. Det var derfor naturlig at de to lagene ble enige om å samle sine krefter til én lagsenhet. Rekrutteringsmessig stillte nok By og Bygd noe sterkere enn Skyttarlaget i BUL, etter at de i 1952 endret sine vedtekter til at medlemmer av alle by- og bygdelag i Oslo fra da av kunne bli medlemmer av By og Bygd.

I Skyttarlaget i BUL måtte det søkes om medlemsskap gjennom hovedlaget, – Bondeungdomslaget, etter først å ha blitt opptatt som medlem der. Det var nok mange skyttere og skytterinteresserte som gjerne ville blitt BUL-skyttere; men da de fikk høre om rundgangen i søknadsprosedyren, gikk de fleste heller over til andre skytterlag. Ingen av de to «innflytter-skytterlagene» kunne måle seg med de største skytterlagene i hovedstaden verken i antall medlemmer eller styrke.

Forhandlingsutvalg ble oppnevnt

Samtaler mellom de to skytterlagene om en sammenslutning begynte høsten 1953. Etter at saken var blitt behandlet av lagenes generalforsamlinger, – med tilslutning, ble styrene i de to lag oppnevnt som forhandlingsutvalg. Dette var:

Fra Skytterlaget By og Bygd:	Fra Skyttarlaget i BUL:
Olav Marken	Arne Røgden
Anund Lande	Erling Orvedal
Ottar Voldene	Johan Troldmyr
Helge Soløsthagen	Knut Tærum
Ragnar Tufte	Olaf Troldmyr

Forhandlingsutvalget arbeidet raskt. Etter forhandlingsmøter 15. og 20. januar og 3. februar 1954, var man kommet fram til forslag til overenskomst om sammenslutning. Det var også utarbeidet forslag til vedtekter for det nye laget. Det ble enighet om å bygge på By og Bygds vedtekter med de endringer man fant nødvendig, og det ble så innkalt til ekstraordinær generalforsamling 8. februar 1954.

Parallelt med forhandlingene måtte de to skytterlagene ordne opp i sitt forhold til hovedlagene, – henholdsvis Bondeungdomslaget og By- og

Bygdelagsforbundet. De ble begge oppløst som særlag i de respektive hovedlag.

Beslutningen
På den ekstraordinære generalforsamlingen ble det protokollert bl.a. følgende:

Skytterlaget By og Bygd og Skyttarlaget i BUL avholdt ekstraordinær felles general-forsamling den 8. februar 1954, i anledning sammenslutning av de to lag. Fra By og Bygd møtte 31 medlemmer og fra BUL 15 medlemmer, inklusive forhandlings-utvalgene. Sak 1 på dagsorden var forhandlingsutvalgets forslag til overenskomst for sammenslutning til ett skytterlag, som omspenner hele bygdelagsbevegelsen i Oslo.

Videre inneholdt overenskomsten bestemmelser om lagenes eiendeler og midler, medlemsfortegnelse, vandrepokaler, styre og styresammensetning, at det nye laget ikke kunne deles igjen i løpet av de første 5 år, og at overenskomsten ikke kunne forandres i denne tiden.

Overenskomsten ble enstemmig vedtatt.

Likeledes ble det fremlagte forslag til vedtekter for det nye skytterlaget enstemmig vedtatt. Medlemskontigenten ble satt til kroner 5,00 for klasse 1 og passive medlemmer, og kroner 10,00 for klasse 2, 3 og 4.

Som formann for 1954 ble valgt Olav Marken, og som styremedlemmer Johan Troldmyr, Ottar Voldene, Helge Soløsthagen og Erling Orvedal.

Skytterlagets navn
Det nye skytterlaget skulle ha et nøytralt navn. Til generalforsamlingen var det innkommet følgende navneforslag: Norrøna, Rifleringen, Kragskytteren, Sentrum, Kragen, Varde, By og Land, Norge.

Ved prøveavstemningen fikk Norrøna og Rifleringen flest stemmer. I den endelige avstemning mellom Nørrøna og Rifleringen fikk Rifleringen 25 stemmer og Norrøna 20 stemmer. Lagets navn ble etter dette Skytterlaget Rifleringen, Oslo.

Forslaget til navnet var innsendt av Kaptein Osmund *Pramm* fra Vingerlaget, og hadde sitt utspring fra Bjørnstjerne Bjørnsons «oppsang» til skytterlagene i 1881, i forbindelse med den daværende politiske situasjon og unionsstriden mv.:

«Under fanen, under fanen
for vor friheds sag.
under fanen, under fanen
norske skytterlag.
Gamlinger på tinge
skal få stemme trygt og kjækt
bakom rifleringe
af vor unge, unge slegt.»

Dermed avsluttes Skytterlaget Rifleringens forhistorie. Man håper at både skyttere og andre lesere, vil finne interessante ting om innflytterne og skyttersaken i landets hovedstad. Men historien fortsetter, og tradisjonene føres videre i det nye skytterlaget.

Navnet Rifleringen var tidligere blitt benyttet som skytterlagsnavn av et lag i Vestfold og et i Telemark som var i drift i korte perioder i 1880-årene. Nåværende Asker Skytterlag startet også med Rifleringen som navn i 1884.

Rifleringens Hellen Grüner under skytterlagets vimpel på Landsskytterstevnet i Alta 1976. På dette stevnet vant hun det populære RANO-smykket.

Skytterlaget Rifleringen 1954–1990

Innledning

Det skulle vise seg å bli vellykket at Skyttarlaget i BUL og Skytterlaget BY og BYGD i 1954 gikk sammen til ett skytterlag, – Skytterlaget Rifleringen. Mens de to tidligere skytterlagene organisasjonsmessig var særlag, henholdsvis i Bondeungdomslaget og i By og Bygdelagsforbundet, sto det nye skytterlaget nå nøytralt, og omfattet hele by- og bygdelagsbevegelsen i hovedstaden. Samarbeidet med de to organisasjonene fortsatte, og aktiviteter og tradisjoner fra de to tidligere skytterlag ble ført videre.

Naturlig nok ble det mange oppgaver å ta hånd om i Rifleringens første fase. Men med en dyktig ledelse og dugnadsinnstillte medlemmer, kunne laget allerede det første driftsåret se tilbake på et år med høy aktivitet og markert fremgang. Det ble et jevnt tilsig av nye medlemmer og økning i antallet aktive skyttere såvel fra by- og bygdelagene i Oslo som fra andre kanter av landet. Mange innflyttere fant også veien til et bygdelag etter først å ha fått sine kontakter i skytterlaget.

Dette med dugnadsånd var noe som alltid preget Rifleringens virksomhet. Men det skal heller ikke underslås at laget i senere tid, – som så mange andre lag, ble «hjemsøkt» av en lederkrise. I 3-4 år satte dette et sterkt preg på lagsdriften og aktiviteten, og bringer tankene tilbake til Einar Libergs formannstid i Skyttarlaget i BUL. I 1909 fikk han ikke tilstrekkelig «drahjelp» til å holde lagsdriften igang, hvilket medførte 3–4 års stillstand.

Ny innsats fra erfarne og innsatsvillige ledere fikk imidlertid «hjulene» igang igjen, og Rifleringen fikk på nytt flere gode og aktive år. Foruten intern skyteaktivitet og en fyldig deltakelse i stevner utenfor laget og i cupskytinger, ble det i årenes løp også arrangert mange større åpne stevner både i bane- og feltskyting. Det ble for eksempel hvert år arrangert et åpent stevne i feltskyting. Videre fulgte samlagsstevner for Oslo Skyttersamlag og flere Landsdelsstevner, dels alene og dels i fellesskap med andre DFS-lag. Laget var også delaktig i arrangement av tre Landsskytterstevner.

Det skal gis en omtale av Skytterlaget Rifleringens virksomhet gjennom årene. Dels gis omtalen mer generelt og dels for tidsperioder.

Første driftsår

Det valgte styret i Skytterlaget Rifleringen 8. februar 1954, holdt 18. februar konstituerende møte hos lagsformannen Olav *Marken*. Styret konstituerte seg med Johan Troldmyr som nestformann, Ottar Voldene som sekretær, Helge Soløsthagen som kasserer og Erling Orvedal som materialforvalter. Skytterlagets navn ble godkjent av Oslo Skyttersamlag og senere av Norges Skytterstyre.

I vintersesongen ble By og Bygd og BULs sterke satsing på feltmessig skyting videreført av Rifleringen. I skytterlagets terminliste inngikk både lagsmesterskap i feltskyting og fortsettelse av By og Bygds åpne feltstevne, som i flere år ble holdt på Gjersjøen.

Etter avtale med grunneiere i Enebakk om terreng, ble stevnet flyttet dit i 1954.

Fra Skyttersamlaget ble Rifleringen tildelt 36 figurer/feltmål til arrangementet.

230 skyttere deltok og stevnet ble prikkfritt avviklet den 4. april. I tillegg til hoved-skytingen inngikk både Stangskyting og presskyting i programmet. Stevnevinner ble l. klassingen Finn Amundsen, Oslo Østre. Han vant

Rifleringen fulgte opp med bred aktivitet i feltskyting, – slik den ble drevet av de to forgjengerlagene, både internt og med stevner.

også Stangskytingen. Lagskytingen ble vunnet av Råde Skytterlag, Oslo Østre og Rifleringen ble henholdsvis nr. 2 og 3.

45 av lagets medlemmer var med i avviklingen av stevnet, og det var 15 mann i reserve. Dette første store arrangement av Rifleringen nevnes som et eksempel på iver og innsatsvilje i det nye skytterlaget.

For å få tilskudd fra DFS til arrangement av stevner i feltskyting, skulle en militær forutsetning for øvelsen følge søknaden. Fra Rifleringens side ble denne bestemmelse nøye overholdt både i 1954 og i de etterfølgende år. Det kan være av interesse å gjengi forutsetningen for skytterlagets første åpne feltstevne:

Militær forutsetning

«Vi tilhører en avdeling skarpskyttere fra Oslo Skyttersamlag. Vår tropp har for tiden sin forlegning på Ignarbakke Ungdomsskole. Fiendtlige tropper er observert i området Øieren-Holt gård. En avdeling har greid å ta seg frem til det kuperte terrenget øst for Holt gård. Hensikten er sannsynligvis å få herredømme over veien Enebakk kirke – Oslo. Vår oppgave er å nedkjempe den fremrykkende avdeling, eller oppholde denne inntil forsterkninger av egne tropper, som er under veis, når fram.»

Skytterlaget Rifleringen
Olav Marken, form.

Skytebanespørsmålet

Som nevnt i beskrivelsen for By og Bygd var det blitt arbeidet med spørsmålet om leieavtale for bruk av den nye Løvenskioldbanen til skytterlagets virksomhet. Den 18. mars 1954 meddelte Norges Skytterforbund at saken nå var i orden. Skytterforbundet ble orientert om den organisasjonsmessige forandring, men dette hadde ingen betydning overfor Skytterforbundet. Selv om søknaden tidligere var sendt i By og Bygds navn, ble det Rifleringen som nå ble leietaker ved siden av fire andre DFS-skytterlag. Disse var Bærums Skytterlag, Skydeselskabet Skarpskytten, Oslo Vestre Skytterlag, Oslo Befals Skytterlag samt Rifleringen.

Løvenskioldbanen, som ligger i vakre omgivelser i Bærumsmarka, ble grunnlagt og bekostet av godseier Carl Otto Løvenskiold. Den ble ferdigbygget til verdensmester-skapet i skyting i 1952. I Løvenskiolds gavebrev til Norges Skytterforbund heter det blant annet:

«Selv om det er giverens ønske at også andre skytterforeninger får anledning til å benytte banen, vil giveren spesielt fremheve Bærum Skytterlag og Skydeselskapet Skarpskytten. Giveren forutsetter videre at forsvarets regulære avdelinger, heri inkludert Heimevernet, får anledning til å gjøre bruk av banen».

Når Bærums Skytterlag og Skarpskytten spesielt er nevnt i gavebrevet, var dette på grunn av at Bærums tidligere bane på Gommerud og Skarpskyttens bane på Lindøya, begge ble nedlagt.

Før banesesongen begynte kom de fem skytterlagene sammen for å samordne en del ting seg imellom i bruken av banen, så som skytedager, skive- og standplassfordeling, fordeling av baneleien, ulykkesforsikring og andre aktuelle ting. Leieavtalen gjaldt riflebanene på 300 og 100 meter, – samt 600, men denne ble sjelden benyttet.

Skytterhuset

Arbeidet med et skytterhus for Rifleringen startet så snart leieavtalen var brakt i orden. Det lyktes å få kjøpt en av brakkene (nasjonshusene) som sto

igjen på baneområdet etter Verdensmesterskapet i 1952. Prisen var kroner 2.600. Bortsett fra Skarpskytten, som fikk sitt skytterhus flyttet fra Lindøya til Løvenskioldbanen, var Rifleringen det første av DFS-lagene som fikk bygget skytterhus på banen. Tomten ble utpekt av Løvenskiold personlig.

Huset ble oppført og så å si gjort ferdig i løpet av 1954 ved dugnadsarbeid fra medlemmene. En appell til de som var forhindret fra å yte dugnadsarbeid, om i stedet å yte et pengebidrag, resulterte i en verdifull økonomisk støtte. Medlemmer besørget også diverse materialer til utvidelse og forandringer av huset, samt inventar, enten som gaver eller for en rimelig pris. I alt ble byggekostnaden ca. 4.800 kroner. Nils *Kollandsrud* ytet laget et lån på kroner 1.600 til finansieringen. Med felles innsats ble Rifleringen nå «Herre» i eget hus.

DFS-skytterlagene har fra sitt første år på Løvenskioldbanen hatt som tradisjon å samles ved flaggstangen for tale og flaggheising hvert år ved baneåpningen.

I 1965 ble åpning og flaggheising lagt til frigjøringsdagen 8. mai, i forbindelse med markeringen av 20-årsdagen for krigsavslutningen. En rekke gjester var invitert, deriblant Carl Otto Løvenskiold, daværende samlagsformann Asbjørn Syvertsen, ordføreren i Bærum, generalsekretær Kåre Rød ved skytterkontoret og Skytterforbundets president Fr. Meidell. (Bilde til venstre)

Rifleringen hadde dette året ansvaret for seremonien. Etter at Rød hadde ordet og talte for skyttersaken og forsvaret, talte Meidell og erklærte banesesongen for åpnet. Flagget heises av banesjefen Ola Østad og lagsformannen Gunnar Lønne.

Et aktivt år

Allerede første året ble det en særdeles aktiv banesesong for Rifleringen. Laget startet med 162 medlemmer, – l0l fra By og Bygd og 61 fra BUL Ved årets slutt var antallet vel 400. Av disse var 57 i klasse 2, 32 i klasse 3 og 20 i klasse 4. Samlet antall avgitte skudd i året var 48.500. Retningslinjer for lagsdriften ble utformet og aktuelle tiltak gjennom-ført. Generelt ble det lagt et mønster og et solid grunnlag for lagets videre drift.

Skytemessig viste lagets skyttere stor aktivitet og deltok på mange større stevner utenfor Oslo-området og på Landsskyttestevnet i Stavanger. Der hevdet de seg meget godt og vant mange gavepremier. Skytingen om Vennskapspokalen med de fire skytterlag i Numedal Skyttersamlag som By og Bygd startet i 1953 fortsatte. Fiskum Skytterlag vant i 1954, Rifleringen ble nr. 2. I skytingen om organisasjonsmedaljene i Oslo Skyttersamlag på Oslo Østres bane, oppnådde Rifleringens Arne Røgden 279 poeng. Til da var det den høyeste poengsum som noen gang var oppnådd i denne skyting på landsbasis. Rifleringen vant på samme stevne lagskytingen for 3-mannslag.

Skytingens Dag på Løvenskioldbanen ble arrangert i fellesskap av Rifleringen, Oslo Vestre Skytterlag og Skarpskytten. Rifleringen hadde i alt 20 øvelses- og premieskytinger innen laget i 1954. Det ble satt opp fast program for uttakning av skyttere til å representere laget i lagskytinger. Noen nye vandrepokaler ble satt opp, og i alt hadde laget nå 13 vandrepokaler til interne skytinger.

By- og Bygdelagskonkurransen fortsatte som tidligere. Stevnet i 1954 ble holdt 19. september. 95 skyttere deltok. Til konkurransen om By- og Bygdelagsforbundets vandre-pokal var påmeldt 14 5-mannslag. Romsdalslaget seiret, med Kongsberglaget som nr. 2.

Det ble innstiftet en ordning med en Poengsmedalje. For å oppnå denne måtte skytterne ha et minimumspoeng i gjennomsnitt for alle konkurranseskudd på 300 meter i sesongen og minimum 50 skudd. I 1954 ble medaljen tildelt Olav Marken, Arne Røgden og Arne Dalset. Av særdeles gode enkeltresultater må nevnes at Ragnar Tufte i en av omgangsseriene på Landsskytterstevnet i 1955 presterte 99 poeng. Det var det høyeste resultat som til da var oppnådd i en 10-skudds omgangserie på landsbasis.

Det ble i 1954 også innstiftet et Bragdmerke for tildeling til skyttere som hadde oppnådd et særdeles godt resultat. Et fint tiltak som ble satt i verk var et premiebevis. Uten utgift for laget skaffet A. *Røgden* 3.000 stk. for benyttelse i forbindelse med lagets premieutdelinger.

Arbeide med et lagsmerke ble tatt opp allerede på første generalforsam-

ling. I alt 19 forslag ble lagt fram på neste generalforsamling. Saken ble raskt brakt i orden.

Fellesskap og fremgang

Den vellykkede start i 1954 ga både den tillitsvalgte ledelse og medlemmene generelt et godt grunnlag for fremgang. Dertil hadde laget et solid feste i sine to forgjengere, By og Bygd og BUL. Rifleringen kunne derfor bare etter et par års tid feire både «l0-års og 50-års jubileum».

Virksomheten ble i de etterfølgende år ført videre etter det mønster som ble lagt i det første driftsåret. Med en kjerne av erfarne skytterlagsmenn med stå-på vilje og med klare mål for øyet, ble skytterlaget alt fra begynnelsen et lag som markerte seg både i aktivitet og resultatmessig, – ikke bare internt, men også med bred deltakelse innen skyttersamlaget og utenfor. Skytterne hevdet seg godt både individuelt og lagsmessig. Det vises til den sumariske oversikt i siste avsnitt i denne historiske oversikt. På Landsskytterstevnene var lagets deltagelse år om annet 15–20 skyttere, men det kunne også noteres både 30 og 40 enkelte år. Laget markerte seg også som en dyktig stevnearrangør, både for skytter-samlaget og med egne åpne stevner.

Antallet skyttere

Både antallet medlemmer og 30-skuddskyttere fikk alt fra begynnelsen en sterk økning. Medlemstallet holdt seg de første 20 år jevnt over på mellom 300 og 350 medlemmer. Antallet 30-skuddskyttere, som allerede i 1956 passerte 800, var på sitt høyeste i perioden 1963–1970, med rundt 900. By- og bygdelagsskytingen, bedriftsskytinger, instruksjons-skyting m.v. bidrog mye til dette. Fra midten av 1970-årene ble det en nedadgående tendens, både i medlemstall og i antallet 30-skuddskyttere Det ble mindre aktivitet i bedriftsskytinger og interessen fra by- og bygdelagene avtok. Noe av årsakene til dette lå nok i det økende tilbud av andre fritidsaktiviteter, også for innflytterne. Selv om det ble lagt mer over til innendørsskyting i vinterhalvåret, var dette ikke nok til å holde deltakelsen oppe på gamle høyder. Dette var en generell tendens som spesielt skytterlag i byer og bynære strøk fikk erfare.

I midten av 1980-årene fikk imidlertid Rifleringen en ny topp i medlemstallet og antallet 30-skuddskyttere passerte 600 igjen. Antallet klasseførte skyttere viste variasjoner, og lå jevnt over på mellom 60 og 90.

Det samlede antallet avgitte skudd, – som er en god indikator på aktivi-

teten, holdt seg relativt høyt, alle forhold tatt i betraktning. Allerede i 1960 passerte det 60.000 og var på sitt høyeste i begynnelsen av 1970-årene med 67.000 skudd. Deretter gikk det tilbake og var i årene rundt 1980 det laveste i lagets historie, med omkring 40.000. I midten av 1980-årene ble det imidlertid en ny topp, og ett år passerte det 65.000 igjen.

Informasjon og medlemskontakt

Rifleringen la i sin virksomhet stor vekt på god medlemskontakt og -informasjon. Spørsmålet om medlemsblad ble tatt opp på et tidlig tidspunkt. For å holde seg innenfor en rimelig kostnadsramme måtte det bli et en relativt enkel sak. Mer i retning av et informasjonsskriv, og slik ble det i begynnelsen. Det ble også laget en informasjonsfolder og i 1960 og utover fikk årsberetningen en vesentlig ansiktsløfting. 1972 begynte utgivelsen av Rifleposten, med 2–3 nummer i året. Men det var ikke alltid lett å få noen til å stå i spissen for utgivelsen. Det kunne tidvis bli mer eller mindre tilfeldig i utgivelse og fremstilling. Skyttere er vanligvis ikke journalister. De er medlemmer i skytterlaget som skyttere. Bare i sjeldne tilfeller dukker det opp medlemmer som er begge deler. Rifleposten dekket likevel endel av sin hensikt. Medlemmene fikk mer enn bare terminliste, eller innkalling til dugnad eller annen tjeneste når dette trengtes.

Sosialt samvær

Sosialt samvær var en annen vesentlig ting det ble lagt stor vekt på. Dameklubben var her den drivende kraft etter at skytterhuset ble utvidet i 1964, med blant annet kjøkken. En hyggestund med kaffe, vafler og en skytterprat, hørte mer og mer med til en skytedag. Det var noe skytterne satte stor pris på og ble ett av de store aktiva i skytterlaget. Det bidrog til å skape et fint miljø og styrket samarbeidsånden. Noen friske skytterhistorier ble det også til tider, – og en fin inntektspost i regnskapet.

Rundt 1980 var laget noen år uten kjøkkenkomité. Dette ga straks utslag i mangel på det kollegiale samvær man hadde hatt tidligere. Men nye kvinner rettet opp igjen dette og bragte tilbake den gode gamle skytteratmosfære. Foruten Rifleringens egne skyttere kom også skyttere fra de andre DFS-lagene på banen innom til en skytterprat med kaffe og nystekte vafler.

Dameklubben ordnet også opp ved mer festlige arrangement. Blant annet ved Rifleringens runde år, – ved 10, 15 og 20 år, og spesielt feiringen av 25-årsjubileet som ble arrangert i stilige former i februar 1979. Som et eksempel på andre tilstelninger kan nevnes premieutdelingen i 1963 hvor

det ble servert spekemat m.v., etterfulgt av et kåseri med lysbilder fra vår fjellverden, av inspektør i Den Norske Turistforening Gunnar Raabe.

Hedersbevisninger
Rifleringen innstiftet 3 varianter av heder til medlemmer/skyttere for sin innsats i og for skytterlaget.

Bragdmerket. Tildeles den eller de av lagets medlemmer som presterte et skyteresultat av høy klasse i konkurranse, – så som mesterskapsmedalje på Landsskytterstevnet, vinner av felthurtig- eller Stangskyting og Normapokalen. Merket kunne også tildeles for tilsvarende høye plasseringer i andre konkurranser på landsbasis, samt medaljevinnere på Landsdelsstevner og vinner av samlagsmesterskap.

Fortjenestemedaljen. Tildeles lagsmedlem som utførte et særdeles verdifullt arbeid for laget og/eller skyttersaken.

Æresmedlemskap. Lagsmedlem som har gjort spesiell stor innsats for skytterlaget kan innvoteres som æresmedlem. Samtidig med innvoteringen blir vedkommende å tildele diplom, samt Fortjenestemedaljen dersom han/hun ikke tidligere var blitt tildelt denne.

Vedtak om hedersbevisninger var tillagt en medaljekomite, men lagets medlemmer hadde alle forslagsrett på kandidater til medaljekomitéen.

Skytterlagsvimpel
For å markere laget visuelt ble det i 1965 besluttet å anskaffe en fane eller en vimpel til laget. Da en fane ville bli uforholdsmessig dyr, ble det en håndbrodert vimpel med lagets merke og navn.

Lagets ledelse

En aktiv og målrettet ledelse i et skytterlag er et ubetinget krav for vellykket drift. Rifleringen var i den heldige situasjon å ha både mange gode skyttere og erfarne ledere fra starten av. Man skal i en slik sammenheng selvsagt være varsom med å nevne enkeltpersoner, men noen få må likevel nevnes. Alle andre som ikke er nevnt med navn, er ikke glemt. Det vises i den forbindelse til de avsluttende summariske oversikter.

Skytterlaget Rifleringens formann i de to første år, og den tidligere for-

mann i By og Bygd, Olav *Marken*, må plasseres blant de øverste på lagets «adelskalender». Foruten å være en svært aktiv og god skytter, var han pådriver både i skytterlagets ledelse og i sammenslutningsarbeidet i 1953/54. Han var også foregangsmann i skytekonkurransene for by- og bygdelagene i hovedstaden, – Rifleringens viktigste rekrutteringskilde. Etter at han ba seg fritatt for formannsvervet i laget, fortsatte han senere som viseformann, til han i 1966 flyttet til en annen kant av landet. Marken var også medlem av styret i Oslo Skyttersamlag i 13 år. Han var den første som ble hedret med Rifleringens fortjenestemedalje. Han var også tildelt Skyttersamlagets fortjenestemedalje.

Johan *Troldmyr* var en av lagets mest sentrale personer. Første året var han viseformann, deretter 3 år som formann og 15 år som styremedlem og kasserer. Senere hadde han flere andre tillitsverv og utførte ellers også mange verdifulle arbeidsoppgaver for laget. Nærmere et halvt århundre i lagets og skyttersakens tjeneste ble det. Foruten Rifleringens og Oslo Skyttersamlags fortjenestemedaljer, har han også mottatt Det frivillige Skyttervesens takkediplom for sitt mangeårige arbeid for skyttersaken.

Av andre som fortsatte i tillitsverv etter sammenslutningen i 1954, var Ottar *Voldene*, Helge *Soløsthagen*, Erling *Orvedal* og Harald *Maaø*.

Av de som kom inn i ledelsen senere må nevnes Gunnar *Lønne*, som i 11 år var formann i tillegg til 5 år som styremedlem i perioden 1958 til 1972. I 1967 ble han innvalgt i styret for Oslo Skyttersamlag, og var i 19 år, – fra 1972 til 1990 samlagets formann. Dertil noen år formann i Landsdelskrets VIKEN II, fra 1962 til 1977 formann i Det frivillige Skyttervesens Ungdoms- og rekrutteringsutvalg, senere varamann til Norges Skytterstyre, og ellers med i en rekke utvalg i DFS' sentrale ledelse. Han var representant på Skyttertinget 17 ganger for Oslo Skyttersamlag. Han er tildelt Rifleringens- og Skyttersamlagets fortjenestemedalje og DFSs høyeste utmerkelse, fortjenestemedaljen og flere andre hedersbevisninger.

Arne *Røgden* har vært en sentral person i skyttersaken både fra BUL-tiden og ved sammenslutningen i 1954, der han var en av foregangsmennene. Senere har han hatt diverse tillitsverv i laget og utført mange tjenester. I midten av 1980-årene var han medlem av lagets styre. Han var medlem av styret i Oslo Skyttersamlag i perioden 1978 til 1985, etter først å ha vært varamann i en del år. Han er tildelt både Rifleringens- og Skyttersamlagets fortjenestemedalje.

Hans Chr. *Østerud*, som etterfulgte Lønne som lagsformann, hadde dette verv i 5 år, dertil to år som viseformann og 3 år som styremedlem. I alt 10 år i ledelsen.

Oskar *Nordfjell* var i styret i 12 år i perioden 1963 til 1979, hvorav 7 år som viseformann. Dertil mangeårig formann i skytterlagets feltutvalg.

Morten *Olsen*, var styremedlem i 9 år, – fra 1971 til 1979, og flere år også formann i feltutvalget.

Alle de forannevnte er tildelt lagets fortjenestemedalje. Det vises til oversikt som er gitt avsluttningsvis over lagsmedlemmer som er tildelt lagets fortjenestemedalje eller andre hedersbevisninger.

Godseier Carl Otto *Løvenskiold* ble i 1965 tildelt Rifleringens fortjenestemedalje for den betydelige verdi han tilførte skyttersaken gjennom Løvenskioldbanen, som ble Rifleringens tilholdssted.

Selv om Rifleringen gjennom årene kan se tilbake på mange høydepunkter i sin virksomhet, hadde laget, som så mange andre skytterlag, også sine problemår. Mens det i de første 22 år var en god stabilitet i lagsledelsen ble det noen år altfor mye skiftninger både i formannsverv og i styret for øvrig. Det kan nevnes at i perioden 1954 til 1975 hadde laget 5 styreformenn, i de etterfølgende 15 år var antallet 10 formenn. Dette, sammen med kort funksjonstid i lagsledelsen for mange, ga naturlig nok mer og mindre utslag i kontinuiteten i lagets drift i 6–7 år.

Nye tider og med det også nye ideer, – spesielt fra yngre skyttere, gjorde seg gjeldene. Selv om meninger og mål alltid var gode, ga manglende ledererfaring ikke alltid det forventede resultat. Da erfarne ledere igjen tok ansvar, fikk Rifleringen på nytt en meget god periode. Laget markerte seg igjen som det mest aktive DFS-skytterlag på Løvenskioldbanen.

Aktiviteter i felt og på bane

Feltskytingen

Rifleringens aktivitet i feltmessig skyting fortsatte i samme gode spor som hos forgjengerne, – By og Bygd og BUL. Det årlige åpne feltstevne var vinterens høgdepunkt i laget. Stevnet ble i de første årene holdt i Enebakk, men fra og med 1958 ble det arrangert på Løvenskioldbanen. For å få større variasjon i opplegget ble to av standplassene i 1960 og en del etterfølgende år lagt til Høymyr i vestre del av Østernvannet og i et nærliggende område. Inne på baneområdet ble vanligvis ett av holdene lagt til Hjortebanen, dels med oppdukkende og dels bevegelige mål. Ellers ble felthurtigskyting ofte lagt inn i programmet som ekstraskyting.

Deltakelsen i Rifleringens feltstevner lå vanligvis på mellom 150 og 200 skyttere. Utover i 1980-årene ble det etter hvert noe mindre deltakelse en-

kelte år, slik det har skjedd med feltskytingen generelt. Fra og med 1963 hadde Rifleringen et årsmøtevalgt utvalg, – feltutvalget, til å forestå feltskytingene. Dette var nødvendig, da laget gjennom årene, i tillegg til egne åpne stevner, også var arrangør av andre større feltstevner. Dette var samlagsstevner for Oslo Skyttersamlag, feltkarusellen, – ett arrangement som alternerte mellom skytterlagene Oslo Østre, Oslo, Rifleringen og Nordstrand.

Største feltarrangement var imidlertid Landsdelsstevnet i feltskyting for VIKEN II i 1956 og i 1971. Stevnet i 1956 ble holdt i Enebakk med rundt 400 deltakere. 55 av lagets medlemmer var med i avviklingen. I tillegg til hovedskytingen var både felthurtigskyting og stridsskyting innlagt i programmet. I 1971 ble stevnet holdt på Løvenskioldbanen, der tre av standplassene var lagt til Høymyr/Østernvannet og i terrenget mellom Høymyr og baneområdet. 430 skyttere deltok. I 1986 ble VIKEN II-stevnet i felt holdt i Enebakk, med Rifleringen, Oslo Nordre, Skarpskytten og Oslo Garnisons som arrangører. Denne gang deltok 550 skyttere. Rifleringens skyttere deltok gjennom årene i mange feltstevner med flere individuelle- og lagmessige seire og topplasseringer forøvrig.

Rifleringen fikk mange anerkjennelser for sine fine opplegg og for avviklingen av feltstevner.

Baneskytingen

Internt i laget fulgte baneskytingen vanlig skytterlagsmønster. Ved sesongstart ble det holdt representantskyting for uttak av skyttere til lagskytinger i eksterne stevner. Pokalskytinger var et fast innslag, og i treningsøyemed ble det periodevis lagt opp til faste treningsprogrammer. Det ble arrangert flere instruksjonskvelder, der foredrag med film om ballistiske data, ladning, behandling av ammunisjon, skytestillinger og skyteteknikk var de viktigste programposter.

Lagsmesterskap og skyting om klassemedaljene dannet gjerne avslutningen på bane-sesongen. Som nevnt tidligere ble det på stevner utenfor laget gjennom årene oppnådd mange resultater av høy klasse, både individuelt og i lagskyting. Det vil føre for langt å gå inn på alt dette.

Mange store arrangementer

Rifleringens aktivitet i baneskytingen var langt mer enn det rent interne. Laget var gjennom årene arrangør av en rekke større banestevner. I 1950- og 1960-årene alternerte Skyttersamlagets banearrangementer så som samlagsstevnene, Den norske skyttermedalje og andre stevner, mellom de

Stevnepresidenten, generalmajor Sverre Bratland, åpner det tredje Landsskytterstevnet på Løvenskioldbanen, som ble holdt i 1980.

tre skytebanene Løvenskioldbanen, Oslo Østres bane og Oslo Skytterlags bane på Gressholmen. Men da skytebane-problemene kom for alvor, ble det bare Løvenskioldbanen som ble arenaen for større stevner. Selv om det ble samarbeidet lagene imellom, ble det likevel en ekstra belastning på Løvenskioldbanelagene.

Det kan uten forbehold slås fast at det var Rifleringen som oftest ble hovedaktør og det førende lag i stevnesamarbeidet. Med sin erfarne arrangørstab var Rifleringen også arrangør alene, og stevnene ble alltid gjennomført på en fin måte.

Det første åpne stevne, – Oslostevnet, ble holdt i 1960 med 160 deltagere. Det ble gjentatt i 1962 og en del etterfølgende år, men nå i et samarbeid om alternering mellom Rifleringen, Oslo og Oslo Østre. I midten av 1980-årene ble et årlig, åpent stevne på Løvenskioldbanen, «Løvenskioldbanestevnet», tatt opp igjen i samarbeid med DFS-lagene på banen.

I 1968 var Rifleringen arrangør av Landsdelsstevnet for VIKEN I. 355 skyttere deltok. Det ble en vellykket avvikling av stevnet. 30 mann fra laget og militære mannskaper fra Lahaugmoen var i arrangørstaben. Fra og med 1973 ble alle DFS-lagene tilhørende Oslo Skyttersamlag overført til Landsdelskrets VIKEN II, og i 1974 ble Landsdelsstevnet for VIKEN II lagt til Løvenskioldbanen. Rifleringen og Oslo Østre var arrangører. Rifleringen hadde det tekniske opplegg mens Oslo Østre hadde sekretariatsfunksjonene.

I 1987 hadde de to samme skytterlagene igjen VIKEN II-stevnet på Løvenskioldbanen, og igjen ble det et storstevne med 650 skyttere og vellykket avvikling. Det ble også presentert et premiebord av meget høy standard. For første gang på landsdelsstevner ble det benyttet sølvbeger i den ordinære premiering etter samme mønster som for Landsskytterstevnet.

På Landsskytterstevnet, som ble holdt på Løvenskioldbanen i 1964, 1970 og 1980, var Rifleringen sterkt engasjert i avviklingen. Laget hadde bl.a. den viktige banekomitéen sammen med Oslo Vestre Skytterlag. I 1980 hadde laget også ledelsen av pressekomitéen og sambandskomiteen ved henholdsvis Arne *Røgden* og Tore *Karijord*. Dertil var lagets mangeårige tillitsmann og da samlagsformann, Gunnar *Lønne*, formann i stevnets hovedkomité. Oslo Østre hadde ansvaret i administrasjonskomiteen. De øvrige funksjoner var fordelt på de andre lagene i skyttersamlaget. Feltskytingen var lagt til Wågård på Ringerike med Ringerike skytterlag som teknisk arrangør.

Stevnet fikk en meget god omtale, og var etter sigende det beste som til da var arrangert.

Andre aktiviteter

By- og bygdelagskonkurransene
Årlige skytekonkurranser mellom by- og bygdelagene i hovedstaden ble ført videre av Rifleringen fra de to skytterlagene By og Bygd og BUL. Disse arrangement ble ansett som Rifleringens beste rekrutteringskilde og konkurransene ble omfattet med stor interesse. Vanligvis var 15–20 bygdelag representert, og hvert år kom det flere nye skytternavn på deltakerlista. Foruten individuelle konkurranser var det pokalkonkurranser mellom bygdelagene om pokaler oppsatt av By- og Bygdelagsforbundet, Oslo Fylkeslag, Bondeungdomslaget og Morgenposten.

Kongsberglaget, Numedalslaget, Østerdalslaget, Solørlaget, Vingerlaget, Trønderlaget, Hallinglaget, Odalslaget med flere, var de største pokalvinnere

Rett til å delta i pokalkonkurransene hadde alle medlemmer av by- og bygdelag i Oslo, men de kunne ikke være medlem av andre skytterlag enn Rifleringen. Konkurransene ble holdt på 100 meter, men fra og med 1961 ble det også arrangert stevner i miniatyrskyting innendørs i vinterhalvåret.

I 1970-årene begynte deltakelsen å avta noe. Det ble til slutt bare holdt skytekonkurranser i miniatyr innendørs, for deretter å falle helt ut av programmet i noen år rundt 1980. I midten av 1980-årene ble disse tradisjonsrike arrangement gjenopptatt i et par år med skyting innendørs, men etter å ha vært ute av programmet en tid ble ikke deltakelsen lenger som forventet.

Ungdoms- og rekrutteringsarbeid
Etter at ungdoms- og rekrutteringsarbeidet innen DFS i midten av 1960-årene kom inn i organiserte former, hadde Rifleringen i en del år en relativt stor aktivitet på denne sektor. Fra et beskjedent antall unge skyttere, slik tilfellet var i skytterlagene generelt, ble det en rask og sterk vekst i siste halvpart av 1960-årene. Utover til midten av 1970-årene vokste det jevnt og var rundt et hundretalls rekrutteringsskyttere på det høyeste. Det ble dessverre da en tilbakegang der hovedårsaken var at bussforbindelsen til Løvenskioldbanen ble nedlagt.

Rifleringens ungdoms- og rekrutteringsvirksomhet resulterte i mange gode og lovende skyttere. Men for en ungdom er det mange forhold som innvirker på videre satsing. Det er utdannelse, militærtjeneste, etablering og stifting av familie, flytting til andre bosteder og nytt miljø, pris- og kost-

Litt tørrtrening før standplassen inntas, av Rifleringens Hans Kr. Jensrud.

nadsforhold på våpen og ammunisjon m.v. Bare et fåtall av de unge rekrutteringskytterne fortsetter, men noen tar opp igjen skytterlagsaktiviteten senere. Dette er noe skytterlagene, som andre idretter, må leve med og innrette seg etter.

Rifleringens Krag-miniatyr

For å gi skytterne et tilbud også i vinterhalvåret ble en miniatyrgruppe stiftet i 1960, – Rifleringens Krag-miniatyr. Det ble skutt med Krag-Jørgensen med innlagt kaliber 22-løp. Interessen og deltakelsen var stor alt fra starten. For å få denne aktivitet inn i faste former, ble det utarbeidet egne vedtekter for gruppen. Den hadde også eget styre, men var ellers underlagt hovedlagets lover og bestemmelser.

Foruten treningsskyting ble det i vintersesongen avholdt flere premieskytinger. Fra og med 1960/61 ble det skytekonkurranse for by- og bygdelagene også innendørs, med vandrepokaler oppsatt av Bondeungdomslaget og Morgenposten.

De første 4–5 år ble 15-metersbanen i Uelandsgate benyttet. Lokalene var imidlertid svært dårlige. I 1964/65 flyttet man over til 50-metersbanen i tilfluktsrommet i St. Hanshaugen, utleid av Oslo Kommune. Spesielt de yngste av lagets skyttere benyttet seg av miniatyr-skytingen, mens «gamlekara» ikke var like aktive. To eksklusive klubber ble dannet, 80-klubben og 90-klubben, der skytterne kunne innvoteres etter å ha oppnådd henholdsvis 280 og 290 poeng på 30-skudd programmet.

I 1981 flyttet miniatyrgruppen til et anlegg på Kringsjå. Anlegget i St. Hanshaugen tilfredsstilte ikke ventilasjonskravene. I 1987 ble det på nytt flytting. Denne gang til innendørs skytebane i Gardeleiren, der det også skytes med grovkaliber. Innendørsskytingen var hele tiden en godt besøkt virksomhet i Rifleringen.

Rifleringen arrangerte år om annet mange større skytterstevner både i felt og på bane. Her er lagets «ildsjel» gjennom en mannsalder, Johan Troldmyr i aktivitet i sekretariatet.

Cupskytingene
Rifleringen ble fast årlig deltaker i Østlandscupen etter at denne ble satt igang først i 1970-årene. Laget hevdet seg mange ganger relativt godt. Laget var i finalen i B-cupen i 1976 og 1985, og var ellers i semifinalen både i A og B-cupen. I midten av 1980-årene stillte Rifleringen med to lag i Østlandscupen i et par år.

I Seniorcupen (skyttere over 50 år), som ble startet noe senere, kunne laget se tilbake på både seire og annenplasser. Det ble noen ganger stillt med to lag også i denne cupskytingen.

Bedriftsskytinger
Dette var et tiltak det ble satset en del på alt fra skytterlagets første år. Det ga et betydelig tillegg i antallet 30-skuddskyttere. Bedriftsskytterlagene hadde imidlertid bestemmelser om at skytterne ikke har anledning til å gå inn som aktive skyttere i DFS-skytterlag. Noen særlig rekruttering ble det således ikke. Men de var likevel en verdifull deltakermasse i lagsdriften og en «støttespiller» i mange tilfeller. Senere er bestemmelsene myket opp en del.

Tidsskifte

Vi er nå kommet fram til slutten av 1980-årene i Rifleringens historie. Skytterlaget hadde en god periode igjen og markerte seg godt både skytemessig og som stevnearrangør. Økonomien var god. Skytterhuset fikk en opprustning med blant annet nye takplater, innredning av et laderom, innkjøp av ladeutstyr, og det ble også anskaffet datautstyr.

Det ble tatt initiativ til dannelsen av Team Løvenskiold for å satse mer effektivt på å få fram flere gode skyttere. Laget hadde igjen behov for en sterkere markering utad. Det ble satt igang med innendørsskyting høsten 1990, for deretter å fortsette utendørs året etter. Opplegget ble godt mottatt og resulterte i innmelding av flere klasseførte skyttere.

Det var likevel et faktum at de som nå «dro lasset» i laget var den samme kjerne, der ikke så rent få var veteraner. Flere av disse hadde vært i aktivitet i en mannsalder eller mer. Tilveksten av ressurspersoner både til ledelse og dugnadsinnsats var ikke som for noen 10-år tilbake.

Både på bakgrunn av dette, og av hensyn til hva som ville tjene saken best på langt sikt, ble det fra tid til annen uformelle drøftinger om tiden var

Glade veteraner på Rifleringens 25-år jubileum i 1979. Fra venstre: Ottar Halstensrud, Johan Troldmyr, Anund Lande og Arne Røgden.

inne for et mer integrert samarbeid eller en sammenslåing av de syv DFS-lagene på Løvenskioldbanen. I stedet for syv standplassledere under skyting ville det da være nok med én. I stedet for 40–50 tillitsvalgte personer i ledelse av lagene, kunne dette antallet reduseres til en syvendepart. Dertil ville en større og ressurssterk enhet få en langt annen styrke.

Hos Rifleringen var sammenslutningstanken ikke av ny dato. Allerede på årsmøtet i 1973 b1e en sammenslutning av DFS-lagene på Løvenskioldbanen drøftet. Denne tanke kom til uttrykk også hos andre av skytterlagene, av disse var Oslo Befals Skytterlag.

Men tiden for dette var ikke moden. På den annen side var nok en del klar over at nytenkning var nødvendig, idet man gikk nye tider og nye krav i møte også innen DFS, – herunder i skytebaneproblematikken. Saken ble senere drøftet videre mann og mann imellom, uten at det kom noe konkret ut av det. Meninger og følelser var for mange den største barriere.

På slutten av 1990 ble imidlertid tre av skytterlagene enige. Rifleringen,

Skarpskytten og Oslo Nordre Skytterlag hadde startet reelle forhandlinger, og besluttet å gå sammen til ett skytterlag med virkning fra 1. januar 1991. De samlet sine ressurser og ville fra nå av leve videre i fellesskap. Argumenter og fordeler ved en sammenslutning overskygget motforestillingene.

Dermed begynte en ny fase i historien om tre ærverdige skytterlag med erfaringer og tradisjoner. De blir nå ført videre i det nye skytterlaget under navnet Skarpskytten.

Resymé

Skytterlaget Rifleringen har en relativt kort historie å se tilbake på, dersom man bare ser på av tiden fra 1954 til 1990. Som nevnt innledningsvis går lagets aner adskillig lengre tilbake i tid. Med sitt utspring fra by- og bygdelagsbevegelsen i landets hovedstad, har røttene en lang og vid forgrening.

Stiftelsen i 1954 skjedde ved at de to innflytterskytterlagene, – Skyttarlaget i BUL og Skytterlaget By og Bygd, samlet sine ressurser og sluttet seg sammen til ett skytterlag. Sammenslutningen viste seg å være en heldig løsning, alt tatt i betraktning. De hadde begge samme rekrutteringsgrunnlag og den samme målsetting overfor hovedstadens innflyttere. Det nye skytterlaget ble et felles interessested for hele by- og bygdelags-bevegelsen.

Løvenskioldbanen ble Rifleringens tilholdssted. Det ble en stor lagsaktivitet alt fra det første driftsår. Skytterlaget fikk også sitt eget skytterhus på banen. Dette var med på og skape samhold, samarbeids- og dugnadsånd og et godt lagsmiljø. Både medlemstall og antallet registrerte skyttere fikk en rask økning. Med sine mange gode skyttere gjennom tidene hevdet laget seg mange ganger i toppen av resultatlistene, både individuelt og lagmessig.

Erfaringer og tradisjoner fra de to forgjengerne, – BUL og By og Bygd ble ført videre. Spesielt må nevnes feltskytingen, der lagets åpne stevne ble en fast årlig tradisjon. Det ble også utviklet et samarbeid med andre skytterlag i feltmessig skyting. Rifleringen var også, – alene eller sammen med andre skytterlag, arrangør av en rekke storarrangementer. Foruten stevnene for Oslo Skyttersamlag, var det Landsdelsstevner, både på bane og i felt, og tre Landsskytterstevner. Med en stab av dyktige og erfarne arrangører i sin medlemsmasse, høstet Rifleringen mange lovord for sine arrangementer og sin medvirkning, hos andre skytterlag.

Men tidene skifter, og med nye tider følger nye krav, nye ledere, ny livskraft og nye ideer i lagsarbeidet. Slik vil og må det alltid være også i skytterbevegelsen, om organisasjonen skal holdes levende gjennom generasjo-

ner og leve opp til sitt formål. Det er også en annen absolutt forutsetning som må være tilstede, – samhold og innsatsvilje i medlemsmassen. «Enig og tro til....» er et sitat til å leve etter også her.

Som avslutning på Rifleringens historie siteres hva lagets formann, Ola Fuglestved skrev i Rifleposten i 1990 ved sammenslutningen av de tre skytterlagene, Rifleringen, Skarpskytten og Oslo Nordre Skytterlag:

«I det store og hele har 1990 vært et godt år for Rifleringen, men som nevnt er det slitsomt når stevner skal arrangeres. Det er vel likevel så at Rifleringen hittil har vært et av de få lag i Oslo Skyttersamlag som alene kan arrangere et stevne. Vi skal derfor være stolte av den innsats som laget vårt har gjort for skyttersaken gjennom årene. Lagets erfaringer og tradisjoner vil bli et solid element i det nye lag som eventuelt vil bli etablert i februar 1991. På denne bakgrunn bør vi kunne se lyst på fremtiden.»

Oversikter

Rifleringens ledelse:

	Lagsformann	Nestformann	Styremedlem
Olav Marken	1954–55	1959–66	–
Johan Troldmyr	1956, 1958–59	1954	1955, 1960–73
Ottar Voldene	–	–	1954
Helge Soløsthagen	–	–	1954–55
Erling Orvedal	–	–	1954–55
Harald Maaø	–	1955-56	–
Odd Moberg	1957	–	1956
Lauritz Hagen	–	–	1956–57
Ivar Vasholmen	–	–	1956–57
Leif Tangerud	–	1957	1958–62
Ragnar Grimseth	–	–	1957–58
Anund Lande	–	1958	1959–61
Gunnar Lønne	1960–68, 1971–72	1969–70	1958–59
Helmer Johnsen	–	–	1962–63
Oskar Nordfjell	–	1971–74, 1976–78	1963–66, 1979
H. C. Østerud	1969–70, 1973–75	1967–68	1964–66
Ivar Næss	–	1970	1967–69
Frank Vasholmen	–	–	1967–68

	Lagsformann	Nestformann	Styremedlem
Øivind Mørk	–	–	1969–70
Trygve Espetvedt	–	–	1971–76
Morten Olsen	–	–	1971–79
Jan Haug	1976–77	–	1978–80
Hans Kr. Jensrud	–	–	1975–76
Kjell Grøndalen	1978	1979–85	–
Åge Kvernerud	–	–	1980–83
Øivind Makilla	1979	–	–
Arne Rønning	1980	1975	1974, 1981–83
Terje Solli	1981–82	–	1980, 1984
Kai Kveum	–	–	1980–86
Bjarne Hestenes	1983–85	–	–
Arne Røgden	–	–	1984–85
Leif O. Oppedal	1986	–	1987
Einar Tangeraas	–	1986–87	–
Svein G. Snekkerhaugen	–	–	1986
Tore Karijord	1987–88	–	1989–90
Harald Moseby	–	–	1987–88
Arne Nygård	–	–	1987–90
Alf Nilsen	–	1988–90	–
Lars Indergård	–	–	1988–89
Ola Fuglestved	1989–90	–	–
Bo Carlin	–	–	1990

Rifleringen miniatyr:

Formann:	
1960	Einar Kullebunden
1961	Harald Mørk
1962	Hans Flåta
1963–1965	Harald Maaø
1966	Arne Solland
1967–1970	Harald Mørk
1971–1974	Trygve Espetvedt
1975–1977	Harald Farbrot
1978	Terje Solli
1979	Hellen Grüner
1984–1987	Einar Tangeraas

Antallet medlemmer og skyttere:

År	Medlemmer	Aktive skyttere	Klasseførte	Antall skudd
1954	401	401	106	48.500
1955	410	635	109	58.600
1960	310	869	85	60.300
1965	350	917	75	52.500
1970	280	898	57	45.700
1975	250	839	61	62.500
1980	200	642	52	45.000
1985	140	440	64	66.000
1986	134	570	61	53.000
1987	140	604	76	47.000
1988	135	608	70	48.000
1989	115	495	55	45.000
1990	105	410	54	40.000

Rifleringens fortjenestemedalje:

1964: Olav Marken
1964: Johan Troldmyr
1965: Godseier Carl Otto Løvenskiold
1968: Gunnar Lønne
1968: Anund Lande
1969: Ole Letmolie
1969: Harald Maaø
1970: Helge Soløsthagen
1972: Ivar Vasholmen
1972: Einar Kullebunden
1974: Hans C. Østerud
1974: Oskar Nordfjell
1974: Marit Nordfjell
1974: Harald Mørk
1975: Arne Røgden
1975: Karsten Maaø
1975: Olaf Troldmyr
1979: Tore Karijord
1979: Ottar Voldene
1979: Morten I. Olsen
1985: Ole Mellem
1985: Kjell Grøndalen
1987: Karin Karijord
1987: Lillian Westskogen
1990: Alf Nilsen

Tillitsverv utenom skytterlaget:

Olav Marken	Medlem i Samlagsstyret 1954–1966.
Gunnar Lønne	Medlem i Samlagsstyret 1967–1971.
	Samlagsformann 1972–1990.
	Formann i Landsdelskrets Viken II i 6 år.
	Formann i DFSU fra opprettelsen til 1977 (15 år).
	Varamann i Norges Skytterstyre 1981–1986.
Arne Røgden	Medlem i Samlagsstyret 1978–1985.

Oslo Skyttersamlags fortjenestemedalje:

1967: Olav Marken
1975: Johan Troldmyr
1978: Gunnar Lønne
1987: Arne Røgden

Hertil har flere av skytterne mottatt også andre hedersbevisninger, herunder for krigstjeneste og deltakelse i Mil.Org.

Hedersbevisninger fra Det frivillige Skyttervesen:

1974: Johan Troldmyr – Skyttervesenets takkediplom
1980: Gunnar Lønne – Skyttervesenets fortjenestemedalje

Rifleringens Bragdmerke:

1954: Arne Røgden	1969: Frank Vasholmen
1954: Ragnar Tufte	1969: Johan Troldmyr
1969: Ivar Grøtli	1979: Hellen Grüner
1969: Anund Lande	1979: Hans Kr. Jensrud
1969: Harald Mørk	1980: Terje Sollo
1969: Tore Karijord	1985: Arne Nygård

Vinnere av spesielle troféer og medaljer Landsskytterstevnet:

Ivar Orvedal (BUL)	Normapokalen 1952.
Hellen Grüner	Ranosmykket 1976.
Medaljer/stjerner:	
Einar Liberg (BUL)	1907
Sverre Amundrud (BUL)	1931 og 1932
Gudbrand Jobråten (BUL)	1931
Ivar Orvedal (BUL og R)	1937, 1938, 1949 og 1952
Arne Røgden	1950, 1951 og 1952
Johan Troldmyr	1952
Ragnar Tufte	1958
Tore Karijord	1964 og 1965
Ivar Grøtli	1964
Terje Solli	1980

Medaljer på Landsdelsstevner:

Ivar Grøtli	1968, bane
Anund Lande	1950 og 1965, felt
Tore Karijord	1963, felt

Normapokalen:

Olav Marken	Viken I, 1964
Ivar Grøtli	Viken II, 1968

Samlagsmestere i felt:

1933: Olav Kristvik (BUL)
1934: Brynjulf Uppheim (BUL)
1946: Johs Bakke (BY og BYGD)
1950: Ivar Orvedal (BUL)
1953: Harald Maaø
1955: Johan Troldmyr
1963: Harald Mørk

Vinterpokalen:

1949:	(BUL) v/Olav Kristvik, Johan Støkke og Reidar Kongskog
1950:	(BUL) v/Olav Kristvik, Reidar Kongskog og Ivar Orvedal
1955:	v/Anund Lande, Johan Lande, Ragnar Tufte og Arne Røgden

Det lille Vandreskjold:

1952:	(BY og BYGD) v/Olav Marken, Johan Lande og Ragnar Tufte
1958:	v/Olav Marken, Johan Lande, Johan Troldmyr, Anund Lande og Arne Røgden
1961:	v/Olav Marken, Johan Troldmyr, Anund Lande og Tore Karijord
1965:	v/Olav Marken, Johan Troldmyr, Tore Karijord og Ivar Grøtli

Ungdomsskytterne

Harald Moseby	juniormester Viken II 1975
Kjell Thorsen	vinner av samlagsstevnet kl. 1 1965
Jan Lande	juniormester i samlaget 1957, 1958 og 1959
Oddbjørn Moseng	juniormester i samlaget 1963
Kjell Lønne	juniormester i samlaget 1964 og 1965
Hans Kr. Jensrud	samlagsmester kl. 1 1975

Representanter i De Nordiske Hovedstadsstevner

Ivar Orvedal, (BUL) 1949	Jan Lande, 1962
Anund Lande, 1955, -58	Tore Karijord, 1966, -70, -82, -86
Johan Troldmyr, 1958	Frank Vasholmen, 1966
Harald Maaø, 1958	Svein Ellingvåg, 1966
Ivar Grøtli, 1962, -66, -70, -74, -82	Ivar Eri, 1974
Ivar Moseng, 1962	Hans Kr. Jensrud, 1986
Olav Marken, 1962, -66	Bjarne Hestenes, 1990

Kilder

SKARPSKYTTEN
F. G. Seeberg: Skarpskytten 1849–1924. 75-års jubileumsskrift
J. K. Thesen: Skarpskytten 1849–1934. 85-års jubileumsskrift
Per Jorsett: Skarpskytten 1935–1949. 100-års jubileumsskrift
John Solheim: Skarpskytten 1849–1974. 125-års jubileumsskrift
Forhandlingsprotokollene: 1849–1998
Årsberetningene: 1849–1998
Diverse annet arkivmateriale

OSLO NORDRE SKYTTERLAG
50-års jubileumsskrift 1933
Per Jorsett: Oslo Nordre gjennom 100 år. 1983
Forhandlingsprotokoller og årsberetninger
Diverse annet arkivmateriale

SKYTTERLAGET RIFLERINGEN
SKYTTARLAGET I BONDEUNGDOMSLAGET (BUL)
Einar Breidsvoll: Bondeungdomslagets 30-årsskrift
Sigmund Moren: Bondeungdomslagets 50-årskskrift
Nils Bløtekjær: Under BUL-merket i 50 år, – Idrottslaget 1913–1963
Bondeungdomslaget 1899–1989, «Og byen er vår bror»
Forhandlingsprotokoll og årsberetninger 1919–1953
Diverse annet arkivmateriale

SKYTTERLAGET BY OG BYGD
Forhandlingsprotokoller
Årsberetninger
Diverse annet arkivmateriale

RIFLERINGEN 1954–1990
Forhandlingsprotokoller
Årsberetninger
Rifleposten
Diverse annet arkivmateriale

FELLES FOR ALLE SKYTTERLAGENE
Det frivillige Skyttervesens historiske skrifter
Oslo Skyttersamlags årsberetninger og 100-årsberetning 1883–1983

SKYTTERNES EGET BLAD

NORSK
SKYTTERTIDENDE

GRATULERER LANDETS ELDSTE
SKYTTERLAG MED
150-ÅRS JUBILEET!

VI TAKKER FOR GODT SAMARBEID

OG

GRATULERER MED 150 ÅRS JUBILEUMET

SKYTEGRUPPE ARMÈ

Den norske Bank

IDRETTSLAGET

Aftenposten Sportsklubb

Skyttergruppen

Norske Skog

Vi gratulerer
landets eldste skytterlag, –
SKARPSKYTTEN
med 150-års jubileet

Godt rotfeste
gir god vekst

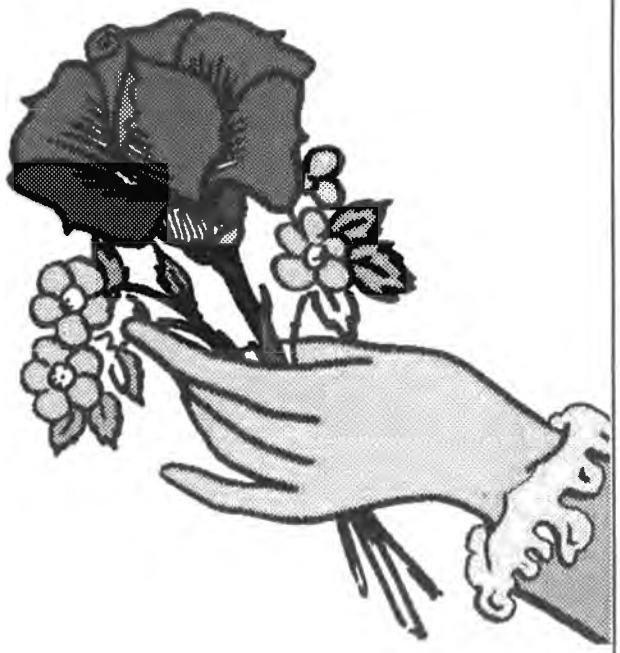

Gratulerer med jubileet

NATIONEN

Gratulerer Skarpskytten

Vi skyter begge med skarpt,
hver på vår måte.

TORVALD H. BRINCH
ADVOKAT
M.N.A.

SKJERVE-NIELSSEN & BRINCH

Vi gratulerer med
150-års jubileet!

ASFALT & GRØNT AS
LANDSKAPSENTREPRENØR

Vi gratulerer med
150-års jubileet

byggklima as
TOTALLEVERANDØR

Vi gratulerer Skydeselskapet Skarpskytten med 150-års jubileet

Vi vil samtidig få gratulere med nye elektroniske skiver på 300 meter, takke for samarbeidet så langt, og ønske lykke til videre.

Med hilsen

AS Norma Projektilfabrik

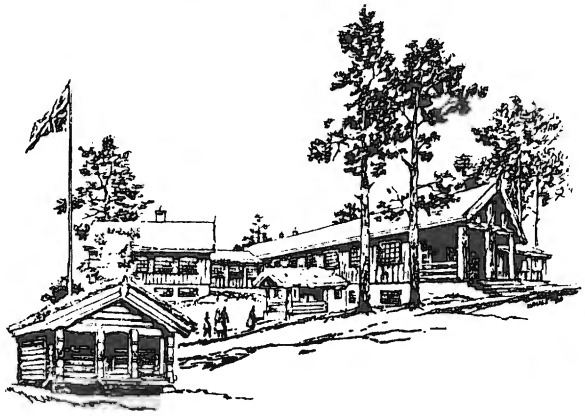

Vi gratulerer vår nærmeste nabo med

150-årsjubileet

Skytterkollen Restaurant

Gode nabo

Løvenskioldbanen har i et halvt århundre vært tilholdssted
og arena for vår skytterlagsaktivitet.
Vi var lenge sju DFS-skytterlag her. Nå er vi fem.

Vi gratulerer Skarpskytten med 150-årsjubileet
og takker for godt naboforhold, dugnadsånd
og samarbeid om felles sak, slik det sømer godt-folk imellom.
Og slik må det være i fortsettelsen.

Bærums Skytterlag
Oslo Vestre Skytterlag
Oslo Garnisons Skytterlag
Akademisk Skytterlag